

Nezáväzná príručka osvedčených postupov na vykonávanie smernice 2001/45/ES (Práca vo výškach)

Nezáväzná príručka osvedčených postupov na uplatňovanie smernice 2001/45/ES Európskeho parlamentu a Rady o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pri používaní pracovných prostriedkov pracovníkmi pri práci

AKO SI VYBRAŤ NAJVVHODNEJŠIE PRACOVNÉ PROSTRIEDKY NA VÝKON DOČASNEJ PRÁCE VO VÝŠKE

Európska komisia

Generálne riaditeľstvo pre zamestnanosť, sociálne záležitosti a rovnosť príležitostí
Oddelenie F.4

Rukopis dokončený v September 2006

Európska komisia ani žiadna osoba konajúca v jej mene nenesie zodpovednosť za možné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

Europe Direct je služba, ktorá vám pomôže
nájsť odpovede na vaše otázky o
Európskej únii

Bezplatné telefónne číslo*:

00 800 6 7 8 9 10 11

(*) Niektorí operátori mobilných sietí nepovoľujú prístup k
čísлам 00800 alebo tieto hovory spoplatňujú.

Ďalšie doplňujúce informácie o Európskej únii sú k dispozícii na internete.
Prístupné sú cez server Európa (<http://europa.eu>).

© Európske spoločenstvá, 2007.

Rozmnožovanie je povolené len so súhlasom autora.

Bibliografické údaje nájdete na konci tejto publikácie.

Luxemburg: Úrad pre vydávanie úradných publikácií Európskych spoločenstiev, 2008.

ISBN 978-92-79-06526-2

Printed in Belgium

VYTLAČENÉ NA BIELOM BEZCHLÓROVOM PAPIERI

PREDHOVOR

Pády z výšky sú naďalej jednou z hlavných príčin smrteľných pracovných úrazov a to najmä v stavebnom priemysle, v rámci ktorého dochádza v Európe ročne až k 1300 úmrtiam. Ľudský, finančný a hospodársky dosah úrazov je rovnako neprijateľný ako ich cena, ktorou je ľudské zdravie: pády majú za následok úmrtia a širokú škálu vážnych zranení, v niektorých prípadoch celkovú stratu mobility (tetraplégia), rôzne druhy ťažkostí alebo čiastočnú invaliditu. Tieto zranenia obmedzujú možnosti pracovníkov vrátiť sa späť do práce, čo vedie k podstatnej strate príjmov zo zamestnania. Takéto úrazy môžu nepriaznivo ovplyvniť aj spôsob, akým verejnosť príslušné odvetvia vníma, pretože ich následkom môže byť pre dané odvetvia ťažké prilákať nových ľudí a udržať si skúsených pracovníkov.

Európa musí prijať výzvu zlepšiť kvalitu zamestnania. Po prvé preto, aby mohla bojovať so starnutím obyvateľstva, ktoré znižuje práceschopnú populáciu a vytvára tvrdšiu hospodársku súťaž medzi odvetviami, pokiaľ ide o prilákanie a udržanie si pracovníkov, a po druhé preto, lebo musíme chrániť kvalitu európskych výrobkov a služieb, aby sme boli naďalej schopní konkurencie na svetovej úrovni.

Je preto dôležité znížiť počet pádov z výšky a to dosiahneme iba vtedy, ak sa do toho zapoja všetci účastníci z každého sektora, najmä zo stavebného priemyslu, malí a strední podnikatelia, ktorými je väčšina firiem v stavebnom priemysle, samostatne zárobkovo činné osoby, sociálni partneri, verejné orgány, poisťovne, fondy sociálneho zabezpečenia a inšpektoráty práce.

V *stratégii Spoločenstva v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci na roky 2002 - 2006*¹ sa vyzývalo na zvýšenie úsilia s cieľom dosiahnuť trvalé zníženie počtu úrazov. Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/45/ES² o používaní pracovných prostriedkov pri práci vo výške predstavuje konkrétny a účinný spôsob, ako tento záväzok naplniť.

Stratégia Spoločenstva v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci sa s podporou Rady³ a Európskeho parlamentu⁴ zakladá na troch kľúčových činnostiach, ktorými sú zjednotenie kultúry v oblasti prevencie rizika, účinné uplatňovanie právnych predpisov Spoločenstva s pomocou školených partnerov, ktorí si uvedomujú možné hrozby, a používanie rôznych dostupných nástrojov na podporu skutočného pokroku v tejto oblasti, ktoré pôjdu za hranicu obvyčajného dodržiavania noriem.

Táto príručka slúži ako základ, ktorý má najmä malým a stredným podnikateľom pomôcť pri výbere najvhodnejších pracovných prostriedkov na výkon dočasnej práce vo výške. Pomôže podnikom zlepšiť bezpečnosť svojich pracovníkov a kontrolovať výrobné náklady.

Keďže príručka prináša „osvedčené postupy“ pripravené množstvom európskych odborníkov, umožňuje stranám, ktoré sa podieľajú na predchádzaní úrazom, účinne uplatňovať smernicu.

Nikolaus G. van der Pas
Generálny riaditeľ

1 Oznámenie Komisie: *Prispôsobenie sa zmenám v práci a spoločnosti: nová stratégia Spoločenstva v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci na roky 2002-2006* [KOM(2002)118, konečné znenie, 11. marec 2002].

2 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/45/ES z 27. júna 2001, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 89/655/EHS o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pri používaní pracovných prostriedkov pracovníkmi pri práci, Ú.v. ES L 195, 19.7.2001, s. 46.

3 Uznesenie Rady (2002/C 161/01) z 3. júna 2002 o novej stratégii Spoločenstva v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci 2002 –2006, Ú.v. ES C 161, 5.7.2002, s. 1.

4 Uznesenie Európskeho parlamentu o oznámení Komisie: *Prispôsobenie sa zmenám v práci a spoločnosti: nová stratégia Spoločenstva v oblasti ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci na roky 2002-2006* [KOM(2002)118, konečné znenie], PE 323.680 z 23.10.2003, s. 9.

OBSAH

1.	ÚVOD	7
2.	PREDSTAVENIE PRÍRUČKY OSVEDČENÝCH POSTUPOV	9
3.	KLÚČOVÉ BODY PREVENIE	11
3.1	Všeobecné zásady prevencie pri dočasnej práci vo výške	11
3.1.1	Predchádzanie riziku	11
3.1.2	Posúdenie rizík	11
3.1.3	Odstránenie rizika pri zdroji	12
3.1.4	Prispôsobenie práce pracovníkovi	12
3.1.5	Prispôsobenie sa technickému pokroku	13
3.1.6	Nahrádzanie nebezpečného menej nebezpečným alebo bezpečným	13
3.1.7	Plánovanie celkovej súvislej preventívnej politiky	14
3.1.8	Uprednostňovanie kolektívnych opatrení	14
3.1.9	Dávanie primeraných pokynov pracovníkom	15
3.2	Ako posudzovať riziká?	15
3.3	Výber pracovných prostriedkov: príklady	17
3.4	Odporúčania pre prácu vo výške	20
3.5	Odporúčania pre prácu vo výške na elektrických inštaláciách alebo v ich blízkosti	23
3.5.1	Práca, ktorá nesúvisí s elektrickou energiou, ale vykonáva sa v blízkosti elektrických inštalácií	24
3.5.2	Práca na elektrických inštaláciách	24
3.5.3	Práca na aktívnych častiach pod napätím	25
4.	PRACOVNÉ PROSTRIEDKY PRE DOČASNÚ PRÁCU VO VÝŠKACH	27
4.1	Samostatné lešenie	27
4.1.1	Posúdenie rizika a výber	27
4.1.2	Montáž	28
4.1.3	Montáž, používanie a demontáž	30
4.1.4	Prístup	33
4.1.5	Ochrana	33
4.1.6	Použitie	34
4.1.7	Kontrola	35
4.2	Ďalšie druhy lešenia	36
4.2.1	Pojazdné lešenárske veže	36
4.2.2	Lešenie určené na špeciálne práce	37
4.3	Rebríky	37
4.3.1	Výber a posúdenie rizika	37
4.3.2	Poloha	39
4.3.3	Stabilizácia	40
4.3.4	Použitie	41
4.3.5	Kontrola a údržba	43
4.4	Samostatné pojazdné plošiny	43
4.5	Konzolové plošiny	44
4.6	Prístup po lane a polohovacie techniky	44
4.6.1	Posúdenie rizika a výber	44
4.6.2	Používanie lán	46
4.6.3	Výber, kontrolovanie, údržba a skladovanie prostriedkov prístupu po lane	47
4.7	Ďalšie pracovné prostriedky pre prácu vo výške	49
4.7.1	Všeobecne	49
4.7.2	Pojazdné zdvíhacie pracovné plošiny (PZPP)	49

4.7.3.	Stožiarové plošiny	50
4.7.4.	Závesné plošiny (závesné lešenia)	51
4.7.5.	Závesné lešenia	52
5.	POMOCNÉ A DODATOČNÉ OCHRANNÉ PROSTRIEDKY	53
5.1	Zábradlie a závory	53
5.2	Ochrana pri práci na šikmých plochách	53
5.3	Záchytné siete	54
5.4	Osobné ochranné prostriedky (OOP)	54
5.5	Pracovné prostriedky pre prácu na krehkých povrchoch	56
 PRÍLOHY		
I.	Európske právne predpisy	59
II.	Európske normy	72
III.	Bibliografia	74
IV.	Vnútroštátne právne predpisy členských štátov EÚ, ktorými sa transponuje smernica 2001/45/ES (k 28. septembru 2006)	81
V.	Odborníci, ktorí sa podieľali na príprave tejto príručky	85

1. ÚVOD

Ochrana pracovníkov⁵ pred rizikami spojenými s používaním pracovných prostriedkov je pre bezpečnosť a ochranu zdravia nesmierne dôležitá. Všetky pracovné prostriedky sa navrhujú a vyrábajú v súlade so základnými požiadavkami na ochranu zdravia a bezpečnosti, ich používanie však môže predstavovať nebezpečenstvo, ktoré musí zamestnávateľ posúdiť a vopred zohľadniť v závislosti od druhu práce, konkrétnych podmienok na pracovisku a odbornosti pracovníkov, ktorí pracovné prostriedky používajú. Týmto spôsobom sa dá predchádzať ohrozeniu zdravia a životov pracovníkov, ktoré je následkom neriadenej účinkov nesprávneho používania pracovných prostriedkov alebo vonkajších vplyvov, ktoré môžu narušiť alebo znížiť mieru bezpečnosti pracovných prostriedkov, s akou sa navrhujú, vyrábajú a uvádzajú na trh.

Je potrebné zdôrazniť, že dodržiavanie základných požiadaviek týkajúcich sa pracovných prostriedkov a minimálnych ustanovení uvedených v smernici 2001/45/ES⁶ ešte nezaručuje súlad s platnými vnútroštátnymi právnymi predpismi. Smernica 2001/45/ES sa prijala podľa článku 137 Zmluvy o ES, v ktorom sa členským štátom umožňuje, aby si ponechali alebo zaviedli prísnejšie ochranné opatrenia zlučiteľné so Zmluvou.

Táto nezáväzná príručka je určená nielen všetkým zamestnávateľom, ktorí pravidelne používajú pracovné prostriedky na výkon dočasnej práce vo výške, najmä ak pritom existuje riziko pádu (napríklad v stavebnom priemysle), ale aj osobám z iných sektorov, ktoré z času na

čas musia vykonávať dočasnú prácu vo výške a ktoré z toho dôvodu musia používať pracovné prostriedky navrhnuté na tento účel. Zamestnávateľom a samostatne zárobkovo činným osobám príručka pomôže posúdiť riziká spojené s prácou vo výške a vybrať si najvhodnejšie pracovné prostriedky na výkon práce bez ohrozenia bezpečnosti a zdravia pracovníkov.

Zlepšenie bezpečnosti, ochrany zdravia a hygieny pri práci je cieľ, ktorý sa nemôže podriaďovať čisto ekonomickým úvahám. V tomto smere je dôležité dodržiavať základné ustanovenia uvedené v smernici 2001/45/ES, ktorých úlohou je zabezpečiť lepšiu ochranu zdravia a bezpečnosti pri práci počas používania pracovných prostriedkov určených na dočasné práce vo výške.

Každý zamestnávateľ, ktorý plánuje vykonávať prácu takéhoto charakteru, si preto musí vybrať pracovné prostriedky, ktoré poskytujú primeranú ochranu pred rizikom pádu z výšky. Také úrazy spolu s ďalšími vážnymi úrazmi tvoria veľké percento pracovných úrazov, najmä smrteľných, ktoré utrpia pracovníci pracujúci vo výške.

Kolektívne opatrenia navrhnuté tak, aby predchádzali pádom z výšky, poskytujú lepšiu ochranu ako individuálne ochranné opatrenia. Pri výbere a používaní pracovných prostriedkov prispôbených konkrétnemu pracovisku sa musíme zameriavať predovšetkým na predchádzanie rizikám a na odstraňovanie ich zdrojov tým, že nebezpečné nahradíme menej nebezpečným a prácu prispôbíme pracovníkovi a nie naopak.

-
- 5 Pojem „pracovníci“ sa používa v celej tejto príručke a označuje nielen zamestnancov, ale aj samostatne zárobkovo činné osoby. (pozri odporúčanie Rady 2003/134/ES z 18. februára 2003 o zlepšení ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci samostatne zárobkovo činných osôb - Ú. v. EÚ L 53, 28.2.2003, s. 45 a smernicu Rady 92/57/EHS z 24. júna 1992 o zavedení minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadaviek na dočasných alebo lokalitne sa meniacich staveniskách – Ú. v. ES L 245 z 26.8.1992)
- 6 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/45/ES z 27. júna 2001, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 89/655/EHS o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pri používaní pracovných prostriedkov pracovníkmi pri práci, Ú. v. ES L 195 z 19.7.2001, s. 46.

2. PREDSTAVENIE PRÍRUČKY OSVEDČENÝCH POSTUPOV

CIELE PRÍRUČKY

Vzhľadom na to, že práca vo výške vystavuje pracovníkov riziku pádu, predstavuje táto príručka rôzne nezáväzné príklady osvedčených postupov v spojení s praktickým uplatňovaním smernice Európskeho parlamentu a Rady 2001/45/ES⁷ (ktorou sa mení a dopĺňa smernica 89/655/EHS) o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov pri používaní pracovných prostriedkov pri dočasnej práci vo výške, najmä lešení, rebríkov a lán, ktoré sú najpoužívanejšími prostriedkami pri výkone takejto činnosti, v kombinácii s rámcovou smernicou 89/391/EHS⁸ a smernicami 89/655/EHS⁹, 95/63/ES¹⁰, 89/656/EHS¹¹, 92/57/EHS¹² a 92/58/EHS¹³.

Táto príručka má zamestnávateľom a najmä malým a stredným podnikateľom pomôcť pri správnom výbere a používaní pracovných prostriedkov na základe posúdenia rizika a podľa typu a dĺžky trvania pracovnej činnosti a ergonomických obmedzení.

Obsahuje množstvo dobrých praktických príkladov, ktoré pochádzajú z príručiek existujúcich v členských štátoch EÚ, alebo boli navrhnuté osobitne pre túto príručku.

Uvádza zoznam relevantných európskych smerníc, európskych noriem (EN) a zoznam príslušných vnútroštátnych príručiek týkajúcich sa tejto oblasti.

UPOZORNENIE

Návrhy a odporúčania uvedené v tejto príručke sa zakladajú na skúsenostiach odborníkov z členských krajín EÚ.

V príručke pravdepodobne nájdete situácie, ktoré sa týkajú priamo vás.

Keďže každé pracovisko a každá pracovná úloha sú jedinečné, tieto návrhy a odporúčania vás nezabavujú povinnosti vykonať dôkladné posúdenie rizika predtým, ako si vyberiete jeden konkrétny spôsob.

Musíte si takisto zadovážiť podrobné informácie o zákonoch, nariadeniach a normách uplatňovaných v členskom štáte, v ktorom pracujete, a dodržiavať ich.

- 7 Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2001/45/ES z 27. júna 2001, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 89/655/EHS o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pri používaní pracovných prostriedkov pracovníkmi pri práci, Ú.v. ES L 195, 19.7.2001, s. 46.
- 8 Smernica Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci, Ú.v. ES L 183, 29.6.1989, s. 1.
- 9 Smernica Rady 89/655/EHS z 30. novembra 1989 o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pri používaní pracovných prostriedkov pracovníkmi pri práci, Ú.v. ES L 393, 30.12.1989, s. 13.
- 10 Smernica Rady 95/63/ES z 5. decembra 1995, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 89/655/EHS o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pri používaní pracovných prostriedkov pracovníkmi pri práci, Ú.v. ES L 335, 30.12.1995, s. 28.
- 11 Smernica Rady 89/656/EHS z 30. novembra 1989 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na používanie osobných ochranných prostriedkov pracovníkmi na pracovisku, Ú.v. ES L 393, 30.12.1989, s. 18.
- 12 Smernica Rady 92/57/EHS z 24. júna 1992 o zavedení minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadaviek na dočasných alebo lokalitne sa meniacich staveniskách, Ú.v. ES L 245, 26.8.1992, s. 6.
- 13 Smernica Rady 92/58/EHS z 24. júna 1992 o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnostných a/alebo zdravotných označení pri práci, Ú.v. ES L 245, 26.8.1992, s. 23.

3. KLÚČOVÉ BODY PREVENIE

3.1 VŠEOBECNÉ ZÁSADY PREVENIE PRI DOČASNEJ PRÁCI VO VÝŠKE

3.1.1 PREDCHÁDZANIE RIZIKU

ZÁSADA

Existuje priame spojenie medzi výškovými rozdielmi na pracovisku a rizikom pádu (potenciálna energia).

Pri dočasnej práci vo výške sú pracovníci všeobecne vystavení tomuto riziku:

- keď vstupujú na pracovisko alebo na pracovné stanovisko (s pracovnými prostriedkami a materiálmi alebo bez nich),
- počas výkonu práce.

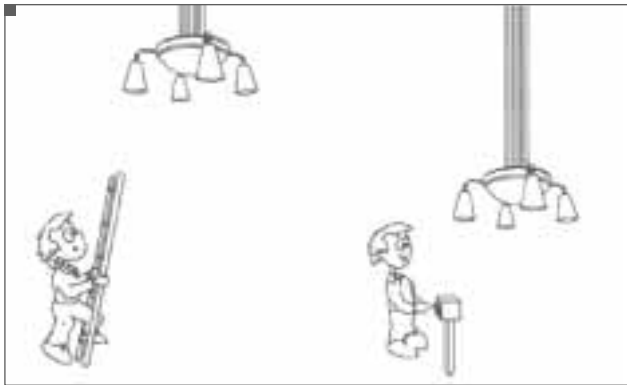
Ako zamestnávateľ zodpovedáte za bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov a preto by ste si mali položiť otázky:

- Môže sa daná práca vykonať na zemi? (Príklad: spustenie lustra v koncertnej sále z dôvodu jeho opravy.)
- Dá sa v blízkosti pracovného priestoru umiestniť pracovná plošina s cieľom minimalizovať výškový rozdiel? (Príklad: použite zdvíhaky na zodvihnutie pracovnej plošiny do výšky, v ktorej sa bude vykonávať nakladanie a vykladanie nákladných vozidiel.)

Pred vykonaním akejkoľvek dočasnej práce vo výške si položte otázku:

- Môžem sa vyhnúť tomu, aby sa práca musela vykonávať vo výške?
- Môžem predísť rizikám pádu z výšky?

Ak nie, potom musíte posúdiť riziká, ktorým nedokázate zabrániť, a prijať opatrenia potrebné na ochranu zdravia a bezpečnosti pracovníkov na pracovisku.

PRAKTICKÉ PRÍKLADY

Maliar, ktorý musí zoškriabať náter veľmi vysokého priemyselného zariadenia a natrieť ho:

- Je možné časti stroja rozmontovať a upraviť ich na zemi?

Pokrývač, ktorý musí postaviť drevenú konštrukciu:

- Je možné urobiť časť montáže na zemi?

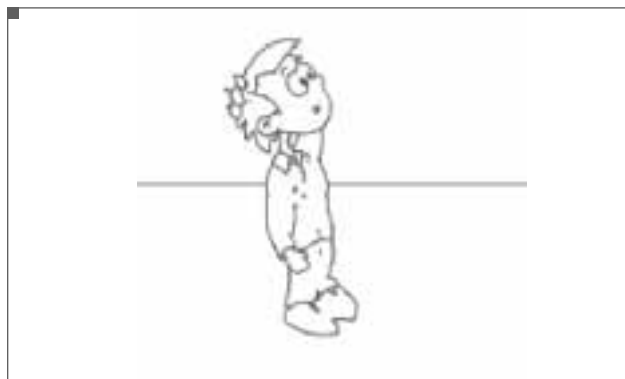

3.1.2 POSÚDENIE RIZÍK

ZÁSADA

Ak výškový rozdiel nie je možné zmenšiť, mali by sa dôkladne zvážiť tieto okolnosti:

- Aké je dané pracovisko (miesto, stroje, pracovné prostriedky, materiály, prostredie atď.)?
- Aké sú zdroje rizika (výška, práca v blízkosti voľného priestoru, iná práca vykonávaná neďaleko atď.)?
- Aká je úloha pracovníka (úloha, trvanie, frekvencia, poloha atď.)?
- Kto je príslušný pracovník (kvalifikácia, skúsenosti, vek, fyzická spôsobilosť, tolerancia výšok a pod.)?

PRAKTICKÉ PŘÍKLADY

Aké je dané pracovisko?

Príklady:

- Horizontálna strecha dielne na údržbu poľnohospodárskych strojov - 2000 m² – náter betónového povrchu.
- Budova
- Stromy
- Elektrický stĺp
- Fasáda budovy
- Most
- Divadlo
- Lodenica
- Montážna dielňa

Aké sú zdroje rizika?

Príklady:

- Výškový rozdiel
- Výška

Aká je úloha pracovníka?

Príklady:

- Obloženie stĺpov, stien budov, umiestnenie nosníkov
- Odstraňovanie listov zo strechy pomocou špeciálneho zariadenia na odfukovanie listov
- Oprava elektrického vedenia
- Umývanie okien na budove
- Oprava kovovej konštrukcie mosta
- Údržba divadelného osvetlenia
- Stavba lode
- Údržba alebo montáž lietadla
- Prístup na strechu pomocou vonkajšieho rebríka.

Kto je príslušný pracovník?

Príklady:

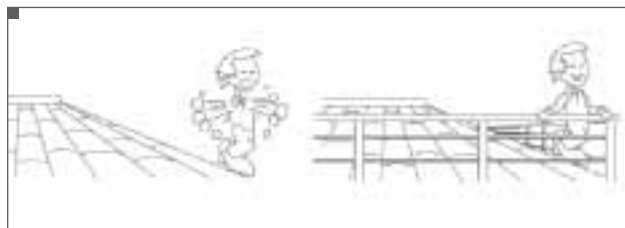
- Dočasný pracovník vo veku 22 rokov
- Pracovník v prvom zamestnaní
- Horský vodca
- Osoba s osobitými fyzickými ťažkosťami (napr. závrat)

3.1.3 ODSTRÁNENIE RIZIKA PRI ZDROJI

ZÁSADA:

Ak sa práci vo výške nedá vyhnúť, možnosť pádu z výšky sa musí znížiť všetkými dostupnými prostriedkami (pozri článok 6 rámcovej smernice 89/391/EHS)

PRAKTICKÉ PŘÍKLADY

Premal'ovanie 30 metrov vysokej ocel'ovej konštrukcie:

Existuje riziko pádu?

Je možné zabrániť riziku pádu?

Ak nie, je možné namontovať zariadenia na predchádzanie pádom (zábradlie alebo závora) čo najbližšie k miestu výkonu práce?

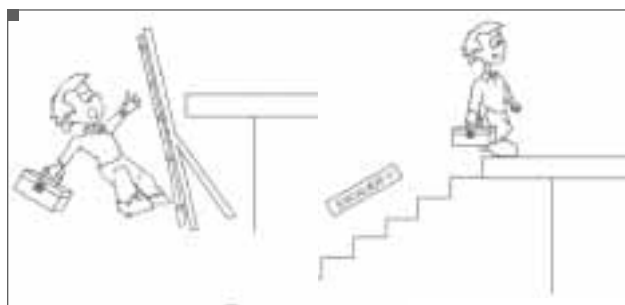
Použitie prostriedkov na predchádzanie pádom, akými sú popruhy, prístup po lane a polohovacie techniky pri čistení sklenených átrií a striech:

Je možné zorganizovať prácu tak, aby dĺžka pádu bola vždy čo najmenšia? (Používanie tlmičov pádu, výber bodov ukotvenia a pod.)

3.1.4 Prispôbenie práce pracovníkovi

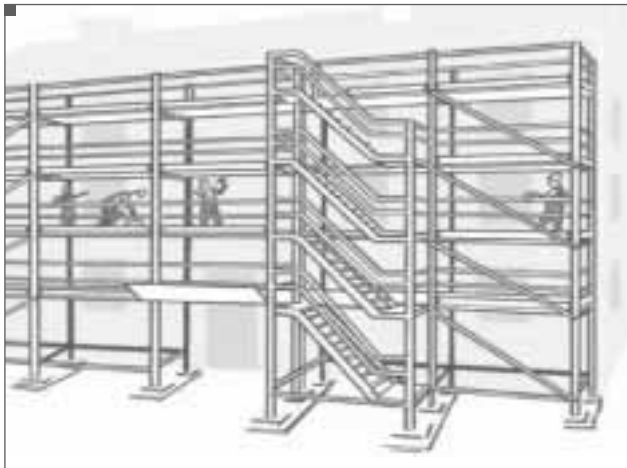
ZÁSADA

„Zamestnávateľ prispôbuje prácu jednotlivcovi, najmä pri navrhovaní pracovísk, výbere pracovných prostriedkov a výbere pracovných a výrobných metód, najmä s cieľom zmiernenia jednotvárnej práce a práce pri pracovnom rytme určenom strojom a s cieľom znižovania ich vplyvu na zdravie“. – Článok 6 ods. 2 písmeno c) smernice 89/391/EHS („rámcová smernica“) o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci.

Ak práca, ktorá sa má vykonať, vyžaduje časté chodenie hore a dole po lešení:

Je možné namontovať vnútorné alebo vonkajšie rebríky, alebo schodište (alebo dokonca výtah pre pracovníkov) s cieľom predísť veľkej fyzickej námahe a s ňou spojeným negatívnym účinkom na zdravie a bezpečnosť pracovníkov?

Ak pracovná činnosť zahŕňa obsluhu elektrických alebo tlakovzdušných zariadení zo závesného lešenia:

Existuje možnosť nainštalovať vodiaci systém pre potrubie a káble, aby pracovníka nerušil ich pohyb, alebo aby sa nemusel obávať ich pohybu a priestorových požiadaviek, čím sa zabráni riziku pohybu závesného lešenia?

Takisto nezabúdajte na riziká spojené s používaním elektrickej energie a stlačeného vzduchu.

UPOZORNENIE:

Pri práci na elektrických inštaláciách alebo v ich blízkosti (elektrické vedenie, rozvodne a pod.) je potrebné zohľadniť dodatočné riziká spojené s elektrickou energiou. Viac informácií o týchto rizikách nájdete v odseku 3.5 „Odporúčania pre prácu vo výške na elektrických inštaláciách alebo v ich blízkosti“.

3.1.5 PRISPÔSOBENIE SA TECHNICKÉMU POKROKU

ZÁSADA

Práca vo výške čerpá výhody z neustáleho výskumu, ktorý vedie k pravidelnému vývoju nových pracovných prostriedkov a výrobkov.

Držte krok s týmto vývojom.

Modernejšie pracovné prostriedky často umožňujú efektívnejšiu prácu.

PRAKTICKÉ PŘÍKLADY

Maľovanie kancelárií:

Je možné používať plošinové rebríky (č. 1) namiesto stupňových rebríkov (č. 2)?

Výmena žiaroviek v telocvični alebo v iných priestoroch, ktoré majú vysoký strop ťažko dostupný na údržbu:

Je možné použiť pojazdnú lešenársku vežu namiesto výsuvného rebríka?

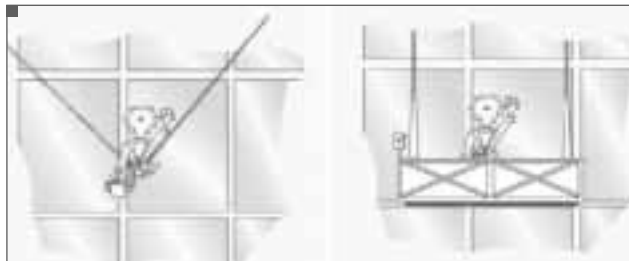

3.1.6 NAHRÁDZANIE NEBEZPEČNÉHO MENEJ NEBEZPEČNÝM ALEBO BEZPEČNÝM

ZÁSADA

Vo všeobecnosti sa dá povedať, že rebríky alebo laná sa zvyčajne dajú nahradiť bezpečnejšími prostriedkami (lešenie, plošiny atď.) s cieľom poskytnúť pracovníkom maximálnu ochranu pred rizikom pádu.

Vo väčšine prípadov sa to potvrdí v posúdení rizika, ktoré zároveň preukáže, že existujú menej nebezpečné a účinnejšie spôsoby, ako vykonať prácu vo výške.

PRAKTICKÉ PŘÍKLAD

Vešanie ozdobného pouličného osvetlenia počas osláv:

Je možné vykonať túto prácu z pojazdnej zdvíhacej pracovnej plošiny (PZPP) a nie z rebríka, ak sa práca vopred naplánuje (dočasné uzavretie ulice, použitie refazového osvetlenia, pohyb v závislosti od vzdialenosti elektrického vedenia atď.)?

3.1.7 PLÁNOVANIE CELKOVEJ SÚVISLEJ PREVENTÍVNEJ POLITIKY

ZÁSADA

„Zamestnávateľ rozvíja celkovú súvislú preventívnu politiku, ktorá zahŕňa technológiu, organizáciu práce, pracovné podmienky, sociálne vzťahy a vplyv faktorov týkajúcich sa pracovného prostredia“. – Článok 6 ods. 2 písmeno g) smernice 89/391/EHS („rámcová smernica“) o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci.

PRAKTICKÉ PŘÍKLADY

Údržbárske práce na systémoch odsávania prachu v blízkosti nepretržitej výrobnnej prevádzky na drevené časti pre vstavané kuchyne a nad ňou.

Každé oddelenie údržby sa musí snažiť naplánovať svoju prácu tak, aby tá nenarušila iné činnosti v jej blízkosti.

Z toho dôvodu je dôležité vybrať:

- vhodný deň (prítomnosť ľudí, prebiehajúca výroba atď.),
- vhodný čas (intenzita výroby v danom čase, úroveň svetla, nevyhnutnosť práce atď.),
- správny spôsob (zabraný priestor, požadovaný pohyb, potrebná preprava atď.),
- vhodné pracovné prostriedky (požadovaná energia, produkcia hluku atď.),
- vhodných pracovníkov (požadované zručnosti, dobré vzťahy s ostatnými pracovníkmi atď.).

Správny výber by mal byť jednoducho výsledkom uplatnenia zásad prevencie rizika.

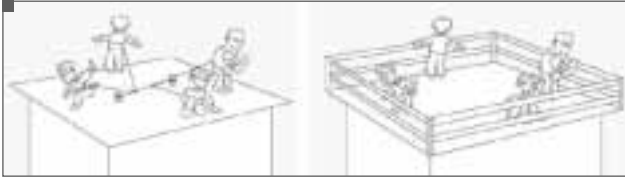
3.1.8 UPREDNOSTŇOVANIE KOLEKTÍVNYCH OPATRENÍ V

ZÁSADA

Hoci sa často zdá, že požiadať každého pracovníka zvlášť, aby si dával pozor, je jednoduchšie (napríklad použitie popruhov), nesmiete zabúdať, že uplatňovanie kolektívneho systému ochrany je účinnejšie (zábradlie, plošina, sieť atď.). Na základe všeobecných zásad prevencie (článok 6 ods. 2 písmeno h) rámcovej smernice 89/391/EHS „musí zamestnávateľ uprednostňovať

kolektívne ochranné opatrenia pred individuálnymi ochrannými opatreniami". Rovnako je možné nahradiť individuálne prístupové prostriedky (rebríky) kolektívnymi pracovnými prostriedkami (lešenie, plošiny atď.) s cieľom poskytnúť pracovníkom maximálnu ochranu pred rizikom pádu.

Posúdenie rizika to vo väčšine prípadov potvrdí.

PRAKTICKÝ PŘÍKLAD

Dvom umývačom oblokov je vhodnejšie poskytnúť pojazdnú zdvíhaciu pracovnú plošinu (PZPP) alebo závesné lešenie, ako od nich žiadať, aby pracovali zavesení na lane a chránili sa pomocou osobných ochranných pracovných prostriedkov.

3.1.9 DÁVANIE PRIMERANÝCH POKYNOV PRACOVNÍKOM

ZÁSADA

Dávať pokyny pracovníkom, ktorí pracujú vo výške, je pre efektívnosť preventívnych opatrení nevyhnutné.

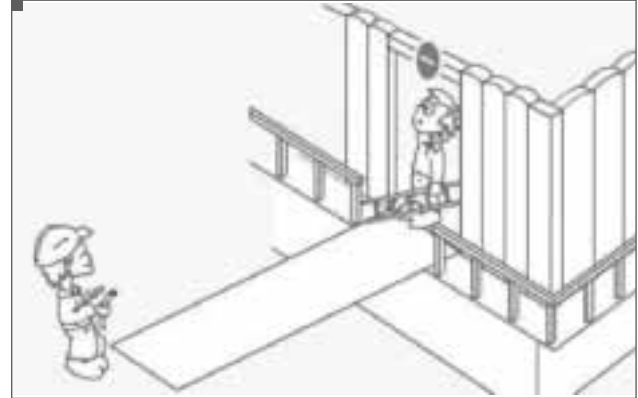
Je dôležité poskytnúť každému pracovníkovi potrebné informácie, či už ide o pracovné pokyny, predbežné opatrenia alebo zákazy.

PRAKTICKÝ PŘÍKLAD

V prípade čistiacich prác na dopravných pásoch v ťažobnom podniku je dôležité položiť si tieto otázky:

- Dostal pracovník správne pokyny týkajúce sa prístupu do vrchných častí dopravných pásov?

- Dovidí pracovník zo svojho pracovného stanoviška na blokovanie pásových liniek a na nápisy označujúce spôsob ich núdzového vypnutia?
- Vie pracovník o tom, že sa nemôže približovať k pohybujúcemu sa pásu?

3.2 AKO POSUDZOVAŤ RIZIKÁ?

PÄŤ KROKOV POSUDZOVANIA RIZÍK

Čo znamená posúdenie rizík?

V článku 6 rámcovej smernice 89/391/EHS sa od zamestnávateľa vyžaduje, aby „v rozsahu svojich povinností prijal opatrenia potrebné na zaistenie ochrany zdravia a bezpečnosti pracovníkov vrátane predchádzania pracovným rizikám a zabezpečovania informácií a školení, ako aj zabezpečovania potrebnej organizácie a prostriedkov“. Tieto opatrenia musí uplatňovať na základe týchto všeobecných zásad prevencie (okrem iného):

- vyhýbanie sa rizikám,
- posúdenie rizík, ktoré nie je možné vylúčiť.

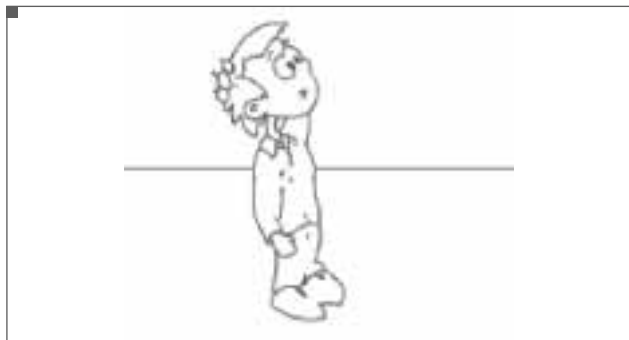
Posúdenie rizika pozostáva z dôkladného preskúmania situácií, v ktorých sú pracovníci vystavení rôznym rizikám na svojom pracovnom stanovišti alebo počas výkonu svojej práce.

Výsledkom musí byť určenie opatrení, ktoré majú zabrániť rizikám ohrozujúcim zdravie a bezpečnosť.

Je dôležité zistiť, či nejaké riziká existujú, a či sa prijali primerané bezpečnostné opatrenia na ich odstránenie alebo minimalizovanie.

V článku 10 rámcovej smernice 89/391/EHS sa zamestnávateľom ukladá za povinnosť prijať primerané opatrenia, „aby pracovníci a/alebo ich zástupcovia v podniku a/alebo v prevádzke dostali v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou, ktoré môžu zohľadňovať najmä veľkosť podniku a/alebo prevádzky, všetky potrebné informácie o rizikách týkajúcich sa bezpečnosti a zdravia a o ochranných a preventívnych opatreniach

vzťahujúcich sa na podnik vo všeobecnosti a aj na každý typ pracoviska a/alebo práce”.

KROK 1:

Určenie rizik

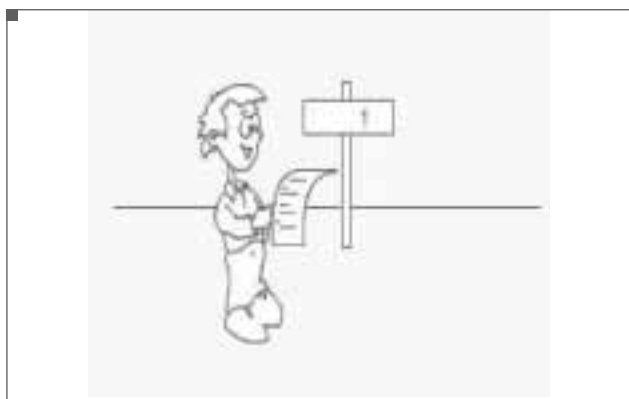
Hľadajte riziká, ktoré v podmienkach vášho pracoviska môžu mať za následok zranenie.

Neúplný zoznam rizík alebo nebezpečných situácií:

- pošmyknutie/potknutie (napríklad zlá údržba podláh alebo schodov),
- požiar (napríklad horľavé látky),
- chemické látky (napríklad kyselina batérie),
- pohyblivé časti strojných zariadení (napríklad čepele),
- práca vo výške (napríklad na medziposchodí),
- prečnievanie materiálov (napríklad tvarovanie plastov),
- tlakové systémy (napríklad parné kotle),
- vozidlá (napríklad vidlicové vysokozdvížne vozíky),
- elektrická energia (napríklad elektroinštalácia),
- prach (napríklad z brúsenia),
- výpary (napríklad zo zvrárania),
- ručná manipulácia s nákladom,
- hluk,
- osvetlenie,
- teplota.

Spýtajte sa pracovníkov alebo ich zástupcov na ich názor.

Pokyny od výrobcov vám tiež môžu pomôcť odhaliť riziká, rovnako ako záznamy o úrazoch a ochoreniach.

KROK 2:

Kto sa môže zraniť?

Nemusíte uvádzať mená jednotlivých osôb.

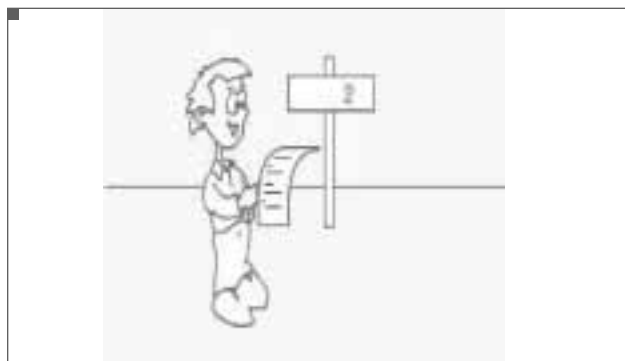
Vytvorte skupiny z ľudí, ktorí vykonávajú podobnú prácu, napríklad:

- pracovníci kancelárie,
- údržbári,
- dodávatelia,
- pracovníci z iných firiem, ktorí pracujú na vašom pracovisku,
- pracovníci,
- upratovači,
- verejnosť.

Osobitnú pozornosť venujte zvláštnym skupinám pracovníkov, akými sú napríklad:

- pracovníci so zdravotným postihnutím,
- mladí pracovníci,
- tehotné ženy a matky s malými deťmi ,
- neskúsení zamestnanci, učni,
- samostatní pracovníci,
- samostatne zárobkovo činné osoby,
- každý pracovník, ktorý sa dá považovať za zraniteľného,
- pracovníci, ktorí nerozumejú miestnemu jazyku.

Do úvahy musíte vziať aj tretie strany, ktoré by sa na pracoviskách mohli príležitostne nachádzať (napríklad návštevníci).

KROK 3:

Je potrebné pre riadenie rizika urobiť viac?

V súvislosti s rizikami uvedenými v posúdení rizika, opatrenia, ktoré sa už prijali:

- dodržiavajú pravidlá ustanovené právnymi požiadavkami?
- sú v súlade s uznávanou odbornou normou?
- predstavujú osvedčené postupy?
- odstraňujú riziká?
- minimalizujú riziká?

Poskytli ste:

- dostatočné informácie a školenia?
- primerané systémy alebo postupy?

Ak áno, potom sú tieto riziká primerane riadené, ale musíte uviesť prijaté bezpečnostné opatrenia (môžu sa týkať postupov, pravidiel spoločnosti atď.).

Ak riziko nie je primerane riadené, uveďte, čo ešte musíte vykonať („zoznam činností“).

Pri riadení rizík uplatňujte nižšie uvedené zásady, ak je to možné, tak v tomto poradí:

- zvolíte si menej rizikovú možnosť,
- zabráňte prístupu k zdroju rizika,
- zorganizujte pracovnú činnosť tak, aby ste znížili vystavenie danému riziku,
- dávajte prednosť kolektívnym ochranným opatreniam,
- poskytnite osobné ochranné prostriedky (OOP).

KROK 4:

Svoje zistenia si zaznamenávajúte

Posúdenie rizika musí byť primerané.

Musíte byť schopní preukázať, že:

- ste vykonali riadnu kontrolu,
- ste zvážili, na koho by riziká mohli mať vplyv,
- ste sa zamerali na všetky riziká a pritom vzali do úvahy počet pracovníkov, ktorých by sa mohli týkať,
- prijaté opatrenia sú primerané a zostávajúce riziká minimálne.

○ zisteniach musíte informovať svojich pracovníkov.

KROK 5:

Posúdenie a závery

Stanovte si dátum posúdenia a hodnotenia.

Pri posudzovaní skontrolujte, či prijaté opatrenia v súvislosti s každým jedným rizikom ešte stále príslušné riziko

kontrolujú. Ak nie, navrhnete kroky, ktoré je potrebné vykonať. Výsledok zaznamenajte. V prípade potreby začnete novú kapitolu posudzovania rizika.

Zmeny na vašom pracovisku, napríklad:

- nové strojové zariadenia,
 - nové látky,
 - nové postupy,
 - prítomnosť pracovníkov z iných firiem alebo samostatne zárobkovo činných osôb,
- môžu predstavovať významné nové riziká.

Dávajte si na ne pozor a dodržiavajte päť vyššie spomínaných krokov.

3.3 VÝBER PRACOVNÝCH PROSTRIEDKOV: PRÍKLADY

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA (SMERNICA 2001/45/ES)

Lešenie, rebríky a laná, na ktoré sa vzťahujú ustanovenia týkajúce sa používania pracovných prostriedkov (pozri prílohu smernice 2001/45/ES), sú najčastejšie používanými prostriedkami pri vykonávaní dočasnej práce vo výške, a bezpečnosť a zdravie pracovníkov, ktorí sa na tomto type práce zúčastňujú, preto v značnej miere závisí od ich správneho použitia. Spôsob, akým pracovníci môžu tieto prostriedky čo najbezpečnejšie používať, sa preto musí špecifikovať. Vyžaduje sa aj primerané osobitné školenie pracovníkov.

Ak sa dočasná práca vo výške nemôže vykonávať bezpečne a vo vhodných ergonomických podmienkach z vhodnej plochy, musia sa vybrať najvhodnejšie pracovné prostriedky na zaistenie a zachovanie bezpečných pracovných podmienok. Kolektívne ochranné opatrenia musia mať prednosť pred individuálnymi ochrannými opatreniami. Rozmery pracovných prostriedkov musia byť primerané charakteru práce, ktorá sa má vykonať, a predpokladanému zaťaženiu a musia umožňovať bezpečný pohyb.

Najvhodnejší prostriedok na prístup na dočasné pracoviská vo výške sa musí vybrať podľa frekvencie jeho používania, podľa výšky, ktorá sa má dosiahnuť, a podľa dĺžky používania. Vybraný prostriedok musí umožňovať evakuáciu pracovníkov v prípade bezprostredného

nebezpečenstva. Pohyb prístupovými prostriedkami ktorýmkoľvek smerom z podláh, plošín alebo látok nesmie viesť k vzniku nijakého ďalšieho rizika pádu.

Rebríky sa môžu používať ako pracovné stanovišťa na prácu vo výške len za okolností, za ktorých nie je odvodnené používanie iných, bezpečnejších pracovných prostriedkov z dôvodu nízkej miery rizika a krátkeho času používania, alebo takých charakteristík miesta, ktoré zamestnávateľ nemôže zmeniť.

Prístup na lane a polohovacia technika sa môžu používať len za okolností, keď z posúdenia rizika vyplýva, že daná práca sa môže vykonať bezpečne a keď nie je odvodnené používanie iného bezpečnejšieho pracovného prostriedku.

Na základe posúdenia rizika a v závislosti najmä od dĺžky trvania práce a ergonomických obmedzení sa musí zabezpečiť sedačka s primeraným príslušenstvom.

V závislosti od typu pracovného prostriedku vybraného na základe predchádzajúcich úvah sa musia určiť primerané opatrenia na minimalizovanie rizík pre pracovníkov používajúcich tieto prostriedky. Ak je to potrebné, musí sa zabezpečiť namontovanie ochranných zariadení, aby sa predišlo pádu z výšky. Ochranné zariadenia musia byť primerane usporiadané a dostatočne pevné, aby zabránili pádu z výšky alebo ho zastavili, a ak je to možné, aby sa vylúčilo zranenie pracovníkov. Kolektívne ochranné zariadenie na predchádzanie pádom sa môže prerušiť len v miestach prístupu k rebríkom alebo ku schodiskám.

Ak si vykonanie špecifickej činnosti vyžaduje, aby sa dočasne odstránilo kolektívne ochranné zariadenie na predchádzanie pádom, musia sa prijať účinné náhradné bezpečnostné opatrenia. Činnosť sa nemôže vykonať, kým sa takéto opatrenia neprijmú. Keď sa daná činnosť úplne alebo dočasne dokončí, kolektívne ochranné zariadenie na predchádzanie pádom sa musí znova namontovať.

Dočasná práca vo výškach sa môže vykonávať len vtedy, keď poveternostné podmienky neohrozujú bezpečnosť a zdravie pracovníkov.

Pri navrhovaní nových budov sa musí vziať do úvahy prístup z dôvodu údržbárskych prác.

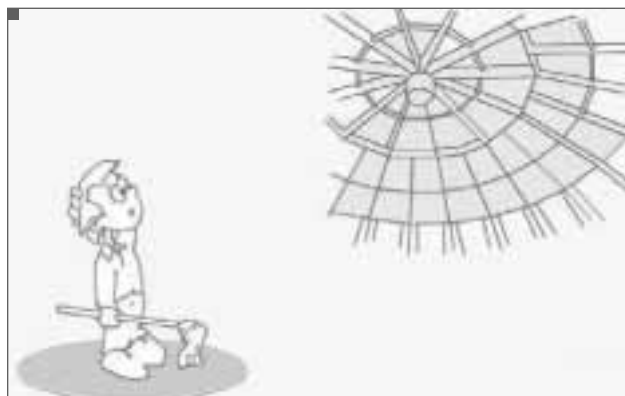
Ako čistiť sklenené átriá a strechy zvnútra?

Medzi možné spôsoby patria:

- trvalo namontované prístupové prostriedky,
- pojazdne lešenárske veže,
- pojazdná zdvíhacia pracovná plošina (PZPP) - nožnicový alebo vertikálny teleskopický zdvíhací mechanizmus,
- pojazdná zdvíhacia pracovná plošina (PZPP) s ramenom,

- rebrík (iba vo výnimočných situáciách!),
- prístup po lane a polohovacie techniky.

Tieto spôsoby sa vysvetľujú ďalej v texte.

Príklad 1: Čistenie sklenených átrií a iných striech zvnútra pomocou trvalo namontovaných prístupových prostriedkov

Technické charakteristiky:

- Maximálna technická bezpečnosť.
- Ich konštrukcia vyhovuje požiadavkám na čistenie.
- Optimálne pracovné podmienky (nemusíte rozmýšľať nad prístupom).

Riziká:

- Z hľadiska bezpečnosti pri práci žiadne za predpokladu, že prístupové prostriedky sa správne navrhnu a používajú.

Príklad 2: Čistenie sklenených átrií a iných striech zvnútra pomocou pojazdných lešenárskych veží

Technické charakteristiky:

- Bezpečné pracovné stanovište z dôvodu postrannej ochrany zabezpečujúcej bezpečný prístup.
- Rovný pracovný povrch, možnosť používania nastavcov čistiacich nástrojov.

Riziká:

- Potrebujete rovnú nešmykľavú podlahu bez prekážok.
- Potrebujete sa prispôbiť rôznym výškam budov. Nosné prvky vo vnútri budov môžu byť prekážkou.
- Pracovníci musia zísť z lešenia vždy, keď sa s ním hýbe.
- Potrebujete väčšie lešenárske zaťaženie alebo väčšiu základňu lešenia v prípade použitia jeho maximálnej výšky.
- Potrebujete blokovacie zariadenia, ktoré zabránia pohybu veže.

Príklad 3: Čistenie sklenených átrií a striech zvnútra pomocou pojazdnej zdvíhacej pracovnej plošiny (PZPP) – nožnicový alebo vertikálny teleskopický zdvíhací mechanizmus

Technické charakteristiky:

- Jednoduchá obsluha.
- Vďaka svojej nízkej hmotnosti a nenáročným požiadavkám na priestor sa môže používať v stiesnených a preplnených priestoroch.
- Zvyčajne prejde cez dvere štandardnej veľkosti.
- Mechanické zdvíhanie pracovníka a jeho nástrojov.
- Ľahko sa prispôbuje výške budov.

Riziká:

- Zdlhavý proces zdvíhania, ktorý nie je bez rizika.
- Obmedzená výška pojazdnej zdvíhacej pracovnej plošiny (PZPP) s teleskopickým zdvíhacím mechanizmom.
- Malý akčný rádius.
- Pracovníci musia plošinu opustiť, keď je potrebné ju premiestniť.
- Je nutné zabrániť akémukoľvek neočakávanému a neriadeneému pohybu plošiny.

Príklad 4: Čistenie sklenených átrií a striech zvnútra pomocou pojazdnej zdvíhacej pracovnej plošiny (PZPP) s ramenom

Technické charakteristiky:

- Bezpečná pracovná plošina pre pracovníka.
- Možnosť prístupu na takmer všetky miesta v každej polohe pojazdnej zdvíhacej pracovnej plošiny (PZPP).
- Veľký akčný rádius z daného miesta.
- Prejde cez dvere (modely vybavené pneumatikami).
- Presné nastavenie pracovného stanovišťa.
- Dá sa použiť na pokrytie veľkých plôch.

Riziká:

- Podlahy a podklady musia byť schopné vydržať veľkú záťaž.
- Následné prístavby budov môžu obmedzovať pracovný priestor.
- Je nutné zabrániť akémukoľvek neočakávanému a neriadeneému pohybu plošiny.

Príklad 5: Čistenie sklenených átrii a iných podobných sklenených konštrukcií zvnútra pomocou rebríka

UPOZORNENIE:

Vo všeobecnosti by ste sa tomuto spôsobu mali vyhýbať a mal by sa používať iba vo výnimočných situáciách.

Rebríky sa môžu používať iba vtedy, ak nie je možné prácu vykonať pomocou žiadneho iného pracovného prostriedku, napríklad pomocou pevného lešenia alebo pojazdnej lešenárskej veže, alebo pomocou pojazdnej zdvíhacej pracovnej plošiny (PZPP).

Riziká:

- Veľké riziko úrazov v dôsledku vážnych pádov.
- Neergonomická pracovná poloha s veľkou záťažou na nohy.
- Jednu ruku je potrebné používať na zabezpečenie bezpečnosti.
- Potreba veľkej nosnej plochy vzhľadom na povrch, na ktorom sa má práca vykonať.
- Na podlahe, kde stojí rebrík, nemôžu byť žiadne prekážky.
- Veľmi časté premiestňovanie rebríka, pre ktoré musí pracovník liezť dole a späť hore na rebrík. Následkom toho sa práca sústreďí iba na malú plochu a existuje tu aj riziko zlomenín a zranení svalov v dôsledku zlej polohy pri práci.
- Na rebríku nie je miesto na prostriedky alebo nástroje na čistenie.

Príklad 6: Čistenie sklenených átrii a striech zvnútra pomocou závesnej sedačky (prístup po lane a polohovacie techniky)

Technické charakteristiky:

Ak nie je možné použiť iné pracovné prostriedky:

- Závesné pracovné sedačky sa môžu použiť v prípade, keď sa práca nemôže vykonať na pevnom lešení

alebo na pojazdnej lešenárskej veži, alebo z pojazdnej zdvíhacej pracovnej plošiny.

Ďalšie vlastnosti:

- Jej použitie je časovo obmedzené.
- Pracovník musí byť školený, kvalifikovaný a fyzicky zdatný.

Riziká:

- Na dosiahnutie pracovného stanovišťa je potrebný určitý minimálny sklon strechy.
- Potrebujete vhodné body ukotvenia v konštrukcii strechy alebo na inom mieste, ktoré sú schopné vydržať dynamické napätie v prípade, že pracovník spadne.
- Potrebujete dva nezávislé závesné systémy: jeden pracovný (pre polohovanie a podporu) a jeden bezpečnostný (núdzový systém).
- Je nutné zlepšiť technické zručnosti pracovníka špeciálnym školením na prácu vo výškach pomocou polohovacích techník na lane a najmä školením v oblasti núdzových postupov.
- Keď jeden alebo viacerí pracovníci pracujú na rôznych stanovištiach v rovnakom čase, je potrebné na základe posúdenia rizika stanovišť, koľko pracovníkov musí zabezpečovať bezpečnosť.

3.4 ODPORÚČANIA PRE PRÁCU VO VÝŠKE

ŠKOLENIE PRACOVNÍKOV

Je všeobecným pravidlom, že pracovníci, od ktorých sa bude vyžadovať dočasná práca vo výške, ktorá zahŕňa použitie pracovných prostriedkov navrhnutých na tento účel, musia absolvovať primerané školenie zamerané na činnosti, ktoré budú vykonávať, a najmä školenie pre núdzové situácie.

Pracovníci obvykle potrebujú dostatočné profesionálne a technické školenie, odborné znalosti a skúsenosti týkajúce sa plánovanej práce, musia poznať možné riziká a príslušné záchranné postupy a musia mať schopnosť objaviť technické nedostatky alebo zanedbania týkajúce sa vykonanej práce a posúdiť ich spätné účinky na bezpečnosť a zdravie.

Školenie by sa malo poskytovať v súlade s vnútroštátnymi pravidlami.

O každom pracovníkovi by sa mali viesť jeho osobné záznamy o školeniach, v ktorých sa uvedie zoznam absolvovaných školení a nadobudnutých skúseností.

Zamestnávateľia musia udržiavať úroveň spôsobilosti svojich pracovníkov pomocou pravidelných vzdelávacích kurzov. V niektorých prípadoch je potrebné ich kompletné preškolenie, najmä pri používaní prostriedkov s novou technológiou a/alebo s cieľom zohľadniť nové, či zmenené riziká.

KOORDINÁCIA

Tam, kde na tom istom pracovisku pôsobí viac ako jeden podnik, sa musí zabezpečiť ich koordinácia (pozri článok 6 ods. 4 smernice 89/391/EHS a článok 3 smernice 92/57/EHS).

Posúdenie rizík a zavedenie primeraných opatrení na odstránenie alebo zníženie rizík vyplývajúcich zo simultánnej alebo postupnej práce je pre dočasnú prácu vo výške nevyhnutné.

Tomuto bodu sa odporúča venovať osobitnú pozornosť, keď sa práca vykonáva:

- v blízkosti nadzemného elektrického vedenia alebo elektrických inštalácií,
- v blízkosti priemyselnej činnosti (napríklad dielňa alebo továreň v prevádzke),
- na veľmi rušnom mieste (napríklad na ulici, vo veľkom obchodnom dome atď.),
- na niekoľkých úrovniach umiestnených nad sebou (napríklad na dvoch podlažiach jedného lešenia),
- na miestach s ťažkým prístupom a zostupom.

Používanie koordinačných postupov:

Koordinácia, ktorá je potrebná na odstránenie alebo minimalizovanie rizík vyplývajúcich zo simultánnej alebo postupnej práce:

- sa musí zveriť kvalifikovanej osobe,

- sa musí zohľadniť v prípravnej fáze pracovnej činnosti,
- musí zahŕňať všetkých zainteresovaných pracovníkov, aj keď pracujú pre rôzne firmy,
- musí podnecovať efektívnu komunikáciu prostredníctvom plánov, dokumentov, stretnutí, návštev, primeraných pokynov atď.,
- sa musí v priebehu práce rozvíjať.

OZNAČOVANIE

Samotné označenie rizík nie je preventívnym opatrením. Je to posledný krok v prípade, že riziko sa nedá odstrániť alebo minimalizovať.

Označenie iba upozorňuje na trvalé riziko. Používa sa v spojení s ďalšími ochrannými opatreniami a prispieva k ich účinnosti.

Pracovníkom je potrebné zdôrazňovať, aby si osvojili bezpečné pracovné postupy a aby boli opatrní.

Pokiaľ ide o samotné pracovné prostriedky, osobitná pozornosť by sa mala venovať týmto veľmi dôležitým bodom:

Označenia výrobcov:

- pevné označenia na zariadeniach a prostriedkoch, ktoré sa nemontovali na mieste, alebo ktoré sa predbežne zmontovali,
- označenia týkajúce sa maximálneho povoleného zaťaženia,
- piktogramy označujúce bezpečnostné postupy, napríklad použitie osobných ochranných prostriedkov proti riziku pádu.

Používanie pracovných prostriedkov:

V súvislosti s používaním pracovných prostriedkov je počas montáže, vztyčovania, demontáže a úprav potrebné umiestniť na lešenie výstražné značky:

- počas montáže a demontáže je potrebné skontrolovať, či časti, ktoré nie sú pripravené na používanie, sú primerane označené (pozri odsek 4.3.5 prílohy k smernici 2001/45/ES),

- pri používaní autorizovaného lešenia je potrebné skontrolovať, či sa na prostriedku uvádzajú pokyny od výrobcu a tie je potrebné dodržiavať, najmä pokyny týkajúce sa typu lešenia, maximálnej povolenej záťaže atď.

Označenie prítomnosti lešenia a iných pracovných prostriedkov:

Cieľom označení je upozorniť na prítomnosť lešenia alebo jeho častí, ktoré ešte nie sú pripravené na použitie, počas montáže, demontáže alebo úprav s cieľom predísť rizikám, ktoré môže mať za následok vstup do tohto nebezpečného priestoru.

Smernica 92/58/EHS¹⁴, v ktorej sa ustanovujú minimálne požiadavky na zaistenie bezpečnostných a/alebo zdravotných označení pri práci, s týmto cieľom uvádza značky (príloha II) upozorňujúce na „zavesené bremeno“, „prekážku“ alebo na „nebezpečenstvo pádu“ a označenia (príloha V) označujúce prekážky a nebezpečné miesta.

ZÁCHRANNÉ POSTUPY

Pracovníci môžu v práci utpieť zranenia alebo ochorieť.

Na pracovisku môže dôjsť aj ku krízovým situáciám.

Aké opatrenia sa teda musia prijať na riešenie úrazov, udalostí alebo bezprostredného nebezpečenstva?

- Existujú núdzové postupy napríklad pre evakuáciu pracovníkov z dočasného pracovného stanovišťa vo výške v prípade požiaru?
- Dovoľujú prechody medzi prístupovými prostriedkami a plošinami, podlažiami alebo lávkami rýchlu evakuáciu pracovníkov v prípade bezprostredného nebezpečenstva?
- Poznajú pracovníci na danom mieste postupy, ktoré musia dodržiavať?
- Existujú prostriedky na spustenie poplachu a ako fungujú?
- Je z daného miesta možné kontaktovať pohotovostné útvary?

- Je zabezpečené primerané poskytnutie prvej pomoci?
- Je určený pracovník, ktorý zodpovedá za poskytnutie prvej pomoci?
- Poznajú pracovníci na danom mieste pravidlá prvej pomoci?

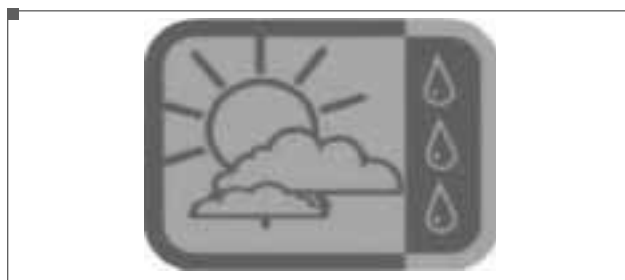

POVETERNOSTNÉ PODMIENKY

Prácu vo výške, samozrejme, veľmi ovplyvňujú poveternostné podmienky, predovšetkým ak sa vykonáva vonku.

Preto sa odporúča prijať tieto opatrenia:

- Pracovné prostriedky vyberajte a montujte na základe rizík, ktoré by zmeny počasia mohli spôsobiť alebo zhoršiť (napríklad prevrátenie spôsobené vetrom, pošmyknutie a pády z dôvodu vlhkosti alebo námrazy, riziká spojené s elektrinou vyvolané búrkami, alebo blízkosťou elektrického vedenia alebo elektrických inštalácií, deformácia následkom horúčav atď.).
- Od fázy konštrukcie považujte nad vylepšením pracovných podmienok, ktoré by pomohlo vyriešiť problémy spôsobené poveternostnými podmienkami (napríklad ochrana prístupov a pracovných stanovišť pred vetrom, dažďom, chladom a slnkom, elektrická izolácia a/alebo uzemnenie pracovných prostriedkov atď.).
- Na začiatku každého dňa skontrolujte predpoveď počasia a neváhajte odložiť práce vo výškach, ak očakávané počasie môže ohroziť zdravie a bezpečnosť pracovníkov (pozri bod 4.1.6 prílohy k smernici 2001/45/ES).

¹⁴ Direktiva Sveta 92/58/EGS z dne 24. júnija 1992 o minimalných zahtevah za zagotavljanje varnostnih in/ali zdravstvenih znakov pri delu, UL L 245, 26.8.1992, str. 23.

DOČASNÍ PRACOVNÍCI

Zamestnávateľ musí prijať opatrenia potrebné na informovanie a vyškolenie všetkých pracovníkov vrátane dočasných pracovníkov v oblasti zdravotných a bezpečnostných rizík, ako aj opatrenia a kroky na predchádzanie úrazom a chorobám z povolanja a na ochranu pred nimi.

Ak vo vašej krajine môžu dočasní pracovníci pracovať vo výške, nezabúdajte, že ak nie sú dostatočne vyškolení a informovaní o rizikách, ktorým sa vystavujú, môžu byť veľmi náchylní na riziko pádu.

Preto odporúčame, aby ste pri každej pracovnej činnosti nadviazali úzky kontakt s firmou zabezpečujúcou dočasné práce s cieľom:

- pripraviť dokument s údajmi o pracovnom stanovišti, v ktorom sa uvedú riziká a nebezpečenstvá danej práce, opatrenia, ktoré sa musia prijať, osobné ochranné prostriedky, ktoré by mal dočasný pracovník používať, a zdravotná kontrola vyžadovaná pri tomto type práce,
- urobiť si čas na privítanie dočasných pracovníkov a na poskytnutie informácií a školení (pracovné stanovište, pracovná metóda, bezpečnostné pokyny, vnútorná organizácia, opatrenia prijímané v prípade nehody, pravidlá spoločnosti atď.),
- zabezpečiť efektívne monitorovanie takýchto dočasných pracovníkov a ich úloh (podpora, dohľad, hodnotenie).

ZDRAVOTNÁ SPÔSOBILOSŤ NA PRÁCU VO VÝŠKACH

Vykonávanie práce vo výške bez potrebných fyzických a psychických schopností môže ohrozovať nielen pracovníka, ale aj ľudí, ktorí mu poskytnú pomoc v prípade núdze.

V súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a/alebo praxou sa musia prijať opatrenia na monitorovanie zdravotného stavu pracovníkov v súlade s bezpečnostnými a zdravotnými rizikami. To znamená, že každý pracov-

ník, ktorý si to želá, musí mať možnosť absolvovať pravidelné zdravotné prehliadky. Pozri článok 14 rámcovej smernice 89/391/EHS:

„1. V súlade s vnútroštátnym právom a/alebo praxou sa zavedú opatrenia na zabezpečenie zdravotného dohľadu primeraného pre ohrozenie zdravia a bezpečnosti pri práci.

2. Opatrenia uvedené v odseku 1 majú byť také, aby každý pracovník, ak si to želá, mohol byť v pravidelných intervaloch pod zdravotným dohľadom.

3. Zdravotný dohľad sa môže poskytovať ako súčasť vnútroštátneho zdravotného systému.“

3.5 ODPORÚČANIA PRE PRÁCU VO VÝŠKE NA ELEKTRICKÝCH INŠTALÁCIÁCH ALEBO V ICH BLÍZKOSTI

Množstvo činností a úloh na pracoviskách vo výške sa vykonáva na elektrických inštaláciách alebo v ich blízkosti: elektrické vedenie, transformačné a distribučné stanice, rádiové a televízne vysielacie a podobne.

Keďže mnohé úlohy sa vykonávajú v čase, keď sú inštalácie pod napätím, zamestnávateľ musí pri posudzovaní rizík spojených s prácou vo výške zohľadniť aj dodatočné riziká spojené s elektrickou energiou.

Zamestnávateľ by sa mal najskôr obrátiť na zodpovedné orgány, aby zistil, aké bezpečnostné opatrenia potrebuje na ochranu pred elektrickým šokom a ďalšími rizikami (preblesk, statická elektrina, viazaný elektrický náboj), keďže v týchto situáciách vždy existuje riziko nehody spôsobenej elektrickou energiou.

Zamestnávateľ musí rovnako dodržiavať aj nariadenia, normy (najmä EN 50110-1) a iné zákonné povinnosti, ktoré sa priamo vzťahujú na prácu na elektrických inštaláciách a strojových zariadeniach.

Pred začatím prác musí zamestnávateľ navštíviť pracovisko, aby zistil, či sa práca bude vykonávať na elektrických inštaláciách alebo v ich blízkosti.

Pri každej práci na častiach, ktoré sú pod napätím, alebo v ich blízkosti sa vždy musia používať:

- izolačné ochranné prostriedky,
- izolačné osobné ochranné prostriedky (*napríklad prilba s izolačným upevňovacím remienkom, ochranná obuv s izolačnými podrážkami, ochranné okuliare na ochranu pred prebleskom*),
- izolačné nástroje a
- iné izolačné pracovné prostriedky.

Ak poveternostné podmienky ohrozujú bezpečnosť (hustá hmla, vietor, dážď alebo sneh), práca sa musí zastaviť alebo sa nesmie začať.

3.5.1 PRÁCA, KTORÁ NESÚVISÍ S ELEKTRICKOU ENERGIU, ALE VYKONÁVA SA V BLÍZKOSTI ELEKTRICKÝCH INŠTALÁCIÍ

Veľa práce, ktorá nesúvisí priamo s elektrickou energiou, ako napríklad montáž, preprava a orezávanie stromov, maľovanie, montáž lešenia, a práca s montážnymi alebo zdvíhacími zariadeniami, sa musí vykonávať v blízkosti elektrických inštalácií, napríklad blízko elektrického vedenia, transformačných a rozvodných staníc, rádiových alebo televíznych vysielačov.

V takom prípade musí zamestnávateľ, ktorý za prácu zodpovedá, po obhliadke staveniska alebo pracoviska zohľadniť dodatočné riziká súvisiace s elektrickou energiou vo svojom posúdení rizika, ktoré sa vzťahuje na prácu vo výške, a prijať dodatočné ochranné opatrenia.

Zamestnávateľ najskôr musí v súlade s vnútroštátnymi nariadeniami alebo praxou kontaktovať prevádzkovateľa siete a zodpovedné orgány a informovať ich o plánovanej práci, aby sa mohli dohodnúť na opatreniach spojených s rizikami, ktoré súvisia s elektrickou energiou, a ktoré je potrebné popri riziku pádu z výšky zohľadniť.

Tieto ochranné opatrenia sa preukázali ako účinné a *uvádzajú sa v poradí podľa dôležitosti*:

- *Odstránenie nebezpečenstva odpojením alebo izolovaním elektrickej inštalácie alebo elektrického vedenia.*
- *Presunutie silnoprúdového vedenia pred začatím prác, najmä ak bude po skončení konštrukčných prác opäť v prevádzke.*
- *Vztýčenie bariér, ktoré zabránia prístupu k inštaláciám pod napätím.*
- *Prispôsobenie pracovných prostriedkov a postupov situácii.*
- *Malo by sa zväziť aj technické riešenie spočívajúce v uzemnení kovových nástrojov.*

Nebezpečenstvo zásahu elektrickým prúdom vzniká vtedy, keď telo pracovníka, nástroje, prostriedky alebo stroje narušia ochrannú zónu vzťahujúcu sa na napätie

(vonkajšia hranica zóny priblíženia v európskej norme EN 50110-1).

Ochranné zóny sa preto musia vždy dodržiavať. Je to dôležité najmä pri narábaní s dlhými vodivými časťami alebo pri ich preprave, pri presúvaní nákladov na pracovisku (vežový žeriav, pojazdný žeriav atď.), pri používaní pojazdných prístupových veží atď.

Pri niektorých strojových mechanizmoch je možné ohraničiť priestor, v ktorom sa pohybujú, a zabrániť vstupu do tohto priestoru.

Pri jednorazových činnostiach na závesnej plošine, pri ktorých nie je možné prijať všetky bezpečnostné opatrenia, sú k dispozícii detektory elektrických káblov, ktoré pracovníka upozornia na prítomnosť káblov, a v niektorých prípadoch môžu nebezpečný pohyb zastaviť.

3.5.2 PRÁCA NA ELEKTRICKÝCH INŠTALÁCIÁCH

Práca na elektrických inštaláciách zahŕňa všetky činnosti spojené s výrobou, montážou, úpravou a opravou elektrických inštalácií alebo prevádzkových zariadení.

Všetky tieto elektroinštalačné úlohy môžu vykonávať iba kvalifikovaní elektrikári alebo pracovníci pod ich vedením a dohľadom. Kvalifikovaní elektrikári, ktorým bola práca zverená, musia byť schopní posúdiť prácu, ktorá sa bude vykonávať, odhaliť možné nebezpečenstvo a prijať potrebné opatrenia.

V súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi alebo praxou musí zamestnávateľ najskôr informovať prevádzkovateľa siete a zodpovedné orgány o plánovanej práci na elektrických inštaláciách. Práca by sa mala koordinovať s prevádzkovateľom siete.

Aj pri tomto type práce musí zodpovedný zamestnávateľ posúdiť možné riziká a zaviesť bezpečnostné opatrenia. Mal by rozlišovať medzi prácou, ktorá sa vykoná priamo na aktívnych častiach, ktoré môžu byť počas neprerušenej prevádzky pod prúdom, a prácou vykonávanou v blízkosti týchto častí. V druhom prípade sa uplatňujú opatrenia uvedené v bode 3.5.1.

Práca na aktívnych častiach sa môže vykonávať až potom, ako sa pracovník najskôr uistí, že nie sú pod prúdom. To dosiahne:

1. ich odpojením,
2. zabezpečením proti opätovnému pripojeniu,
3. skontrolovaním, či dané časti nie sú pod prúdom,
4. uzemnením a skratovaním,
5. zakrytím alebo rozdelením susedných častí, ktoré sú pod prúdom.

Poradie týchto piatich krokov je možné zmeniť a niektoré sa dokonca môžu vynechať za predpokladu, že na to existuje dobrý dôvod (EN 50110-1).

Izolované závesné zariadenia a plošiny sa pri práci vo výške uprednostňujú pred rebríkmi a pred lezením na stĺpy.

Vždy však existuje riziko úrazu spojeného s elektrickým prúdom (elektrické šoky) a riziko pádu z výšky následkom elektrického šoku.

3.5.3 PRÁCA NA AKTÍVNYCH ČASTIACH POD NAPÄTÍM

Za určitých okolností (napríklad ak nie je možné zaručiť, že aktívne časti nie sú pod napätím) sa práca spojená s niektorými úlohami musí vykonávať na častiach, ktoré sú pod prúdom.

Ide o špeciálnu prácu, pri ktorej sa zamestnávateľ musí uistiť, že:

- práca na aktívnych častiach pod prúdom sa vykonáva iba v súlade s bezpečnými pracovnými metódami, ktoré sú overené a vyskúšané,
- prácu vykonávajú iba kvalifikovaní elektrikári vyškolení na tento typ práce, ktorí si osvojili uplatňovanie bezpečnostných opatrení,
- sa používajú pracovné prostriedky a nástroje vhodné pre danú prácu a napätie,
- sa prijali osobitné technické, organizačné a individuálne bezpečnostné opatrenia na zabezpečenie ochrany pred rizikami spojenými s elektrickou energiou.

4. PRACOVNÉ PROSTRIEDKY PRE DOČASNÚ PRÁCU VO VÝŠKACH

4.1 SAMOSTATNÉ LEŠENIE

4.1.1 POSÚDENIE RIZIKA A VÝBER

OSOBITNÉ USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA POUŽÍVANIA LEŠENIA (SMERNICA 2001/45/ES)

„Keď nie je k dispozícii záznam o výpočte/kalkulačný list pre vybrané lešenie alebo tento záznam/list neobsahuje uvažované štrukturálne úpravy, musia sa vykonať prepočty pevnosti a stability, pokiaľ nie je lešenie zmontované v zhode so všeobecne uznávanou štandardnou konfiguráciou“. (bod 4.3.1 prílohy k smernici 2001/45/ES)

„V závislosti od zložitosti zvoleného lešenia plán montáže, používania a demontáže musí pripraviť kompetentná osoba. Môže byť vo forme štandardného plánu doplneného o položky súvisiace so špeciálnymi podrobnosťami zmierneného lešenia.“ (bod 4.3.2 prílohy k smernici 2001/45/ES)

„Musí sa predchádzať šmykaniu oporných častí lešenia buď tým, že sa pripevnia k nosnej ploche alebo sa zabezpečia protišmykovým prostriedkom, alebo akýmkoľvek iným prostriedkom rovnakého účinku a zaťažená plocha musí mať dostatočnú nosnosť. Musí sa zabezpečiť stabilita lešenia. Vhodnými prostriedkami sa musí predchádzať náhodnému pohybu pojazdného lešenia počas práce vo výškach.“ (bod 4.3.3 prílohy k smernici 2001/45/ES)

„Rozmery, tvar a usporiadanie podlahy lešenia musia byť primerané povahe práce, ktorá sa má vykonať, a prispôsobené nákladu, ktorý má byť vnesený a musia umožňovať bezpečnú prácu a prechod. Podlahy lešenia sa musia montovať tak, aby sa ich časti nemohli hýbať pri normálnom používaní. Nesmú byť žiadne nebezpečné medzery medzi časťami podlahy a zvislými kolektívnymi bezpečnostnými zariadeniami, aby sa zabránilo pádom.“ (bod 4.3.4 prílohy k smernici 2001/45/ES)

„Ak určité časti lešenia nie sú pripravené na používanie, napríklad počas montáže, demontáže alebo úprav, musia sa označiť všeobecnými výstražnými značkami v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami transponujúcimi smernicu 92/58/EHS a musia sa primerane fyzicky ohraničiť, aby sa zabránilo vstupu do nebezpečnej zóny.“ (bod 4.3.5 prílohy k smernici 2001/45/ES)

„Lešenie sa môže montovať, demontovať alebo podstatne upravovať len pod dohľadom kompetentnej osoby a môžu to robiť len pracovníci, ktorí museli prejsť primeraným a presne stanoveným školením týkajúcim sa

týchto prác a so zreteľom na špecifické riziká podľa článku 7 smernice 89/655/EHS, a to najmä:

- (a) pochopenie plánu na montáž, demontáž alebo úpravu daného lešenia,
- (b) bezpečnosť počas montáže, demontáže alebo úpravy daného lešenia,
- (c) opatrenia na predchádzanie riziku pádu ľudí alebo predmetov,
- (d) bezpečnostné opatrenia v prípade zmeny poveternostných podmienok, ktoré by mohli nepriaznivo ovplyvniť bezpečnosť daného lešenia,
- (e) prípustné zaťaženie,
- (f) všetky ostatné riziká, ktoré môže so sebou prinášať montáž, demontáž alebo úprava.

Dohliadajúca osoba a pracovníci, ktorých sa to týka, musia mať k dispozícii plán montáže a demontáže uvádzaný v 4.3.2 prílohy k smernici 2001/45/ES, vrátane akýchkoľvek pokynov, ktoré môže plán obsahovať.“ (bod 4.3.6 prílohy k smernici 2001/45/ES).

OSOBITNÉ USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA MINIMÁLNYCH BEZPEČNOSTNÝCH A ZDRAVOTNÝCH POŽIADAVIEK NA DOČASNÝCH ALEBO LOKALITNE SA MENIACICH STAVENISKÁCH (SMERNICA 92/57/EHS)

Ďalšia vec, na ktorú sa nesmie zabúdať, je ustanovenie v prílohe IV (časť B, oddiel II, bod 6.3) smernice 92/57/EHS, v ktorom sa od zamestnávateľov vyžaduje, aby kvalifikovaná osoba skontrolovala lešenie pred začiatkom jeho používania a potom v pravidelných intervaloch a po každej úprave, období jeho používania, po jeho vystavení nepriaznivému počasiu alebo seizmickým otrasom, alebo po každej inej udalosti, ktorá mohla ovplyvniť jeho pevnosť a stabilitu.

POSÚDENIE SÚVISLOSŤÍ

Lešenie je najvhodnejším typom pracovného prostriedku pre prístup a prácu vo výškach.

Inými slovami predstavuje bezpečné pracovné stanovište pre každú prácu, ktorá sa vykonáva vo výške, a poskytuje bezpečný prístup.

Lešenie sa skladá zo stavebných častí alebo modulov, ktoré sú k dispozícii u výrobcov a/alebo dodávateľov.

Môžu byť pevné alebo pojazdné.

Predtým, ako si vyberiete lešenie, si musíte ujasniť, čo potrebujete, napríklad:

- Na aký typ práce sa lešenie bude používať?
- Aké typy práce sa na lešení budú vykonávať súčasne?
- Aká je jeho celková požadovaná výška?

- Aké geometrické vlastnosti sa pri výbere musia zohľadniť?
- Aké je dodatočné statické a dynamické zaťaženie?
- Ako sa pracovníci dostanú na jednotlivé úrovne lešenia s nákladom?
- Aký typ ukotvenia môžete použiť?
- Musí byť lešenie kompatibilné s inými konštrukciami alebo prostriedkami (nákladné výťahy, navijaky atď.)?
- Aké spôsoby pripevnenia a vyrovnávania existujú?

Keď si vyberiete lešenie a jeho záznam o výpočte nie je k dispozícii alebo neobsahuje zamýšľané štrukturálne usporiadanie, musia sa vypracovať výpočty pevnosti a stability, okrem prípadu keď je lešenie zmontované v súlade so všeobecne uznávanými normami týkajúcimi sa usporiadania.

UPOZORNENIE:

Pri zváraní elektrickým oblúkom alebo pri iných činnostiach, ktoré so sebou prinášajú riziko usmrtenia elektrickým prúdom, musíte byť zvlášť opatrní. Musíte prijať dodatočné opatrenia, aby ste predišli vystaveniu pracovníkov tomuto riziku.

Pri práci na lešení v blízkosti nadzemného elektrického vedenia alebo elektrických inštalácií sa musia dodržiavať aj minimálne bezpečné vzdialenosti a musia sa prijať opatrenia na ochranu pracovníkov pred možným rizikom usmrtenia elektrickým prúdom následkom priameho kontaktu alebo elektrostatického náboja v dôsledku elektromagnetického poľa. Viac informácií nájdete v bode 3.5 „Odporúčania pre prácu vo výške na elektrických inštaláciách alebo v ich blízkosti“.

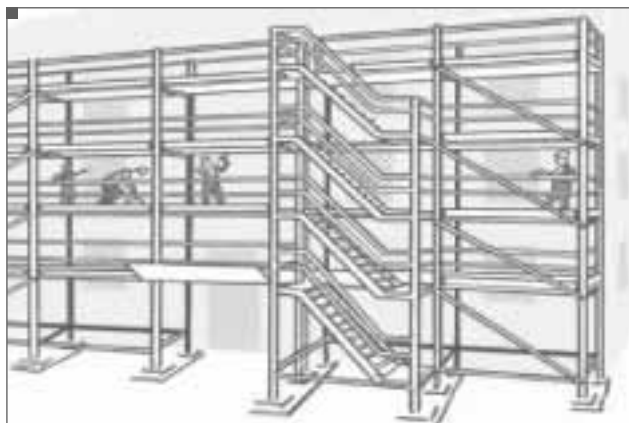
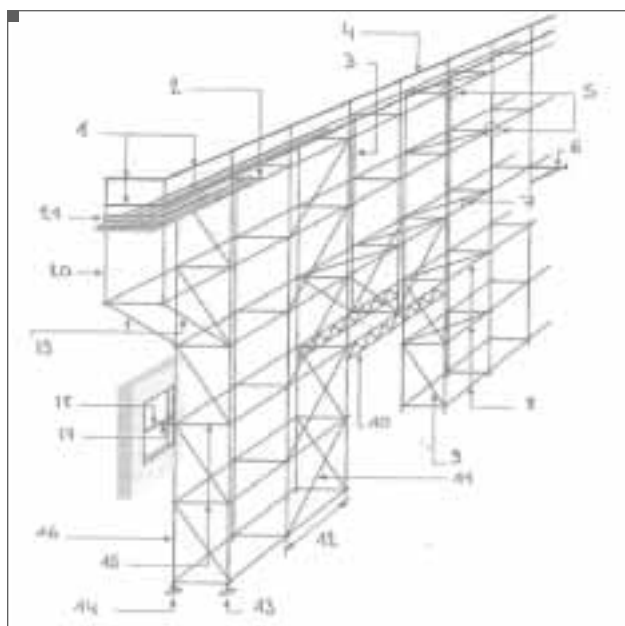

SCHÉMA BEŽNÉHO SAMOSTATNÉHO LEŠENIA

1. Dvojité zábradlie,
2. Stredová priečka,
3. Stojka,
4. Zábradlie,
5. Styčnik,
6. Konzolový nosník,
7. Vodorovná vzpera,

8. Vzdialenosť medzi dvoma pozdĺžnikmi,
9. Bočná priečna výstuha,
10. Priehradový nosník,
11. Predná priečna výstuha,
12. Vzdialenosť medzi dvoma stojkami,
13. Pätky,
14. Nánoška,
15. Priečka,
16. Stojka,
17. Spojovacia priečka,
18. Lešnárska podpera,
19. Kolenová výstuha,
20. Krátka vzpera,
21. Pracovná plošina (debnenie).

4.1.2 MONTÁŽ

PRÍPRAVA TERÉNU

Pred montážou lešenia je dôležité pripraviť si základ, na ktorom bude stáť.

Okrem iného je potrebné sa uistiť, že podklad je dost pevný na to, aby sa zabránilo spadnutiu lešenia.

Na tieto účely je nevyhnutné:

- skontrolovať stabilitu podkladu, aby ste sa uistili, že v blízkosti nie sú žiadne nestabilné miesta alebo výkopy,
- v prípade potreby spevniť terén alebo vybudovať základy v závislosti od predpokladanej záťaže a vlastností terénu,
- skontrolovať, či činnosti, ktoré prebiehajú v blízkom okolí, nepredstavujú osobitné riziká, ktoré by mohli ovplyvniť stabilitu lešenia,
- skontrolovať a odkloniť prívál dažďovej vody, aby sa zabránilo erózii pôdy,
- v prípade šikmých základov (chodníky, cesty) použiť základové dosky, ktoré zabraňujú pošmyknutiu lešenia a/alebo umožňujú primeranú rotáciu s cie-

Ľom zaistiť dostatočnú nosnosť stojok, aby lešenie vydržalo vypočítanú záťaž.

Základňa lešenia by nikdy nemala stáť na dutých stavebných materiáloch (tehly alebo betónové panely) alebo drevených častiach, ktoré podliehajú ohýbaniu, ak ich pevnosť nebola vypočítaná.

PRÍPRAVA NA DOVOZ A PREVZATIE ČASTÍ LEŠENIA:

V rámci prípravy na dovoz a prevzatie častí lešenia:

- Pripravte skladovacie priestory vrátane označení.
- Zorganizujte ich vyloženie a uskladnenie, aby ste zaistili ochranu ich vlastností (nosnosť, funkčnosť atď.) a aby ste znížili riziká spojené s touto činnosťou (padajúce predmety, pády pracovníkov, nárazy, ručná manipulácia s nákladom atď.).
- Pred použitím skontrolujte stav každej časti lešenia a vymeňte všetky, ktoré sú poškodené.
- Skontrolujte kvalitu stien alebo iných povrchov, ktoré sa použijú na ukotvenie lešenia.
- Skontrolujte kvalitu zvarov, geometriu častí a prípadné hrdzavé miesta.
- Skontrolujte stav kovových alebo drevených tabúl, základových pätiiek alebo ostatných častí, ktoré sú pre stabilitu lešenia najdôležitejšie.
- Chráňte časti lešenia pred znečistením a zlým počasím (ak ste to ešte neurobili).

MONTÁŽ LEŠENIA V BLÍZKOSTI ELEKTRICKÉHO VEDENIA

Pri montáži lešenia v blízkosti elektrického vedenia a/alebo elektrickej inštalácie (transformačná stanica, rozvodné centrum atď.) sa vyžadujú určité preventívne opatrenia založené na posúdení rizika.

Tieto opatrenia sa musia uvádzať v dokumentácii o posúdení rizika a môžu zahŕňať jedno alebo viaceré z týchto opatrení:

- presmerovanie vedenia,
- vypnutie elektriny,
- inštalácia bariér alebo izolácie medzi lešením a elektrickým vedením.

Uzemnenie sa odporúča vykonať:

- pri lešeniach, ktoré sa nachádzajú blízko nadzemného elektrického vedenia alebo elektrickej inštalácie, ako sa uvádza vyššie,
- pri lešeniach na strechách vysokých budov.

UPOZORNENIE:

Pri práci na elektrických inštaláciách alebo v ich blízkosti (elektrické vedenie, rozvodne atď.) je potrebné zohľadniť dodatočné riziká spojené s elektrickou energiou. Viac informácií o týchto rizikách nájdete v bode 3.5 „Odporúčania pre prácu vo výške na elektrických inštaláciách alebo v ich blízkosti“.

PREPRAVA A SKLADOVANIE NÁKLADU NA LEŠENÍ

Lešenárske dosky majú hmotnostné limity, ktoré sa nesmú prekročiť.

Váha paliet stavebných materiálov, akými sú betónové panely alebo tehly, môžu prekročiť menovité zaťaženie a sily, ktoré odporúčajú výrobcovia lešenia.

Preprava:

Systémy na prepravu materiálov, ktoré sa pridávajú a/alebo pripájajú k lešeniu, sa musia zmontovať a používať v súlade s odporúčaniami výrobcu, aby sa zabránilo preťaženiu a tým prekročeniu ich nosnosti. Takéto systémy musia zohľadňovať prístup na lešenie a nemali by

existovať žiadne prekážky, aby pracovníci mohli byť v prípade nebezpečenstva evakuovaní.

Skladovanie:

Na zdvihnutie paliet s ťažkými materiálom na lešenie sa musí použiť nakladací výložník.

Správne zostrojený nakladací výložník môže zabrániť preťaženiu lešenia a tým aj prekročeniu jeho nosnosti.

Pri montáži nakladacieho výložníka by sa mali dodržiavať pokyny od výrobcu.

Ochrana:

Nakladacie výložníky s nechránenými otvormi alebo okrajmi sa nesmú používať. Pred ich použitím sa na ne musí namontovať zábradlie.

UPOZORNENIE:

Skladovaniu všetkých materiálov potrebných na výkon práce na lešení alebo na nakladacom výložníku (s cieľom obmedziť pohyb a ušetriť čas) sa musíte za každú cenu vyhnúť.

4.1.3 MONTÁŽ, POUŽÍVANIE A DEMONTÁŽ

VŠEOBECNE

„V závislosti od zložitosti zvoleného lešenia plán montáže, používania a demontáže musí pripraviť kompetentná osoba. Môže byť vo forme štandardného plánu doplneného o položky súvisiace so špeciálnymi podrobnosťami zmieneného lešenia.“ (bod 4.3.2 prílohy k smernici 2001/45/ES)

Rozmery, tvar a usporiadanie podlahy lešenia musia byť primerané povahe práce, ktorá sa má vykonať, a prispôbené nákladu, ktorý má byť vynesенý a musia umožňovať bezpečnú prácu a prechod. Podlahy lešenia sa musia montovať tak, aby sa ich časti nemohli hýbať pri normálnom používaní. Nesmú byť žiadne nebezpečné medzery medzi časťami podlahy a zvislými kolektívnymi bezpečnostnými zariadeniami, aby sa zabránilo pádom.

„Ak určité časti lešenia nie sú pripravené na používanie, napríklad počas montáže, demontáže alebo úprav, musia sa označiť výstražnými značkami v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami transponujúcimi smernicu 92/58/EHS a musia sa primerane fyzicky ochrániť, aby sa zabránilo vstupu do nebezpečnej zóny.“ (bod 4.3.5 prílohy k smernici 2001/45/ES)

„Lešenie sa môže montovať, demontovať alebo podstatne upravovať len pod dohľadom kompetentnej osoby a môžu to robiť len pracovníci, ktorí museli predtým prejsť primeraným a presne stanoveným školením týkajúcim sa takýchto prác a so zreteľom na špecifické riziká podľa článku 7 smernice 89/655/EHS, a to najmä:

- (a) pochopenie plánu na montáž, demontáž alebo úpravu daného lešenia,
- (b) bezpečnosť počas montáže, demontáže alebo úpravy daného lešenia,
- (c) opatrenia na predchádzanie riziku pádu ľudí alebo predmetov,
- (d) bezpečnostné opatrenia v prípade zmeny poveternostných podmienok, ktoré by mohli nepriaznivo ovplyvniť bezpečnosť daného lešenia,
- (e) prípustné zaťaženie,
- (f) všetky ostatné riziká, ktoré môže so sebou prinášať montáž, demontáž alebo úprava.

Dohliadajúca osoba a pracovníci, ktorých sa to týka, musia mať k dispozícii plán montáže a demontáže uvádzaný v 4.3.2 prílohy k smernici 2001/45/ES, vrátane akýchkoľvek pokynov, ktoré môže obsahovať.“ (bod 4.3.6 prílohy k smernici 2001/45/ES)

Zamestnávateľia zodpovední za montáž a/alebo používanie lešení si musia na ich montáž, úpravu alebo demontáž osvojiť bezpečný systém práce.

To vo všeobecnosti zahŕňa používanie záchytných zariadení na predchádzanie pádom.

Pri vztyčovaní sústavy lešenia sa musia dodržiavať pokyny od výrobcu, pretože niektoré sústavy môžu vyžadovať viac pripevnení ako samostatné lešenia.

MONTÁŽ LEŠENIA

Pri montáži lešenia sa musia dodržiavať pokyny výrobcu a návod na použitie.

Toto je neúplný zoznam osvedčených postupov, ktoré by sa tiež mali dodržiavať:

- podpory a stojky musia byť po celej výške zvislé,
- styčníky, horizontálne rozpory a priečniky sa musia namontovať tak, ako sa uvádza v návode na použitie od výrobcu v súlade s pokynmi na ich montáž a použitie, pričom je potrebné dodržiavať stanovený ťahovací moment,
- styčníky sa musia umiestniť tak, aby ich svorníky podliehali iba silám vznikajúcim pri ich ťahovaní,
- miesto stretu dvoch lešení, ktoré sa pretínajú na rohu budovy, sa musí zabezpečiť proti pádom, a prípadné interakcie medzi dvoma lešeniami sa musia skontrolovať,
- zaťaženie, ktorému je lešenie vystavené (vlastná hmotnosť, dynamické zaťaženie a zaťaženie vetrom), je zvyčajne veľké, a preto sa pri výbere lešenia musí zohľadniť.

BEZPEČNÉ VZTÝČENIE LEŠENIA

Počas montáže:

- by pracovníci mali používať kolektívne ochranné prostriedky,
- by mal pracovník vykonávajúci montáž pred vstupom na vyššie podlažie umiestniť na príslušnom vyššom podlaží zábradlie z chráneného nižšieho podlažia,
- by sa malo používať lešenie, ktoré umožňuje tento spôsob montovania zábradlia,
- by sa na každé vyššie podlažie malo vstupovať po rebríkoch alebo schodisku, ktoré sa pridáva postupne, ako montáž postupuje,
- ak lešenie neposkytuje základnú bezpečnosť (napríklad zábradlie a lemové dosky) mali by sa používať individuálne ochranné opatrenia na zabránenie pádu (napríklad bezpečnostné popruhy).

MINIMALIZOVANIE MEDZERY MEDZI BUDOVOU A LEŠENÍM

Lešenie by sa malo umiestniť čo najbližšie k budove.

Ak je to možné, medzera medzi lešením a budovou by sa mala odstrániť pomocou konzolových plošinových podpier namontovaných na úrovni pracovnej plošiny.

Ak tieto podpory nie je možné použiť, odporúča sa umiestniť kolektívne ochranné prostriedky po oboch stranách lešenia.

UKOTVENIE LEŠENIA

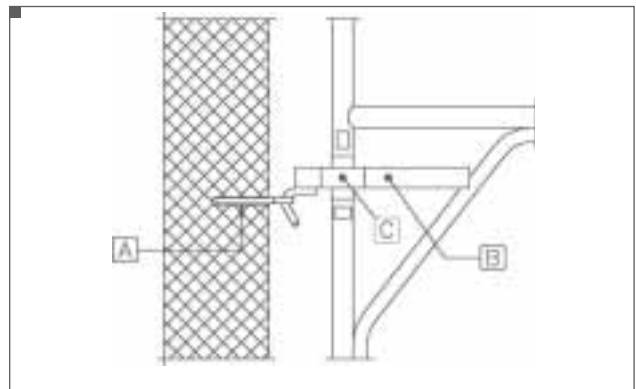
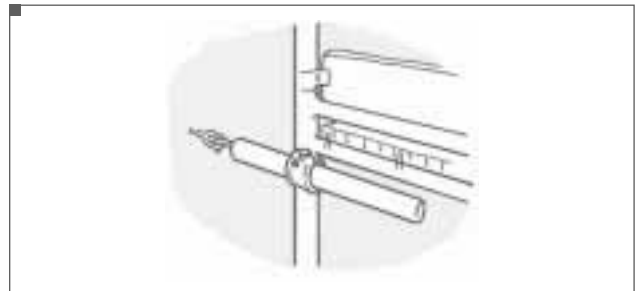
Body ukotvenia lešenia musia byť na fasáde alebo na ploche, pred ktorou lešenie stojí.

Bodmi ukotvenia, ku ktorým sa pripievňujú kotvy, sú väčšinou:

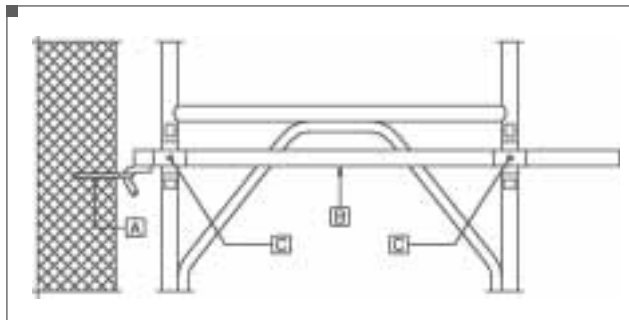
- rozpínacie skrutky,
- klieština,
- zabudovaná klieština.

Zábradlie, oporné závory, odkvapky, žľaby na streche atď. by sa nikdy nemali používať ako body ukotvenia, pretože nemusia byť dostatočne bezpečné.

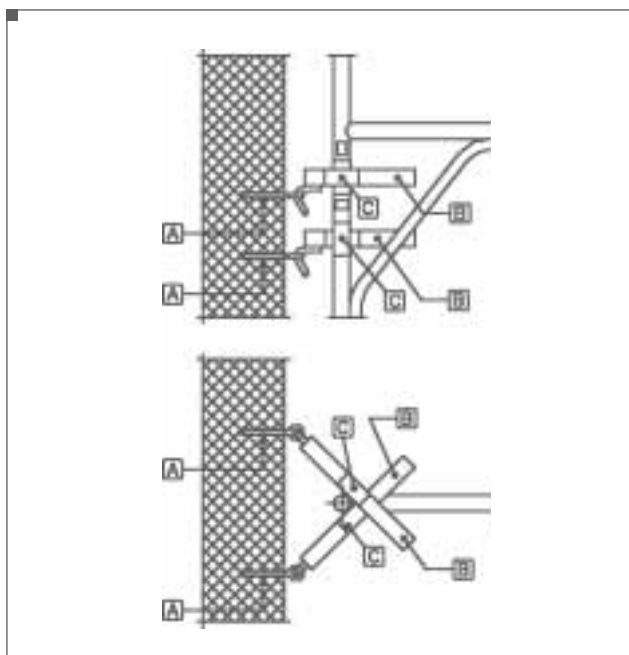
ROZPÍNACIE SKRUTKY

- A. Klieština
- B. Spojovacia priečka
- C. Spojka

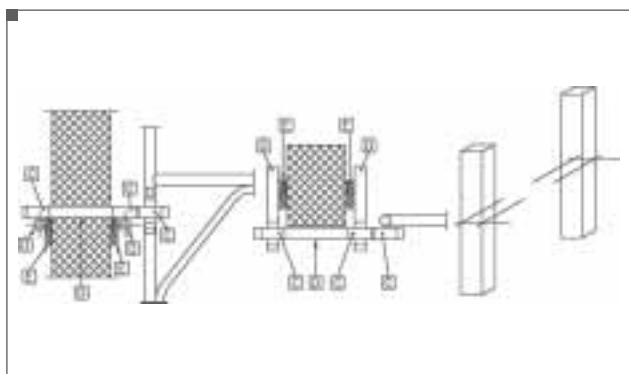

- A. Klieština
- B. Spojovacia priečka
- C. Spojka

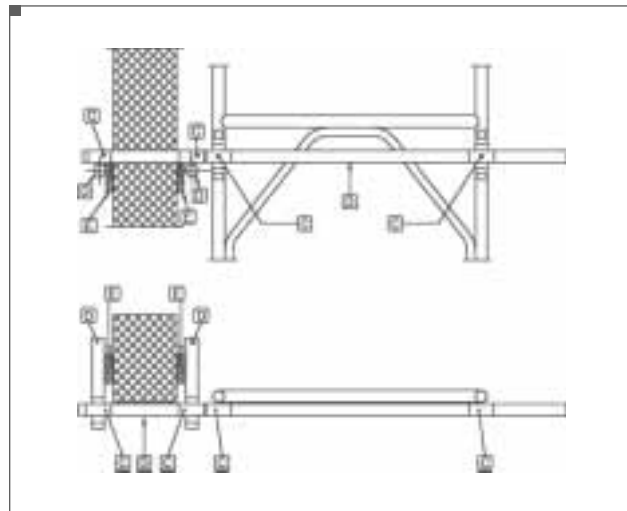

- A. Klieština
- B. Spojovacia priečka
- C. Spojka

KLIEŠTINA

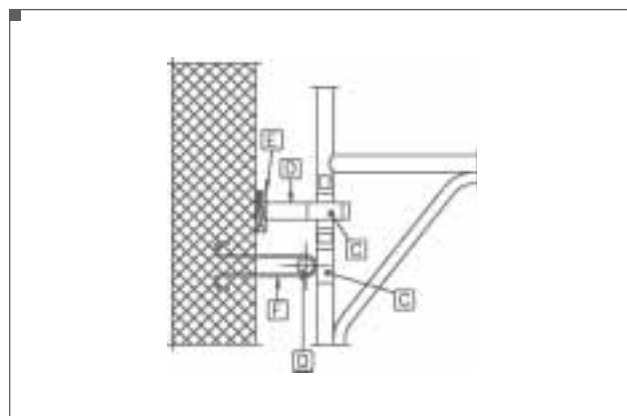

- C. Spojka
- D. Spojovacia trubica
- E. Tesniaci materiál alebo klin

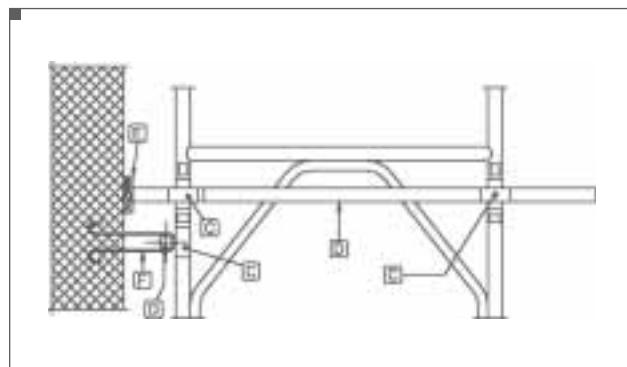

- C. Spojka
- D. Spojovacia trubica
- E. Tesniaci materiál alebo klin

ZABUDOVANÁ KLIEŠTINA

- C. Spojka
- D. Spojovacia trubica
- E. Tesniaci materiál alebo klin
- F. Zabudovaná klieština

- C. Spojka
- D. Spojovacia trubica
- E. Tesniaci materiál alebo klin
- F. Zabudovaná klieština

VYSTUŽENIE

Vystuženie je potrebné na to, aby sa lešenie spevnilo a nekolísalo sa.

Kolísanie môže mať za následok nestabilitu, praskanie zvarov a preťaženie stojok.

Miesta, v ktorých sa vyžaduje zavetrovanie konštrukcie, sa uvádzajú v pokynoch výrobcu lešenia.

Vystuženie by malo siahť súvisle až po spodnú časť lešenia.

Lešenie sa musí vystužiť v súlade s odporúčaniami od výrobcu.

ZAKRYTIE

Lešenia sa môžu zakryť, aby sa zabránilo padaniu alebo spadnutiu predmetov na miesta, kde sa pohybuje verejnosc a s cieľom zlepšiť pohodlie pracovníkov (dážď, chlad, vietor atď.).

Zakrytie môže pozostávať napríklad z drôtovej sieťoviny, vlnitého plechu, sietí, plastových materiálov alebo drevených dosiek.

Malo by byť pevne prichytené, aby cez neho nemohlo nič spadnúť.

Malo by sa pravidelne kontrolovať, najmä po silnom vetre.

Zakrytie výrazne zvýši zaťaženie lešenia, klieštín a spojok vetrom, takže v prípade použitia zakrytia by sa mali kontrolovať všetky časti lešenia, najmä samotná konštrukcia, kotevné skrutky, zavetrovanie a základy.

4.1.4 PRÍSTUP

PRÍSTUP NA LEŠENIE

Musia sa zabezpečiť bezpečné možnosti prístupu na lešenie.

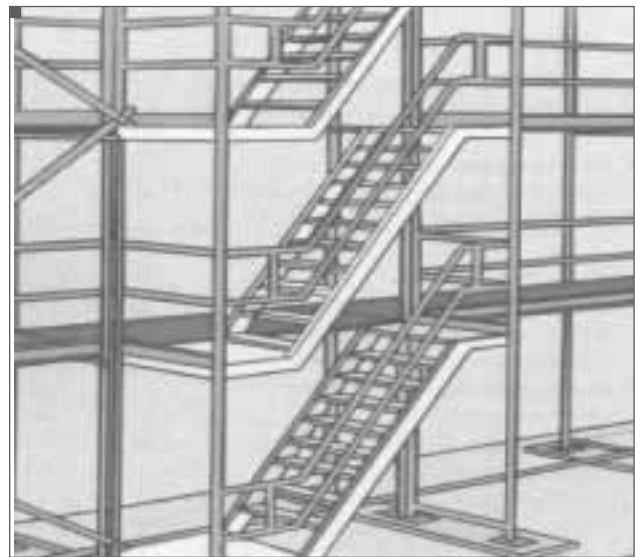
Zabezpečiť sa musí aj dostatočný počet prístupov, aby pracovníci mohli ľahko vstupovať na svoje pracoviská.

Použiť sa môžu:

- prechodové lávky,
- schodiská (namontované v súlade s pokynmi od výrobcu),
- odpočívadlá,
- rebríky (namontované na kratšej strane obdĺžnikového lešenia v rámci spodnej časti),
- rampy atď.

Prístup na plošiny musí byť zostrojený alebo zabezpečený tak, aby pracovníka bolo možné v prípade nehody bezpečne evakuovať. Prístup by mal byť možný cez otvor so sklápacím príklopom alebo cez schodiskovú vežu.

Ak sa ako prístupový prostriedok na lešenie používa výťah alebo iný zdvíhací mechanizmus, musí byť zostrojený nielen na prepravu materiálov, ale aj osôb.

4.1.5 OCHRANA

POUŽÍVANIE LEMOVÝCH DOSIEK

Lemové dosky pomáhajú zabrániť spadnutiu materiálov.

Takisto pomáhajú predchádzať vypadnutiu pracovníkov z priestoru medzi zábradlím a plošinou.

- Lemové dosky a koncové lemové dosky sa musia pripevniť ku všetkým pracovným podlahám.

- Lemové dosky musia byť dostatočne vysoké a musia sa pevne prichytiť k stojkám.

PREDCHÁDZANIE PADANIU PREDMETOV

V posúdení rizika sa určí, ktoré opatrenia sú najvhodnejšie s cieľom zabrániť padaniu predmetov.

Markízy sú často najvhodnejším spôsobom, ako chrániť miesta, na ktorých sa pohybujú chodci, a miesta prístupu na konštrukciu.

Markízy väčšinou pozostávajú zo šikmej podpery, ktorá sa ťahá od budovy a je pokrytá.

Zaťaženie, ktorému markíza lešenie vystavuje (vlastná hmotnosť, dynamické zaťaženie a zaťaženie vetrom), je obvyčajne veľké a preto sa pri výbere lešenia musí zohľadniť.

Musia sa prijať opatrenia s cieľom zabrániť padaniu materiálov z pracovných plošín.

Dodatočné riziko predstavujú miesta, ktoré sa nachádzajú nad vstupmi na pracovisko alebo nad priestormi, kde pracujú ľudia, a preto musia byť najviac chránené.

4.1.6 POUŽITIE

POUŽÍVANIE LEŠENIA

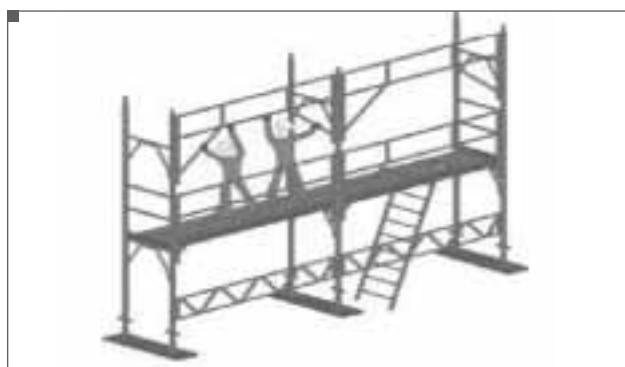
- Používajte miesta určené na prístup.
- Neskáčte ponad medzery.
- Nikdy nestojte na pozdĺžnych podperách alebo zábradliach, ani po nich nelezte.
- Nemontujte provizórne rebríky alebo improvizované prístupové zariadenia.

AKO PRACOVAŤ NA LEŠENÍ BEZPEČNE

Musíte sa vyhnúť:

- práci na lešení počas búrky alebo silného vetra,
- preťaženiu stojok lešenia alebo plošín (dodržiavajte odporúčania výrobcu),
- opieraniu materiálov alebo pracovných prostriedkov o zábradlie,
- vystavovaniu lešenia záťaži, ktorú nedokáže vydržať (dodržiavajte pokyny výrobcu),
- úpravám konštrukcie lešenia bez prijatia potrebných opatrení (prepočet, skontrolovanie bodov ukotvenia atď.), pri ktorých musíte zároveň zohľadniť pokyny a odporúčania výrobcu a v prípade potreby je nutné sa s výrobcom vopred poradiť.

KONTROLA PODLAHY

Podlaha alebo pracovný povrch musí umožňovať pracovníkom, aby svoju prácu na lešení vykonávali úplne bezpečne.

Podlaha môže pozostávať z dosiek zo stavebného dreva alebo z prefabrikovaných podlahových jednotiek.

Pri zlých poveternostných podmienkach (dážď, sneh, ľad) musíte zohľadniť vlastnosti použitej podlahy (drevo, hliník, oceľ).

Plošiny (dosky a podlahy) musíte udržiavať v dobrom stave.

Ak plošina nie je ešte úplne pokrytá podlahou, alebo ak na nej chýbajú dosky, práca sa musí prerušiť a začať sa neskôr, ako sa chýbajúce dosky nahradia.

Pracovné plošiny musia byť dostatočne široké a pokryté podlahou, aby osobám poskytovali bezpečný pohyb.

PRED POUŽITÍM

Pred použitím skontrolujte, či:

- plán montáže, používania a demontáže bol pripravený v súlade so zložitou vybraného lešenia a či na montáž dohliadala kvalifikovaná osoba a pracovníci, ktorí absolvovali primerané školenie,
- pracovník zodpovedný za montáž lešenia a používateľ, ak ide o rôznych ľudí alebo rôzne spoločnosti (ak lešenie montuje subdodávateľ), by mali byť obaja presvedčení, že lešenie bude bezpečným pracoviskom a vydrží zaťaženie, ktorému bude počas používania vystavené,
- sú časti lešenia, ktoré už boli prevzaté, jasne označené,
- maximálnu nosnosť nakladacích výložníkov a pracovných plošín,
- bolo celé lešenie skontrolované ešte pred začatím jeho používania (môžete použiť kontrolný zoznam),
- bola vypracovaná správa o kontrole a či jej kópia zostala na stavenisku,
- sa jasne ustanovili povinnosti týkajúce sa údržby, úprav a kontroly.

4.1.7 KONTROLA

KONTROLOVANIE LEŠENIA PRED POUŽITÍM (ČASŤ 1)

Pred použitím lešenia skontrolujte, či:

- je vhodné na plánovanú pracovnú činnosť alebo pracovné činnosti,
- poskytuje bezpečný prístup na miesto, kde sa práca bude vykonávať,
- má pevné a stabilné základy,
- sú jeho stojky správne zmontované a spevnené, aby odolali vetru,
- pracovná plošina nie je príliš vysoko v porovnaní so šírkou základne,
- je lešenie dostatočne ukotvené,
- sú kotevné skrutky dostatočne pevné,
- sú prístupy v súlade s podmienkami na použitie,
- sú všetky zábradlia účelné a na svojom mieste,
- je lešenie správne označené.

KONTROLOVANIE LEŠENIA PRED POUŽITÍM (ČASŤ 2)

Pripravila plán montáže, používania a demontáže kvalifikovaná osoba?

Montujú, upravujú a demontujú lešenia kvalifikovaní pracovníci?

Majú všetky stojky pätky (v prípade potreby drevené podložky pod stojky)?

Sú všetky stojky, pozdĺžniky, podpery a výstupy na svojom mieste?

Je lešenie pripevnené k budove alebo ku konštrukcii na dostatočnom počte miest, aby sa zabránilo jeho spadnutiu?

Je na každom okraji dvojité zábradlie a lemové dosky, alebo iné vhodné ochranné prostriedky, aby sa zabránilo riziku pádu?

Sú na lešení namontované lemové dosky, ktoré zabránia spadnutiu predmetov z lešenia?

Sú pracovné plošiny úplne pokryté podlahou a sú dosky namontované tak, aby zabránili spadnutiu, potknutiu alebo pošmyknutiu?

Sú namontované účinné bariéry alebo výstražné značenia (značky), ktoré nedovolia pracovníkom používať neúplné lešenie, napríklad, ak pracovné plošiny nie sú úplne pokryté podlahou?

4.2 ĎALŠIE DRUHY LEŠENIA

4.2.1 POJAZDNÉ LEŠENÁRSKE VEŽE

VÝBER POJAZDNEJ LEŠENÁRSKEJ VEŽE

Niektoré lešenia sú zostrojené tak, aby sa s nimi mohlo hýbať, inými slovami, nie sú upevnené.

Tieto druhy lešenia si môžete vybrať na základe posúdenia rizika, v ktorom sa zohľadní:

- práca, ktorá sa bude vykonávať,
- umiestnenie pracovných prostriedkov (pojazdné lešenie),
- maximálne zaťaženie,
- výška, v ktorej sa má práca vykonávať,
- rozmerové obmedzenie,
- vonkajšie pracovné prostredie (elektrické vedenie, iná prebiehajúca práca atď.).

MONTÁŽ A INŠTALÁCIA POJAZDNEJ LEŠENÁRSKEJ VEŽE

Uistite sa, že:

- existuje plán montáže, používania a demontáže lešenia, ktorý je v súlade s pokynmi od výrobcu, a zohľadňuje osobitné podmienky na pracovisku,
- osoba, ktorá lešenie montuje a demontuje, má potrebné odborné znalosti,
- osoba, ktorá kontroluje lešenie pred jeho uvedením do prevádzky, dôkladne preverila (predovšetkým), či sú všetky svorníky a klinové spoje namontované a či boli dodržané všetky pokyny týkajúce sa zavetrovania,
- terén je vodorovný alebo sa iba mierne zvažuje,
- prostriedky, ktoré zabráňujú nepredvídanému a nekontrolovanému pohybu lešenia, sú nainštalované s cieľom vyhnúť sa dodatočným rizikám pre pracovníkov pracujúcich na lešení alebo v jeho blízkosti.

PRÍSTUP NA POJAZDNÚ LEŠENÁRSKU VEŽU

Pracovníkom sa musí zabezpečiť bezpečný a praktický prístup zvnútra, napríklad:

- rebríky by mali byť predovšetkým šikmé, alebo ak sú kolmé, mali by byť vybavené obručami,
- otvory v podlahe umožňujúce prístup na rôzne poschodia by nemali byť umiestnené nad sebou.

PRESUN A POUŽÍVANIE POJAZDNEJ LEŠENÁRSKEJ VEŽE

Presun a používanie pojazdnej veže (pokyny, metódy, prostriedky, koordinácia, trvanie, pracovníci atď.) sa musí zorganizovať tak, aby:

- počas presunu neboli na lešeniarskej veži žiadni pracovníci,
- na ploche, po ktorej sa presúva, neboli žiadne prekážky a nerovnosti,

- sa kolieska počas práce dali bezpečne zablokovať, aby nedošlo k žiadnemu nepredvídanému alebo neúmyselnému pohybu,
- veža bola vždy dosť ďaleko od nadzemného elektrického vedenia alebo od iných inštalácií, ktoré môžu spôsobiť riziko usmrtenia elektrickým prúdom,
- sa zbradlie nikdy nepoužívalo na zvýšenie pracovnej podlahy.

DOPRAVA MATERIÁLU NA POJAZDNÉ LEŠENÁRSKE VEŽE

Spôsob, akým sa materiál dopravuje na lešenársku vežu, nesmie ohroziť stabilitu pojazdnej veže.

Systémy dopravy nesmú narušiť stabilitu pojazdnej veže a veľký pozor je potrebné dávať si na riziko pri upevňovaní zdvíhacích mechanizmov (napríklad kladky) na vonkajšom okraji pracovnej plošiny alebo pojazdnej veže.

4.2.2 LEŠENIE URČENÉ NA ŠPECIÁLNE PRÁCE

KOMÍNOVÉ LEŠENIE

Ak si na základe posúdenia rizika vyberiete na výkon práce na komíne lešenie:

- pokyny výrobcu týkajúce sa montáže a používania tohto lešenia majte k dispozícii na stavenisku a dodržiujte ich,
- skontrolujte, či je konštrukcia strechy schopná vydržať napätie uvedené v pokynoch na montáž a používanie lešenia,
- pracovníci vykonávajúci prácu na streche z lešenia by mali používať osobné ochranné prostriedky proti pádu (popruhy),
- po celom obvode podlahy lešenia namontujte zariadenia na ochranu voľných okrajov,
- skontrolujte, či je potrebné lešenie ukotviť.

PEVNÉ ZÁVESNÉ LEŠENIE

Tento typ lešenia sa používa na mostoch a lodiach, napríklad pri stavbe alebo údržbe vonkajších častí.

Ak takéto lešenie používate,

- zmontujte ho v súlade s návodom na použitie od výrobcu a plánom montáže, ktorý vypracovala kvalifikovaná osoba,
- zabezpečte jeho stabilitu,
- skontrolujte, či celovina a siete vydržia vynaložené napätie,
- na zavesenie používajte iba nehorľavé materiály,
- zabráňte riziku kolísania lešenia ktorýmkoľvek smerom,
- podlahy zmontujte tak, aby ich plocha bola rovná a vždy na ne namontujte zariadenia na ochranu voľných okrajov,
- zabezpečte a označte bezpečné prístupové cesty na pracoviská na závesnom lešení, aby ste zabránili riziku pádu z výšky,
- po jeho namontovaní lešenie pravidelne kontrolujte, najmä tie časti a súčiastky, ktoré sú dôležité pre ochranu zdravia a bezpečnosti pracovníkov.

4.3 REBRÍKY

4.3.1 VÝBER A POSÚDENIE RIZIKA

OSOBITNÉ USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA POUŽÍVANIA REBRÍKOV (SMERNICA 2001/45/ES)

„Rebríky musia byť umiestnené tak, aby sa zabezpečila ich stabilita počas ich používania. Nohy prenosných rebríkov musia spočívať na stabilnom, pevnom, nepohy-

blivom podklade primeranej veľkosti tak, aby priečky rebríka boli vodorovné. Závesné rebríky sa musia priložiť bezpečným spôsobom a, s výnimkou lanových rebríkov, tak, aby sa nemohli posúvať alebo rozkolísať.“ (bod 4.2.1 prílohy k smernici 2001/45/ES)

„Musí sa zamedziť pošmyknutiu nôh prenosných rebríkov počas ich používania tým, že sa zaistia dolné alebo horné konce, alebo blízko koncov postranníc akýmkoľvek protišmykovým prostriedkom, alebo akýmkoľvek iným zabezpečením s rovnakým účinkom. Rebríky používané na prístup musia byť dosť dlhé na to, aby dostatočne vyčnievali nad prístupovú plošinu, pokiaľ sa neprijali iné opatrenia na zabezpečenie pevného zachytenia sa. Zložené rebríky a výsuvné rebríky sa musia používať tak, aby sa zabránilo pohybu jednotlivých častí. Pri mobilných rebríkoch sa musí predchádzať ich pohybu skôr, než na ne pracovník vystúpi.“ (bod 4.2.2 prílohy k smernici 2001/45/ES)

„Rebríky sa musia používať tak, aby pracovníci mohli kedykoľvek bezpečne stáť a bezpečne sa držať. Najmä na rukách vyniesť po rebríku náklad nesmie zamedzovať bezpečnému pridržiavaniu sa rukami.“ (bod 4.2.3 prílohy k smernici 2001/45/ES)

UPOZORNENIE:

Rebríky sa môžu používať ako pracovné stanovišťa na prácu vo výške len za okolností, za ktorých nie je odôvodnené používanie iných, bezpečnejších pracovných prostriedkov z dôvodu nízkej miery rizika a krátkeho času používania, alebo takých charakteristík miesta, ktoré zamestnávateľ nemôže zmeniť.

ZVÁŽTE NEVÝHODY PRÁCE NA REBRÍKU

Rebrík je prostriedok, ktorý sa často používa na prácu vo výške.

Avšak:

- pri používaní rebríka je pracovná šírka značne obmedzená,
- pri plánovaní práce sa často podceňuje čas potrebný na presun a nastavenie rebríka,
- pracovná poloha na rebríku je často nepohodlná (medzi problémy s ergonómiou patrí: potreba natiahnuť sa do strán, práca nad výškou ramena a dlhodobé státie na úzkych priečkach), čo môže spôsobovať muskuloskeletálne poruchy.

Pre všetky tieto dôvody si pri plánovaní práce a posudzovaní rizika preverte, či by nebolo bezpečnejšie a účelnejšie použiť iný typ pracovného prostriedku, napríklad pojazdnú lešársku vežu, pevné lešenie alebo výťah.

JE LEPŠIE POUŽÍVAŤ REBRÍKY ALEBO INÝ TYP PRACOVNÉHO PROSTRIEDKU?

Rebríky sa používajú:

- ako prístupový prostriedok na prekonanie výškových rozdielov,
- ako pracoviská pre krátkodobé pracovné činnosti.

Na základe posúdenia rizika by sa používanie rebríkov malo obmedzovať na situácie, v ktorých nie je odôvodnené používanie bezpečnejších systémov z týchto dôvodov:

- nízka miera rizika,
- krátky čas používania,
- technické podmienky na pracovisku, ktoré zamestnávateľ nemôže zmeniť.

SCHÉMA REBRÍKA

1. Rukoväť,
2. Nadstavec,
3. Plošina,
4. Zariadenie proti rozovretiu,
5. Stupeň;
6. Priečka;
7. Stupeň;
8. Bočnica.

AK SI ZVOLÍTE POUŽITIE REBRÍKA

Ak chcete zistiť, či je možné na prácu použiť rebrík, mali by ste si položiť tieto otázky:

- Existuje bezpečnejšia pracovná metóda alebo pracovný prostriedok?
- Sú rebríky v dobrom stave?
- Budú stáť na pevnom podklade a nie na krehkom alebo nestabilnom povrchu?
- Budú zaistené, aby sa zabránilo ich pošmyknutiu smerom do strán alebo smerom od steny?
- Presiahnu rebríky dostatočne prístupovú plošinu? Ak nie, dá sa rebrík zachytiť iným spôsobom?
- Budú umiestnené tak, aby sa pracovníci nemuseli za prácou natahovať?

VÝBER TYPU REBRÍKA

Medzi najčastejšie používané typy rebríkov patria klasické stupňové rebríky a výsuvné rebríky.

Typ rebríka by sa mal vyberať na základe posúdenia rizika a zohľadňovať:

- výšku a podmienky, v ktorých sa práca bude vykonávať,
- prípustné pracovné zaťaženie zaťaženie,
- ergonomické obmedzenia počas používania,

- prítomnosť elektrického vedenia alebo iných elektrických inštalácií, ktoré môžu mať za následok riziko usmrtenia elektrickým prúdom v prípade priameho kontaktu alebo prostredníctvom indukcie elektromagnetického poľa (elektrostatický náboj). Viac podrobností o rizikách spojených s elektrickou energiou nájdete v bode 3.5 „Odporúčania pre prácu vo výške na elektrických inštaláciách alebo v ich blízkosti“.

Mali by ste zväžiť aj výhody a nevýhody rôznych typov rebríkov.

4.3.2 POLOHA

KAM UMIESTNIŤ REBRÍK

Pred postavením rebríka sa uistite, že podklad je pevný a stabilný.

Ubezpečte sa, že okolo rebríka je dostatok voľného priestoru, aby pracovníci mohli chodiť po rebríku úplne bezpečne a bez rizika zakopnutia.

Ak musíte rebrík umiestniť na chodbe, na verejnom priestranstve atď., prijmite primerané opatrenia, akými sú oplotenie, označenie, značky alebo uzamknutie vchodu.

V niektorých prípadoch by mala na pracovníka dohliadať druhá osoba a/alebo držať päť rebríka, aby pracovník mohol vykonávať prácu úplne bezpečne.

PRISPÔBOBENIE SA POVRCHU

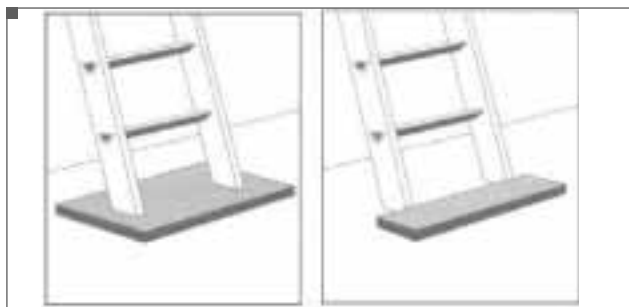
Podlaha alebo povrch, na ktoré sa rebrík postaví, by mali byť pevné, stabilné, rovné a nesmú sa šmykať.

Ak je rebrík postavený na piesočnatom povrchu, jemnom štrku a podobne, použite základovú dosku, ktorá je dostatočne pevná na to, aby vydržala záťaž pätiiek rebríka.

Rebrík nesmie nikdy stáť len na jednej bočnici.

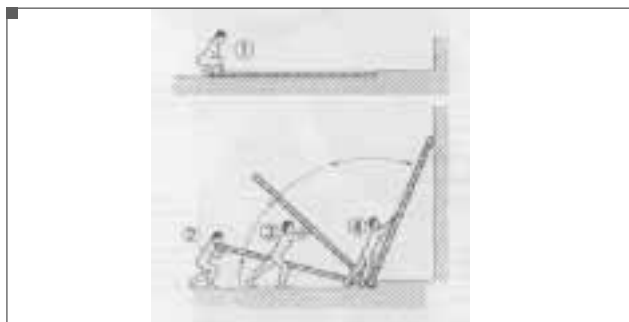
Dôrazne odporúčame, aby ste jednoduché rebríky alebo manuálne, či mechanicky ovládané výsuvné rebríky nikdy nepoužívali na šmyklavých povrchoch.

Vtedy je lepšie použiť stojanový stupňový rebrík, aby ste zabránili riziku pošmyknutia.

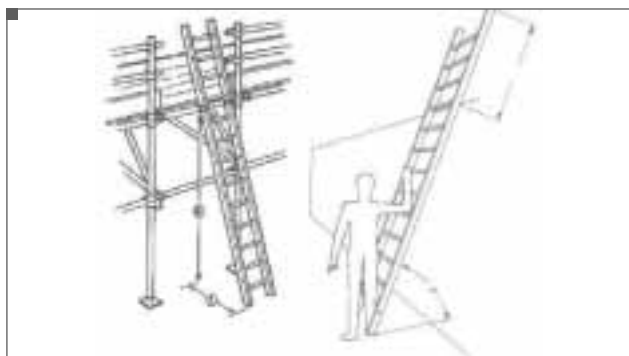
AKO BY MAL JEDEN PRACOVNÍK SÁM POSTAVIŤ REBRÍK?

1. Rebrík položte rovno na zem a uistite sa, že jeho pätky sú správne zaistené, aby sa počas zdvíhania nešmykali.
2. Nadvíhnite hornú časť rebríka.
3. Rebrík dvíhajte ďalej nad hlavu.
4. Pomaly sa približujte smerom k rebríku a rukami sa posúvajte priečku po priečke, aby ste nakoniec rebrík postavili do vertikálnej polohy.

SPRÁVNY SKLON REBRÍKA

Sklon rebríka by mal byť v pomere medzi 1 ku 3 a 1 ku 4. To zodpovedá uhlu približne 75°(najvhodnejší uhol naklonenia je medzi 70° a 75°).

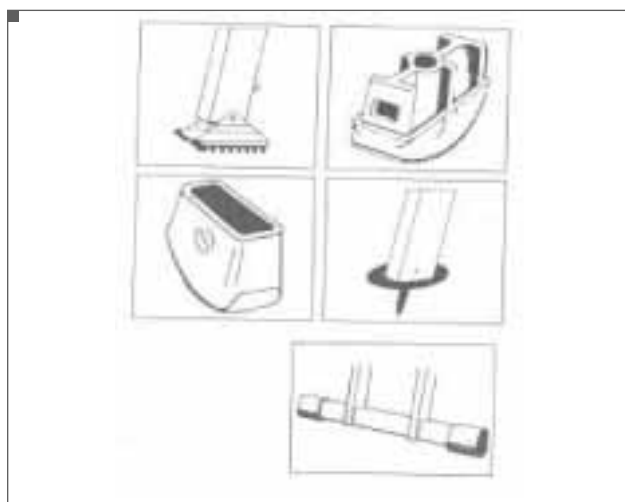

4.3.3 STABILIZÁCIA

OCHRANA SPODNEJ ČASTI REBRÍKA PROTI ŠMYKU

Spodnú časť rebríka by ste mali zaistiť, aby ste predišli riziku jeho pošmyknutia. Toto zaistenie môže mať podobu:

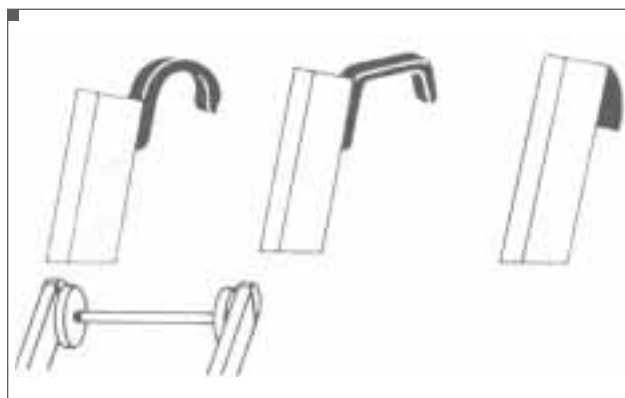
- výkyvnej pätky s gumovou plochou,
- vonkajších gumových pätiiek na bočnice,
- vnútorných gumových pätiiek na bočnice,
- oceľových stabilizačných hrotov,
- stabilizátora (zväčšením základne),
- akéhokoľvek iného zariadenia, ktoré zaistí dostatočnú stabilitu rebríka a zabráni jeho šmykaniu počas používania.

OCHRANA HORNEJ ČASTI REBRÍKA PROTI ŠMYKU

Ak sa horná časť rebríka nedá upevniť, zväžte:

- gumové podložky,
- háky,
- alebo gumové fasádne kolieska.

OCHRANA HORNEJ ČASTI REBRÍKA PROTI ŠMYKU PRI PRÁCI NA STÍPOCH

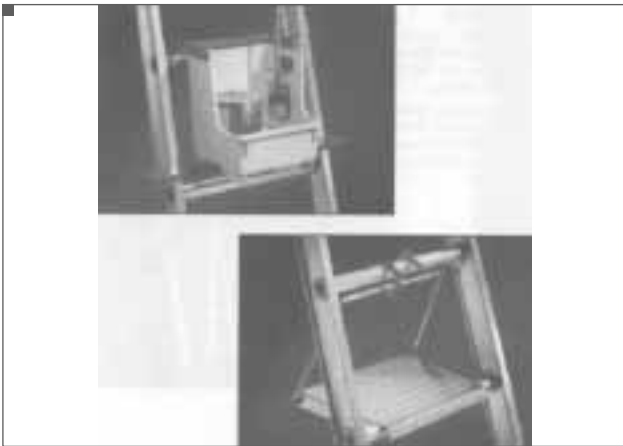
Pri práci na stípoch je výhodnejšie používať visuté podpery, aby ste dosiahli väčšiu stabilitu.

4.3.4 POUŽITIE

PRÁCA NA REBRÍKU

Zamestnávateľ by sa mal uistiť, že pracovník pri práci na rebríku:

- nosí vhodnú obuv očistenú od blata a iných nečistôt,
- nosí malé nástroje na opasku alebo vo vaku, ktorý si zavesí cez plece,
- nosí ťažké nástroje a materiály vo vaku, dáva pozor, aby rebrík nepreťažil, a dodržiava pokyny výrobcu,
- dáva pozor na to, čo sa deje pod ním,
- stúpa vždy na každú priečku,
- dodržiava maximálne povolené pracovné zaťaženie,
- nikdy nepoužíva rebrík ako lešenie alebo lávku.

CHODENIE PO REBRÍKU

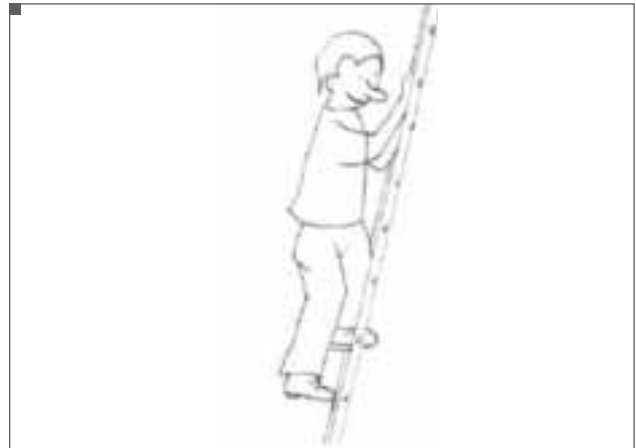
Zamestnávateľ by mal pracovníkov primerane vyškoliť a informovať, a uistiť sa, že pri šplhaní po rebríku:

- sú vždy otočení tvárou k rebríku,
- používajú obe ruky,
- sa vždy držia priečok a nie bočníc,
- majú vždy tri pevné body (1 ruka + 2 nohy alebo 2 ruky + 1 noha),
- si dávajú pozor na šmyklivé povrchy (podlahy, steny atď.) a priečky rebríka (voda, olej, ľad),

sa nikdy nespúšťajú dolu po bočniciach rebríka.

S cieľom minimalizovať riziko pádu z výšky by pracovníci:

- mali mať jednu ruku vždy voľnú z dôvodu bezpečnosti a s druhou vykonávať prácu,
- nikdy nemali skúšať dosiahnuť ďalej ako im dovolí dĺžka ich hornej končatiny, keď natáhujú ruku do strany (v prípade potreby by mali posunúť rebrík),
- nikdy nemali stáť vyššie ako na štvrtej najvyššej priečke, aby mali počas práce primeranú oporu,
- nikdy nemali nikomu dovoliť, aby stál pod rebríkom, dokonca ani osobe, ktorá im pomáha,
- mali byť výnimočne opatrní, keď rebrík musí stáť pred dverami alebo v priechode (zamknite dvere alebo uzavrite priechod),
- mali vždy vhodne označiť, že na príslušnom mieste pracujú.

POUŽÍVANIE STOJANOVÉHO STUPŇOVÉHO REBRÍKA

Pri používaní stojanového stupňového rebríka:

- Poskytnite pracovníkom jasné pokyny o tom, ako ho majú používať.
- Používať by ste mali iba stupňové rebríky s pevným blokovacím zariadením.
- Pred každým použitím skontrolujte, či je rebrík v dobrom stave (poškodené rebríky by ste nemali používať).
- Rebrík správne postavte pomocou blokovacích zariadení a zaistíte ho, aby sa nemohol šmyknúť alebo prevrátiť.
- Aby ste tento typ rebríka mohli použiť na schodoch alebo na naklonenom povrchu, použite špeciálne posuvné nadstavce a pripevnite ich v aspoň dvoch bodoch na každej strane.
- Rebrík správne postavte a nikdy nevystupujte na posledný stupeň, ak tam nie je bezpečnostný mostík alebo poistné zariadenie.
- Miesta, kde je premávka, zabezpečte pomocou bariér.
- Prítomnosť pracovníkov vždy primerane označte.

UPOZORNENIE:

- priamo z rebríka sa nepresúvajte na iné pracovné stanovište alebo lávku
- stupňové rebríky nikdy nepoužívajte ako jednoduché rebríky.

POUŽÍVANIE VÝSUVNÉHO REBRÍKA

Zamestnávateľ musí poskytnúť pracovníkom jasné pokyny týkajúce sa používania tohto typu rebríka.

Pred každým použitím skontrolujte, či je rebrík v dobrom stave. Poškodené rebríky nepoužívajte.

Rebrík bezpečne zmontujte a zaistite ho, aby sa nemohol šmyknúť alebo kolísať.

Na tento typ rebríka nevystupujte, ak blokovacie zariadenie nie je v správnej polohe.

Rebrík nevysúvajte vyššie, ako povoľuje výrobca alebo vnútroštátne právne predpisy.

Keď je rebrík vysunutý, nikdy nevystupujte na najvyššie štyri priečky.

Z tohto typu rebríka sa nikdy nepresúvajte priamo na iné pracovné stanovište alebo lávku.

Na miestach premávky inštalujte vhodné značky a pracovný priestor zaistite bariérami.

POUŽÍVANIE TELESKOPICKÉHO REBRÍKA

Pri montáži, demontáži a používaní teleskopického rebríka vždy dodržiavajte pokyny od výrobcu.

Umiestňujte ho iba na pevný povrch. Zataženie pôsobiace na kolieska a osi odľahčite pomocou nosných tyčí alebo teleskopického ramena.

Dodržiujte bezpečnú vzdialenosť od nadzemného elektrického vedenia a prijmite primerané opatrenia, aby ste predišli riziku usmrtienia elektrickým prúdom.

Pri umiestňovaní a premiestňovaní teleskopického rebríka dodržiujte pokyny výrobcu.

Na teleskopický rebrík vystupujte iba vtedy, ak je umiestnený úplne bezpečne a má blokovacie zariadenie v správnej polohe.

Chráňte pracovníkov pred pádmi.

Pracovisko a prítomnosť pracovníka označte primeraným spôsobom.

POUŽÍVANIE PEVNÝCH REBRÍKOV S BEZPEČNOSTNÝMI OBRUČAMI

Ak si na základe posúdenia rizika vyberiete pevné rebríky s bezpečnostnými obručami, skontrolujte, či:

- sú tieto rebríky odolné proti korózii,
- je v blízkosti prístupových ciest na pracovisko vo výške inštalované vhodné ochranné zariadenie (rebríky s obručami, tyče), aby pracovníci mohli bezpečne chodiť po rebríku a vyhli sa dodatočnému riziku pádu z výšky,
- je nad najvyšším pracovným stanovištom namontované ochranné zábradlie,
- majú rebríky v určitých intervaloch umiestnené odpočívadla.
- pracovníci, ktorých sa to týka, používajú primerané osobné ochranné prostriedky, napríklad bezpečnostné popruhy.

Ak sa pracovníci z rebríka s obručou presúvajú na iný pracovný prostriedok, napríklad na posuvné debnenie alebo zvislú podperu, miesto kríženia by sa malo zaistiť.

POUŽÍVANIE PEVNÉHO REBRÍKA NA ŠIKMÝCH STRECHÁCH

Keď sa pevný rebrík používa ako látka, je potrebné prijať ochranné opatrenia, aby sa zabezpečila bezpečnosť pracovníkov pri chodení po rebríku oboma smermi.

Strešné rebríky, ktoré používajú kominári, by sa mali pevne prichytiť k streche.

4.3.5 KONTROLA A ÚDRŽBA

Kontrolovanie, údržba a oprava rebríkov

Rebríky sa musia skontrolovať pred každým použitím, aby sa zabezpečila bezpečnosť a dodržiavanie základných bezpečnostných požiadaviek výrobcu.

Všetky opravy musí vykonať odborník alebo najlepšie výrobca.

Kontroly musí vykonávať kvalifikovaná osoba, ktorá skontroluje predovšetkým:

- uchytenie priečok k bočniciam (pevná, stabilná montáž),
- dobrý stav a uchytenie montážneho materiálu,
- dobrý stav zvarov,
- neprítomnosť prasklín a nerovností,
- poškodenie priečok z dôvodu pripevnenia blokovačieho zariadenia,
- stav a upevnenie lán,
- stav zariadenia proti rozovretiu,
- prítomnosť úlomkov,
- stav protišmykových zariadení na spodnej i hornej strane rebríka,
- stabilitu (uvolnené priečky),
- stav zariadení, ktoré zabráňujú šmyku počas prác na balkónoch a iných visutých plochách,
- stav vysúvacích nastavcov na výsuvnom rebríku,
- uzemnenie v prípade prác na elektrických inštaláciách alebo v ich blízkosti (riziko usmrtenia elektrickým prúdom),
- stav stabilizačného systému teleskopického rebríka vzhľadom na riziká spojené s používaním plošín a závesných lešení,
- stav ochranných zariadení pre pevné rebríky s bezpečnostnými obručami vrátane zábradlí a odpočívadiel.

Taktiež:

- kovové časti by sa mali chrániť pred koróziou,
- kovové rebríky, ktoré nie sú vyrobené z hliníka alebo nehrdzavejúcej ocele, by sa mali natrieť nehrdzavejúcou farbou alebo ošetriť iným produktom s rovnakým účinkom.

Drevené rebríky sa nesmú natierať farbou, pretože kvôli farbe by nebolo na dreve vidieť praskliny alebo iné kazy.

Mali by ste ich však chrániť pred červotočom, hnilobou, plesňou atď.

Všetky povrchy drevených častí by sa preto mali ošetriť ochranným náterom, ktorý nie je ani matný ani nepriepustný (napríklad ľanový olej).

4.4 SAMOSTATNÉ POJAZDNÉ PLOŠINY

LAHKÉ SAMOSTATNÉ POJAZDNÉ PLOŠINY (PLOŠINOVÝ REBRÍK)

Ak sa v posúdení rizika preukáže, že práca sa bude často vykonávať v malej výške a na rôznych miestach, a teda za prítomnosti rizika pádu, musíte použiť plošiny vybavené držadlami, ochrannými lištami a zábradlím.

Ľahké samostatné pojazdné plošiny sú ergonomickejšie a bezpečnejšie ako jednoduché rebríky alebo stojanové stupňové rebríky.

Často sa používajú v skladoch a vo veľkoobchodoch.

Kolieska musia byť počas práce zaistené brzdou, aby sa zabránilo náhodnému pohybu plošinového rebríka.

Okrem toho:

- stav plošiny a podlahy sa musí pred použitím skontrolovať, aby sa zabránilo náhodnému pošmyknutiu alebo pohybu,
- poškodené pojazdné plošiny by ste nikdy nemali používať,
- na samostatnej pojazdnej plošine by vždy mala stáť iba jedna osoba,
- používať by ste mali iba plošiny, ktoré sú pre dané pracovné podmienky vyhovujúce.

VÝBER A POUŽÍVANIE SAMOSTATNEJ POJAZDNEJ PLOŠINY

Takýto pracovný prostriedok musíte uprednostniť pred rebríkom vždy, keď je to možné:

- pri práci v malých výškach,
- ak je povrch vodorovný alebo plochý,
- pri práci vo vnútri budov alebo v kanceláriách (pre ktoré je osobitne vhodná).

Ak je povrch sypký, mäkký alebo šikmý, stabilitu rebríka musíte zabezpečiť umiestnením dosiek pod bočnice.

Ak sa pri preprave z plošiny odmontujú držadlá, pred ďalším použitím sa musia opäť namontovať.

Pred začatím práce je dôležité sa uistiť, že všetky stabilizačné zariadenia sú namontované.

Pracovníci by sa počas práce nemali príliš nakláňať cez zábradlie a počas premiestňovania plošiny by na nej nikdy nemali stáť.

4.5 KONZOLOVÉ PLOŠINY

PRÁCA V MALEJ VÝŠKE

Ak sa v posúdení rizika preukáže, že na prácu v malej výške by ste mali použiť konzolové pracovné plošiny:

- používajte iba oceľové alebo drevené podpery,
- podpery vždy montujte na odolný a pevný povrch,
- pracovnú plošinu namontujte tak, aby sa ochranné zariadenie mohlo nainštalovať na časti, ktoré sú voľne dostupné pracovníkom, a aby správne fungovalo,
- dodržiavajte pokyny výrobcu týkajúce sa nosnosti a pevnosti,
- na základe predpokladanej záťaže určite vzdialenosť medzi podperami pracovnej plošiny, a pevnosť a šírku podlahy,
- podlahu namontujte tak, aby sa nekolísala a nešmýkala,
- zaistíte, aby v miestach, kde existuje riziko otrasov, bola podlahu dostatočne pevná,
- vyváženosť podlahy zaistíte pomocou aspoň troch oporných bodov,
- zabezpečte ľahký prístup na plošinu, ak sa na nej bude skladovať materiál,
- zabezpečte prístup na pracovnú plošinu po schodisku (skôr ako po rebríku),
- namontujte zariadenia na ochranu voľných okrajov vrátane schodiskového zábradlia, stredových priečok a ochranných líšt.

4.6 PRÍSTUP PO LANE A POLOHOVACIE TECHNIKY

4.6.1 POSÚDENIE RIZIKA A VÝBER

OSOBITNÉ USTANOVENIA TÝKAJÚCE SA POUŽÍVANIA PRÍSTUPU PO LANE A POLOHOVACÍCH TECHNIK (SMERNICA 2001/45/ES)

„Prístup na lane a polohovacia technika sa môžu používať len za okolností, keď z posúdenia rizika vyplýva, že daná práca sa môže vykonať bezpečne a keď nie je odôvodnené používanie iného, bezpečnejšieho pracovného prostriedku.“

„Berúc do úvahy posúdenie rizika a v závislosti, najmä od doby trvania práce a ergonomických obmedzení, musí sa zabezpečiť sedadlo s primeraným príslušenstvom.“ (bod 4.1.3 prílohy k smernici 2001/45/ES)

„Používanie prístupu po lane a polohovacia technika musí vyhovovať týmto podmienkam:

- a) systém sa musí skladať najmenej z dvoch samostatne ukotvených lán, pričom jedno slúži na výstup, zostup a podporu (pracovné lano) a druhé ako zabezpečovací prostriedok (bezpečnostné lano),
- b) pracovníci musia dostať a používať vhodný bezpečnostný výstroj, prostredníctvom ktorého musia byť spojení s bezpečnostným lanom,
- c) pracovné lano musí byť vybavené bezpečnostnými prostriedkami na výstup a zostup a musí mať samouzamykací systém, aby sa predišlo pádu používateľa, ak by stratil kontrolu nad svojimi pohybmi. Bezpečnostné lano musí byť vybavené mobilným systémom na predchádzanie pádom, ktorý sa prispôsobuje pohybu pracovníka,
- d) nástroje a ostatné príslušenstvo nevyhnutné pre pracovníka musia byť pripevnené na bezpečnostný výstroj alebo sedadlo pracovníka, alebo inými vhodnými prostriedkami,
- e) práca sa musí dôkladne naplánovať a treba na ňu náležite dohliadať, aby pracovník mohol byť okamžite zachránený v prípade mimoriadneho nebezpečenstva,
- f) v súlade s článkom 7 smernice 89/655/ES pracovníci, ktorých sa to týka, musia dostať primerané a osobitné vzťahujúce sa na predpokladanú prácu, najmä na záchranné postupy.“ (bod 4.4 prílohy k smernici 2001/45/ES)

„Za výnimočných okolností, keď so zreteľom na posúdenie rizík, používanie druhého lana by ešte viac ohrozilo bezpečnosť pri práci, môže sa povoliť používanie jedného lana za predpokladu, že sa prijali vhodné opatrenia na zaistenie bezpečnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, resp. praxou“ (posledný odsek prílohy, bod 4.4 k smernici 2001/45/ES).

ROZSAH PÔSOBNOSTI

Informácie uvedené v tejto časti predstavujú odporúčania a usmernenia týkajúce sa použitia metód prístupu po lane pre prácu vo výške.

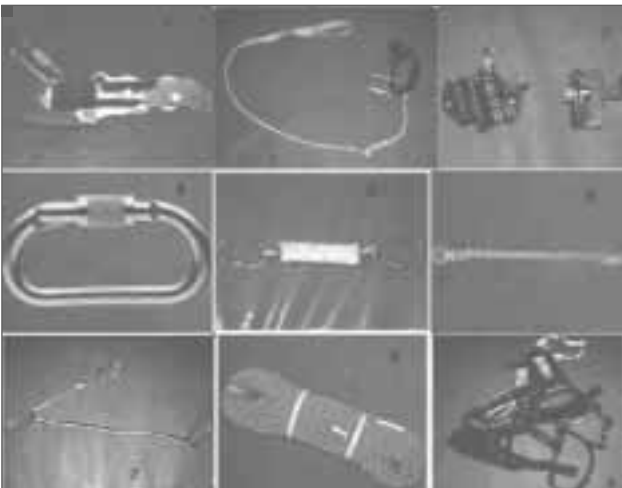
Vzťahujú sa na použitie lán pre prístup na pracovisko vo výške, akým sú budovy a iné konštrukcie, alebo prírodné objekty.

Týkajú sa situácií, v ktorých sa laná používajú ako hlavné prostriedky prístupu, zostupu a podpory, a ako hlavný prostriedok ochrany pred pádom.

SCHÉMA

1. Samouzamykacie zlaňovacie zariadenie
2. Zariadenie uľahčujúce výstup
3. Zabezpečovacie zariadenie
4. Karabína
5. Tlmič pádu (expreska)
6. Kotvová slučka/textilné spojovacie lano
7. Kotvové lano v tvare Y
8. Pracovné lano/bezpečnostné lano
9. Bezpečnostné popruhy.

AK SI ZVOLÍTE POUŽITIE LÁN

Predtým, ako sa rozhodnete použiť prístup po lane, mali by ste vykonať posúdenie rizika s cieľom jasne stanoviť požiadavky týkajúce sa všetkých aspektov danej práce.

„Prístup na lane a polohovacia technika sa môžu používať len za okolností, keď z posúdenia rizika vyplýva, že

daná práca sa môže vykonať bezpečne a keď nie je odôvodnené používanie iného, bezpečnejšieho pracovného prostriedku.“ Bod 4.1.3 prílohy k smernici 2001/45/ES)

Takéto prostriedky si môžete zvoliť:

- ak nie je fyzicky možné namontovať a používať lešenie,
- ak nie je fyzicky možné namontovať a používať bezpečnú pracovnú plošinu,
- ak nie je fyzicky možné namontovať a používať iný typ pracovných prostriedkov pre prácu vo výške,
- ak charakter pracoviska alebo dĺžka práce znemožňujú namontovať a používať vyššie uvedené pracovné prostriedky,

a za predpokladu, že dodržíte tieto podmienky:

- a) systém sa musí skladať najmenej z dvoch samostatných ukotvených lán, pričom jedno slúži na výstup, zostup a podporu (pracovné lano) a druhé ako zabezpečovacie prostriedok (bezpečnostné lano),
- b) pracovníci musia dostať a používať vhodný bezpečnostný výstroj, prostredníctvom ktorého musia byť spojení s bezpečnostným lanom,
- c) pracovné lano musí byť vybavené bezpečnostnými prostriedkami na výstup a zostup a samouzamykacím systémom, aby sa predišlo pádu používateľa, ak by stratil kontrolu nad svojim pohybom. Bezpečnostné lano musí byť vybavené pohyblivým systémom na predchádzanie pádom, ktorý sa prispôbuje pohybu pracovníka,
- d) nástroje a ostatné príslušenstvo, ktoré pracovník používa, musia byť pripevnené k bezpečnostnému výstroju alebo k sedačke, alebo k inému vhodnému prostriedku,
- e) práca sa musí vhodne naplánovať a musí sa zabezpečiť dozor, aby sa pracovníkovi v prípade potreby mohla poskytnúť okamžitá pomoc,
- f) pracovníci, ktorých sa to týka, musia byť primerane vyškolení v oblasti požadovaných činností, najmä v oblasti záchranných postupov.

Vzhľadom na osobitý charakter týchto pracovných prostriedkov by sa mal zamestnávateľ uistiť, že pracovníci, ktorých sa to týka, sú primerane informovaní a vyškolení.

Pri týchto pracovných prostriedkoch sa uplatňujú zákonné požiadavky a zamestnávateľom sa odporúča, aby pri práci zohľadnili schopnosti svojich pracovníkov z hľadiska ich zdravia a bezpečnosti.

4.6.2 POUŽÍVANIE LÁN

PRACOVNÉ POSTUPY

Pracovné postupy musia zahŕňať:

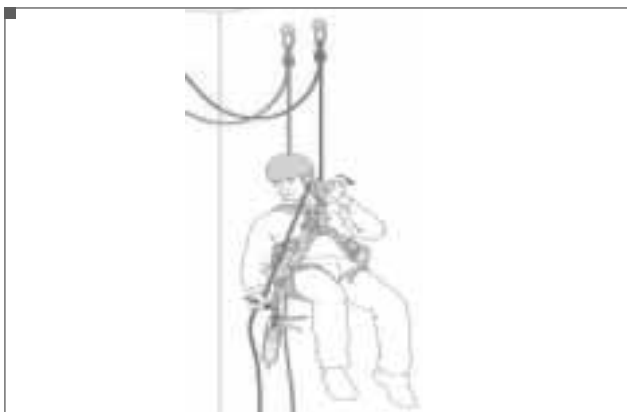
- kontrolu pred začatím práce (najmä na začiatku každého dňa),
- identifikáciu nebezpečných oblastí,
- primerané opatrenia, aby sa zabránilo poškodeniu závesných prostriedkov (napríklad kladiek),
- zabezpečenie zostupu na miesto priamo pod kotvou s cieľom minimalizovať účinok kývania.

PRÁCA S PRÍSTUPOM PO LANE A POLOHOVACÍMI TECHNIKAMI

Mali by ste sa uistiť, že:

- osoby vykonávajúce dohľad a pracovníci sú kvalifikovaní a že používané pracovné postupy sú tie najvhodnejšie a pri práci zohľadňujú najnovšie modernizácie pracovných prostriedkov a techník,
- pracovníci majú potrebné fyzické schopnosti a sú na danú prácu vhodní,
- pracovníci pracujú v skupinách, ktoré majú najmenej dvoch členov,
- pracovníci sú na pridelené úlohy vyškolení a kvalifikovaní,
- pracovníci majú zabezpečený odev a vybavenie primerané ich práci,
- pracovníci dostali záchranný a evakuačný plán, aby v prípade núdze vedeli pomôcť svojmu kolegovi,
- je zavedený efektívny komunikačný systém.

AKO POUŽÍVAŤ LANÁ

Keď používate prístup po lane, skontrolujte, či:

- je pracovná oblasť náležite vyznačená,
- sa používa primeraný výstroj (bezpečnostné popruhy),
- je bezpečnostné lano dostatočne silné, aby vydržalo predpokladanú záťaž, dokonca aj vo výnimočných situáciách (napríklad pri záchranej akcii),
- je výstroj vhodný na dané použitie a správne sa udržiava, a či sa skladuje v primeraných podmienkach,
- zariadenia na výstup a zostup dokážu automaticky zastaviť alebo spomaliť pohyb lana, aby umožnili kontrolovaný zostup.

AKO POUŽÍVAŤ KOTVY

Mali by ste sa uistiť, že:

- kotvy sú spoľahlivé,
- kotvy majú aspoň takú istú pevnosť ako laná, ktoré sa na ne pripínajú (ak nemáte k dispozícii vhodné kotvy, na ktoré sa laná môžu priamo pripevniť, mali by ste použiť kotvové slučky),
- ak je potrebné vykonať výpočet zaťaženia, urobí to kvalifikovaný pracovník,
- pracovný plán obsahuje ten najucelenejší systém ukotvenia, ktorý sa použije pri práci, a že pracovníci sú na montáž tohto typu kotviaceho systému vyškolení a kvalifikovaní.

POUŽÍVANIE DVOJITÉHO ZABEZPEČENIA

Zásada dvojitej ochrany je dôležitá.

Ak pracovník používa prístup po lane alebo sa na lane pohybuje, alebo na ňom visí, musí používať najmenej dve nezávisle ukotvené laná:

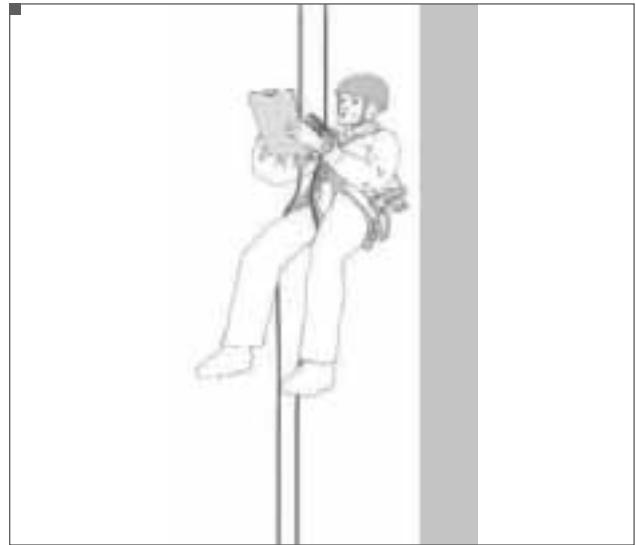
- jedno ako hlavný prostriedok výstupu, zostupu a podpory (pracovné lano), a
- druhé z dôvodu dodatočnej ochrany (bezpečnostné lano).

AKO POUŽÍVAŤ NÁSTROJE A PRACOVNÉ PROSTRIEDKY

Pri používaní nástrojov a iných pracovných prostriedkov počas práce na lane:

- by pracovníci mali byť vyškolení v oblasti správneho používania týchto nástrojov a pracovných prostriedkov,
- nástroje by mali byť vhodné na použitie počas vykonávania práce na lane,
- mala by sa zabezpečiť primeraná ochrana lana, aby sa zabránilo jeho poškodeniu spôsobenému nástrojmi, chemickými látkami, ohňom atď.,
- mali by sa prijať primerané kroky, aby sa predišlo spadnutiu nástrojov,
- každé elektrické zariadenie by malo byť vhodné do prostredia, v ktorom sa používa, a zohľadniť sa musia aj všetky riziká usmrtenia elektrickým prúdom,
- malé nástroje by mali byť upevnené k výstroju pracovníka,
- musíte dávať pozor na to, aby sa elektrické vedenie nezaplietlo do pracovného alebo bezpečnostného lana,
- väčšie nástroje by sa mali upevniť na samostatný závesný systém pripevnený k samostatnej kotve,
- mal by sa zabezpečiť efektívny systém komunikácie medzi pracovníkmi,
- mali by sa prijať opatrenia, aby sa zabránilo prostriedkom alebo materiálom spadnúť na miesta, kde by mohli ohroziť iné osoby,
- v oblasti základne prístupu po lane by sa malo zriadiť ochranné pásmo.

4.6.3 VÝBER, KONTROLOVANIE, ÚDRŽBA A SKLADOVANIE PROSTRIEDKOV PRÍSTUPU PO LANE

VÝBER

Pri výbere prostriedkov a pred ich použitím sa odporúča skontrolovať, či:

- prostriedky spĺňajú normy, ktoré sa týkajú plánovaného použitia,
- sú jednotlivé prvky navzájom zlučiteľné,
- pracovníci chápú informácie o výrobku, ktoré poskytol výrobca (výrobcom návod na použitie),
- pracovníci dostali informácie o kontrole, údržbe a skladovaní pracovných prostriedkov.

KONTROLOVANIE

Zamestnávateľ sa musí riadiť informáciami od výrobcu, ktoré sa týkajú kontrolovania lán a príslušenstva.

Je dôležité, aby všetky prostriedky prístupu po lane pred každým použitím vizuálne a hmatom skontrolovala kvalifikovaná osoba s cieľom zaručiť, že výstroj je bezpečný a funguje správne.

Odporúčania o tom, ako túto kontrolu vykonať, by ste mali získať od výrobcu a mali by ste ich prísne dodržiavať.

Mali by ste zaviesť postupy formálnej kontroly s cieľom zabezpečiť, že prostriedky pre prístup po lane podrobne skontroluje kvalifikovaná osoba pred ich prvým použitím a v intervaloch kratších ako šesť mesiacov a vždy po tom, ako nastanú okolnosti, ktoré by mohli ohroziť bezpečnosť.

Ak sa prostriedky prístupu po lane používajú v náročných podmienkach, odporúča sa vykonávať aj priebežné kontroly nad rámec kontrol vykonávaných pred použitím prostriedkov a podrobných kontrol vykonávaných v intervaloch ustanovených v posúdeniach rizika, ktoré sa usku-
točujú na začiatku a počas práce.

Podrobné aj priebežné kontroly by sa mali zaznamenať.

Žiadna časť prostriedkov pre prístup po lane, ktorá sa zdá byť poškodená, by sa nemala ďalej používať.

TEXTÍLIE

Osobitnú pozornosť je potrebné venovať textíliám:

- malo by sa zabrániť ich kontaktu s chemikáliami, pretože chemické poškodenie sa ťažko zisťuje: hľadajte chemické poškodenia, napríklad zdurené miesta alebo deformácie, vlákna, ktoré sa zdajú byť prachové alebo akékoľvek zmeny farby,
- na textíliách by sa mali kontrolovať aj iné poškodenia, napríklad odreté miesta a zárezy,
- ak sa textílie dostanú do kontaktu s hrdzou, mali by sa opraviť,
- textilné časti, ktoré sa používali počas tvrdého nárazu, by ste mali vymeniť (značná nárazová sila),
- textílie by sa mali prať pri teplotách pod 50° C pomocou čistého mydla alebo jemného pracieho prostriedku s hodnotou pH v rozmedzí od 5,5 do 8,5. Po praní by sa mali dôkladne opláchnuť čistou studenou vodou. Vyššie teploty môžu zmeniť vlastnosti textílií. Textilné časti by sa mali nechať voľne usušiť, nie však na slnku, ani v blízkosti iných tepelných zdrojov,
- vymeňte laná, ktoré sa používali počas tvrdého nárazu (značnej nárazovej sily),
- textílie by mali byť čo najmenej vystavené UV žiareniu (UV žiarenie zrýchľuje ich opotrebovanie a zároveň znižuje pevnosť textilných materiálov).

KOVY

Osobitnú pozornosť je potrebné venovať aj kovovým častiam:

- malo by sa kontrolovať ich opotrebovanie, rôzne praskliny, deformácie, korózia alebo iné poškodenia,
- kontrolovať by sa mala ich chemická kontaminácia, pretože niektoré chemické výrobky môžu spôsobovať nadmernú koróziu kovov,
- kovové časti by sa mali udržiavať čisté a v prípade potreby naolejované,
- kovové časti by sa mali umývať iba ponorením do čistej teplej vody, ktorá môže obsahovať čistiaci prostriedok alebo mydlo, na niekoľko minút,
- kovové časti používané v morskom prostredí by sa mali umývať dlhším ponorením do čistej studenej vody.

PRILBY

Osobitnú pozornosť je potrebné venovať i prilbám:

- vonkajšie časti prilb by sa mali kontrolovať, či nie sú prasknuté, deformované, výrazne opotrebované, poškrábané alebo inak poškodené,
- kontrolovať by sa mali aj remienky a úchytky vrátane upevnenia alebo nastavenia.

ÚDRŽBA

Mali by sa stanoviť postupy údržby pracovných prostriedkov pre prístup po lane a to, ako sa údržba bude zaznamenávať. Mali by ste zaviesť registre uvádzajúce zoznam všetkých vydaných častí pracovných prostriedkov pre prístup po lane. Registre by mali obsahovať aj životnosť a dátum opotrebovania prostriedkov, ak ich výrobca poskytol.

Niekedy je nevyhnuté prostriedky dezinfikovať (napríklad ak boli použité v kanalizácii). Vtedy môžu byť dôležité odporúčania dodávateľov. Prostriedky by sa mali opláchnuť čistou studenou vodou a nechať sa voľne usušiť.

Pracovné prostriedky by sa nemali upravovať bez predchádzajúceho súhlasu výrobcu.

SKLADOVANIE

Po potrebnom očistení a usušení by sa mali prostriedky skladovať nezabalené na chladnom, suchom a tmavom mieste v chemicky neutrálnom prostredí, ďaleko od nadmerného tepla alebo zdrojov tepla, vysokej vlhkosti, ostrých hrán, korózie alebo iných zdrojov poškodenia. Prostriedky by sa nemali uskladňovať, kým sú mokré.

4.7 ĎALŠIE PRACOVNÉ PROSTRIEDKY PRE PRÁCU VO VÝŠKE

4.7.1 VŠEOBECNE

Na trhu sa nachádzajú rôzne ďalšie pracovné prostriedky, ktoré minimalizujú riziká spojené s prácou vo výškach.

Tieto prostriedky sa neuvádzajú v prílohe k smernici 2001/45/ES.

Keďže sa však takéto prostriedky využívajú stále častejšie, uvádzame niekoľko názorných príkladov spolu s odporúčaniami pre ich bezpečné použitie.

Predtým, ako si zamestnávateľ vyberie alebo použije takéto prostriedky, musí vykonať posúdenie rizika v súlade s rámcovou smernicou 89/391/EHS.

Hoci neexistuje žiadna samostatná smernica o používaní takýchto prostriedkov, Európska komisia upozorňuje na skutočnosť, že v súvislosti s ich používaním by sa mohli uplatňovať aj iné smernice, nielen rámcová smernica, a to predovšetkým smernica 89/655/EHS o používaní pracovných prostriedkov pracovníkmi a smernica 95/63/ES o používaní mobilných pracovných prostriedkov a pracovných prostriedkov určených na dvíhanie bremien.

4.7.2 POJAZDNÉ ZDVÍHACIE PRACOVNÉ PLOŠINY (PZPP)

KEDY A AKO SI VYBRAŤ POJAZDNÚ ZDVÍHACIU PRACOVNÚ PLOŠINU (PZPP)

Vždy, keď je to na základe posúdenia rizika možné, by ste tento pracovný prostriedok mali uprednostniť pred rebríkmi alebo lanami.

Predtým, ako si vyberiete pojazdnú zdvíhaciu pracovnú plošinu, musíte zvážiť tieto otázky:

- Aká výška zdvihu je potrebná?
- Aký je výškový rozdiel medzi miestom práce a plochou, na ktorej zariadenie stojí?
- Aké vlastnosti má nosná plocha (typ, stav, sklon a prevýšenie, prekážky, pevnosť atď.)?
- Koľko pracovníkov má na plošine pracovať?
- Aké veľké a ťažké sú časti a prostriedky, ktoré bude plošina zdvíhať alebo ktoré budú na plošine uložené?
- Sú v blízkosti plošiny alebo v rozpätí jej pohybu pri práci nejaké elektrické inštalácie – elektrické vedenie, transformačné a distribučné stanice, rádiové a televízne vysielacie, alebo iné elektrické zariadenia?

AKO POUŽÍVAŤ POJAZDNÚ ZDVÍHACIU PRACOVNÚ PLOŠINU (PZPP)

Je nesmierne dôležité dodržiavať podmienky použitia stanovené výrobcom a základné požiadavky týkajúce sa ochrany zdravia a bezpečnosti pri práci, predovšetkým:

- limity stanovené z dôvodu zabezpečenia stability pracovného prostriedku,
- maximálnu rýchlosť vetra.

Ak používate pojazdnú zdvíhaciu pracovnú plošinu na jednom mieste, musíte ju upevniť klinom a pomocné podložky použiť ako stabilizátory (v závislosti od pevnosti podkladu).

Pred presunom prostriedku je potrebné skontrolovať trasu presunu a najmä posúdiť šikmé a nerovné povrchy: sklon cesty musí byť zlučiteľný s konštrukciou plošiny.

Pri práci s pojazdnou zdvíhacou plošinou s ramenom musia byť pracovníci pripútaní k bezpečnostnému lanu, aby sa zabránilo pádom.

Na základe posúdenia rizika:

- Pojazdnú zdvíhaciu pracovnú plošinu (PZPP) bezpečne zmontujte a používajte ju v súlade s pokynmi od výrobcu. Uistite sa, že neexistuje riziko stlačenia alebo zlomenia iných konštrukcií v dôsledku rozpätia plošiny pri práci.
- Pojazdnú zdvíhaciu pracovnú plošinu upevnite klinmi, ak sa používa na jednom mieste.
- V takom prípade (a ak si to pevnosť podkladu vyžaduje) použite pomocné podložky ako stabilizátory.
- Pred presunom pojazdnej zdvíhacej pracovnej plošiny skontrolujte trasu (možné prekážky, nepravidelnosti atď.).
- V mieste cestnej premávky zaistíte priestor pod pracovnou plošinou aj vhodnými značkami, ak existuje riziko zrážky s vozidlami.
- Prísne dodržujte odporúčania uvedené v prevádzkových pokynoch o stabilite pojazdnej zdvíhacej pracovnej plošiny (PZPP) a maximálnu rýchlosť vetra.
- Dodržujte bezpečnú vzdialenosť od nadzemného elektrického vedenia a iných elektrických inštalácií, aby ste predišli riziku usmrtenia elektrickým prúdom.
- Prácu zorganizujte tak, aby druhý pracovník mohol vždy v prípade úrazu alebo núdze použiť núdzové ovládače.

INŠTALÁCIA, MONTÁŽ, ÚDRŽBA A KONTROLOVANIE POJAZDNEJ ZDVÍHACEJ PRACOVNEJ PLOŠINY (PZPP) A JEJ VISUTÉHO RAMENA

Tento pracovný prostriedok je veľmi zložitý a je potrebné, aby jeho inštaláciu, montáž, údržbu a kontrolu vykonávali odborne vyškolení a vysokokvalifikovaní pracovníci.

Testovanie, kontrola spôsobilosti pre použitie, bežná údržba a kontrolovanie sú témy, ktoré sú príliš podrobné na to, aby sme ich opísali niekoľkými slovami v takejto príručke. Odporúčame, aby tieto činnosti vykonávali autorizované dielne, alebo dodávateľ, či výrobca.

V každom prípade však musíte dodržiavať nariadenia a normy uplatňované v krajine, v ktorej tieto prostriedky používate.

Užitočné dokumenty, ktoré vám pomôžu s výberom „závesných plošín“, „pojazdných zdvíhacích pracovných plošín“, „zdvíhacích plošín“ a s „bezpečnostnými požiadavkami na zdvíhacie plošiny“:

EN 1088:1999 „Bezpečnostné požiadavky na závesné plošiny. Konštrukčné výpočty, kritériá stability, konštrukcia. Skúšky“

EN 280:2001 „Pojazdné zdvíhacie pracovné plošiny. Konštrukčné výpočty, kritériá stability, konštrukcia. Bezpečnosť, preskúšanie a skúšky“

EN 1495:1997 „Zdvíhacie plošiny. Stožiarové šplhacie pracovné plošiny“

EN 1570:1998 „Bezpečnostné požiadavky na zdvíhacie plošiny“

4.7.3 STOŽIAROVÉ PLOŠINY

VÝBER STOŽIAROVÝCH PLOŠÍN

Stožiarové plošiny sa dajú nastaviť na konkrétnu výšku, ktorú potrebujete, a tým poskytujú vhodné ergonomické pracovné podmienky. Stožiarové plošiny sa môžu použiť pri kladení tehál, výmene okien a podobne.

Plošina musí mať vyhlásenie o zhode (alebo osvedčenie, ak sa pracovný prostriedok prenájíma, alebo ak sa kúpil ako použitý). Vždy dodržiavajte pokyny od dodávateľa.

ČO JE POTREBNÉ SKONTROLOVAŤ PRED POUŽITÍM STOŽIAROVEJ PLOŠINY

Pred použitím stožiarovej plošiny:

- sa uistíte, že ho zmontovala a skontrolovala kvalifikovaná osoba,
- sa uistíte, že od danej kontroly sa nič nezmenilo (prostredie, ukotvenie, zabezpečenie, káble, incidenty, atď.),
- skontrolujte, či sú poveternostné podmienky, najmä rýchlosť a intenzita vetra, pre jej použitie vhodné,
- určite nosnosť a maximálne nákladné zaťaženie povolené výrobcom,
- každý deň skontrolujte všetky kľúčové prvky (ukotvenie, plošinu, svorky, káble, viazanie, bezpečnostný výstroj atď.).

POUŽÍVANIE STOŽIAROVÝCH PLOŠÍN

Pri používaní:

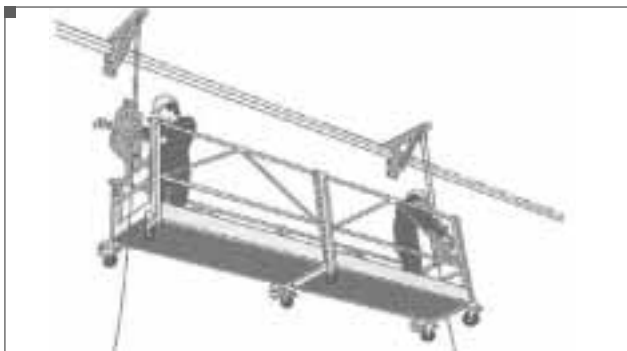
- plošinu zdvíhajte alebo spúšťajte pomaly a podlahu udržiavajte viac-menej vodorovnú,
- dávajte pozor na riziko rozbitia (napríklad otvorené okná), keď plošinu zdvíhate alebo spúšťate,
- záťaž rozložte čo najrovnomernejšie bez toho, aby ste prekročili limity stanovené výrobcom plošiny.

4.7.4 ZÁVESNÉ PLOŠINY (ZÁVESNÉ LEŠENIA)

Ak na základe posúdenia rizika je jedinou možnosťou použitie závesnej plošiny, nemali by ste zabúdať, že takýto pracovný prostriedok, keďže je zavesený, môže byť nebezpečný.

Musíte si preto vybrať závesnú plošinu, ktorá má vyhlásenie o zhode (alebo osvedčenie, ak sa pracovný prostriedok prenajíma).

Ak to prístup pracovníkov na základni konštrukcie umožňuje, mali by ste dať prednosť plošinám, ktoré sa pohybujú na kábloch.

ČO BY STE EŠTE MALI SKONTROLOVAŤ PRED POUŽITÍM MECHANIZOVANEJ ZÁVESNEJ PLOŠINY ALEBO STOŽIAROVEJ PLOŠINY

Pred použitím mechanizovanej závesnej plošiny sa uistite, že má:

- automatické ochranné zariadenie (spojené s bezpečnostným káblom nezávisle od závesnej časti),

- zariadenie, ktoré zastaví klesanie plošiny (ak sa závesná plošina niekde zachytí),
- zariadenie, ktoré obmedzí napnutie lana (ak sa závesná plošina zachytí počas zdvíhania),
- spínače obmedzujúce pohyb plošiny (horné aj dolné),
- zariadenie, ktoré umožňuje, aby sa závesná plošina mohla pohybovať vertikálne a ktoré automaticky zastaví jej pohyb, ak je rozdiel v úrovni oboch strán plošiny príliš veľký.

Skontrolujte, či:

- je elektrická inštalácia vykonaná správne a či sa prijali opatrenia proti riziku usmrtenia elektrickým prúdom. Viac podrobností o týchto rizikách nájdete v bode 3.5 „Odporúčania pre prácu vo výške na elektrických inštaláciách alebo v ich blízkosti“,
- sú ovládacie zariadenia správne nastavené.

Taktiež sa uistíte, že všetky navijaky sa dajú ovládať:

- súčasne,
- ovládačmi, ktoré okamžite zastavia akýkoľvek pohyb, ak na plošine nikto nie je,
- ovládačmi, ktoré sa dajú zablokovať v polohe „stop“ a sú vybavené funkciou núdzového zastavenia.

POUŽÍVANIE ZÁVESNÝCH PRACOVNÝCH PLOŠÍN

Na základe posúdenia rizík práce vo výške môžete závesné plošiny použiť, ak nie je možné použiť iný, bezpečnejší pracovný prostriedok.

Závesné plošiny, pri ktorých sa používajú káble, umožňujú prístup na pracoviská vo výške a polohovanie na základe umiestnenia týchto pracovísk.

Ak si vyberiete takýto pracovný prostriedok:

- používať by ho mali iba pracovníci, ktorí sú riadne vyškolení a dostali písomné pokyny,
- pri montáži sa uistíte, že závesné plošiny sú stabilné a že prevádzkové pokyny sa dodržiavajú,
- po celom obvode plošiny alebo závesného lešenia by ste mali nainštalovať zábradlie na predchádzanie pádom,
- v každom bode upevnenia by ste mali použiť dve laná: nosné lano a bezpečnostné lano,

- zdvíhanie by malo byť synchronizované, pričom pracovná plošina by mala zostať vodorovná a laná vo vertikálnej polohe,
 - automatické zariadenie by malo zastaviť zdvíhanie v prípade naklonenia plošiny,
 - mali by ste používať osobné ochranné prostriedky proti pádu z výšky,
 - pred začatím práce by sa mala skontrolovať funkčnosť a stav závesných plošín (najmä osobné ochranné prostriedky alebo iné dodatočné opatrenia na odstránenie alebo minimalizovanie rizika pádu).
- na miestach prístupu na lešenie namontujte ochranné systémy proti pádom,
 - žiadajte od pracovníkov, aby na nechránených lešeniach nosili bezpečnostné popruhy,
 - zamestnávateľ by mal získať informácie o poveternostných podmienkach (vietor, teplota, ľad, riziko námrazy, dážď atď.) a informovať o nich pracovníkov.

4.7.5 ZÁVESNÉ LEŠENIA

ÚDRŽBA A ČISTENIE FASÁD

Jedným zo spôsobov údržby a čistenia fasád je použitie závesného lešenia.

Závesné lešenie musí byť vždy pevne pripevnené k budove.

Taktiež:

- sa pred každým použitím uistite, že lešenie správne funguje,
- závesné lešenie dovoľte používať iba riadne vyškoleným pracovníkom. Tí musia dodržiavať pokyny týkajúce sa jeho použitia,

5. POMOCNÉ A DODATOČNÉ OCHRANNÉ PROSTRIEDKY

5.1 ZÁBRADLIE A ZÁVORY

POUŽÍVANIE OCHRANNÉHO ZÁBRADLIA

Zábradlie je priamym opatrením kolektívnej ochrany, ktoré chráni pracovníkov pred pádom tým, že zaisťuje všetky voľné okraje.

Kolektívnu ochranu tohto typu by ste vždy mali uprednostniť pred inými ochrannými prostriedkami s cieľom predísť riziku pádu.

Zábradlia môžu byť:

- zostavené z troch oddelených častí pozostávajúcich z pevnej a odolnej vrchnej a stredovej dosky a z pevnej základovej dosky, alebo
- celistvé systémy pozostávajúce z ochranného pletiva a pevných dosiek alebo trojdielnych postranných ochranných systémov s bezpečnostnými sieťami, chráničmi a podobnými prostriedkami.

OCHRANA VOJNÝCH OKRAJOV

Ak existuje riziko pádu, musia sa bočné ochranné zariadenia alebo pevné závary chrániace pracovníkov pred pádom namontovať:

- na schodiská bez zábradlia, odpočívadlá a otvory v stenách,
- na pracoviskách a dopravných pruhoch,
- otvory v zemi, strope a na strechách.

Bočná ochrana by sa mala namontovať v bezprostrednej blízkosti miest, kde by pracovníci mohli spadnúť. Mala by pozostávať zo zábradlia, pomocných podpier a prípadne z líšt.

5.2 OCHRANA PRI PRÁCI NA ŠIKMÝCH PLOCHÁCH

POUŽÍVANIE SYSTÉMOV OCHRANY PRED PÁDOM ZO ŠIKMEJ PLOCHY

Tieto ochranné zariadenia môžu na základe posúdenia rizika poskytovať účinnú kolektívnu ochranu pred rizikom pádu z výšky.

Dokážu zachytiť pracovníkov, ktorí sklznú alebo sa pošmyknú, keď pracujú na šikmej ploche.

Sú to uzavreté ochranné priečky vybavené sieťami, krytmi alebo pevnými doskami.

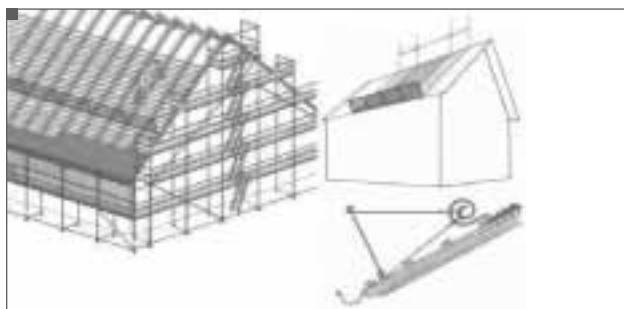
Pri používaní ochranných zariadení na voľných okrajoch šikmých striech musíte zohľadniť tieto aspekty:

- existujú typy striech, ktorých sklon obmedzuje montáž takýchto zariadení,
- plochy s najväčším rizikom pošmyknutia určuje sklon strechy alebo šikmého povrchu,
- zariadenia na ochranu voľných okrajov musia presahovať pracovný priestor, aby boli bezpečné.

Podperné prvky:

- sa musia namontovať v súlade s návodom na montáž a použitie od výrobcu, a
- mali by sa pripieňovať iba k jednodielnym krok-vám; musia byť v 90° uhle k odkvapovým žľabom a dostatočne pevné.

Počas montáže zariadení na ochranu voľných okrajov musia pracovníci používať osobné ochranné prostriedky.

5.3 ZÁCHYTNÉ SIETE

INŠTALÁCIA ZÁCHYTNÝCH SIETÍ

Zamestnávateľ môže použiť záchytné siete na základe posúdenia rizika.

V takom prípade:

- montujte záchytné siete z pracovného prostriedku, akým je napríklad bezpečná pracovná plošina, a dodržujte pritom bezpečnostné pokyny, aby ste pracovníkov nevystavovali žiadnemu dodatočnému riziku pádu,
- sa informujte o pokynoch na používanie sietí na pracovisku a dodržujte ich,
- záchytné siete pripevnite iba k pevným častiam konštrukcie.

Pri upevňovaní záchytných sietí by sa zamestnávateľ mal uistiť, že nedôjde k prekročeniu:

- povolenej výšky pádu v rámci chráneného pracoviska a po stranách,
- vzdialeností medzi bodmi, v ktorých je sieť prichytená,
- maximálnej hodnoty napnutia siete.

Používajte iba nepoškodené siete, ktoré sú v súlade s normami, a pred každým použitím ich skontrolujte v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi a praxou.

Nezabudnite zohľadniť deformáciu záchytnej siete spôsobenú záťažou, aby padajúci pracovník nenarazil na zem.

Skontrolujte, či sa v pokynoch od výrobcu nenachádzajú dodatočné odporúčania o bezpečnej inštalácii a používaní záchytných sietí.

POUŽÍVANIE ZÁCHYTNÝCH SIETÍ

Záchytné siete sa používajú na zachytenie pracovníkov, ktorí spadnú počas výkonu práce.

Môžu sa používať:

- pod otvormi,

- pod strmými spádmi,
- pod miestami, ktoré nemajú bezpečný podklad.

Siete by mali byť namontované čo možno najbližšie ku konštrukcii.

5.4 OSOBNÉ OCHRANNÉ PROSTRIEDKY (OOP)

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA – DEFINÍCIA (SMERNICA 89/656/EHS)

Osobné ochranné prostriedky sú všetky prostriedky určené na nosenie alebo držanie pracovníkom, aby sa chránil pred rizikom alebo rizikami, ktoré by mohli ohroziť jeho bezpečnosť alebo zdravie pri práci, ako aj všetky doplnky alebo príslušenstvo určené na používanie na tento účel.

Táto definícia vylučuje:

- a) bežné pracovné odevy a uniformy, ktoré nie sú osobitne určené na ochranu bezpečnosti a zdravia pracovníka,
- b) prostriedky pre núdzové a záchranné služby,
- c) osobné ochranné prostriedky, ktoré sa nosia alebo používajú v armáde, polícii a v iných inštitúciách verejného poriadku,
- d) osobné ochranné prostriedky pre cestné dopravné prostriedky,
- e) športový výstroj,
- f) prostriedky na sebaobranu alebo odstrašovanie,
- g) prenosné zariadenia na zisťovanie a signalizáciu rizík a škodlivín.

Osobné ochranné prostriedky sa musia používať, keď nie je možné vyhnúť sa rizikám alebo dostatočne ich obmedziť technickými kolektívnymi ochrannými opatreniami, alebo opatreniami, metódami, či postupmi organizácie práce.

Osobné ochranné prostriedky musia byť v súlade s príslušnými ustanoveniami Spoločenstva o návrhu a výrobe vo vzťahu k bezpečnosti a ochrane zdravia.

Všetky osobné ochranné prostriedky musia:

- a) byť primerané prítomným rizikám bez toho, aby sami viedli k zvýšeniu rizika,
- b) zodpovedať existujúcim podmienkam na pracovisku,

- c) zohľadňovať ergonomické požiadavky a zdravotný stav pracovníka,
- d) presne vyhovovať užívateľovi po všetkých potrebných úpravách.

Ak je potrebné, aby z dôvodu viac než jedného rizika pracovník súčasne nosil viac než jeden druh osobných ochranných prostriedkov, takéto prostriedky musia byť navzájom zosúladené a naďalej účinné voči predmetnému riziku alebo rizikám.

Podmienky používania osobných ochranných prostriedkov, najmä doba ich nosenia, sa musia stanoviť na základe závažnosti rizika, frekvencie vystavenia danému riziku, vlastností pracovného stanovišťa každého pracovníka a účinnosti osobných ochranných prostriedkov.

Osobné ochranné prostriedky sú v zásade určené na osobné používanie.

Ak okolnosti vyžadujú, aby osobné ochranné prostriedky nosila viac ako jedna osoba, musia sa prijať primerané opatrenia, aby sa zabezpečilo, že takéto používanie nespôsobí rôznym užívateľom žiadny zdravotný alebo hygienický problém.

V podniku a/alebo v prevádzke sa musia poskytovať a sprístupniť dostatočné informácie o každom druhu osobných ochranných prostriedkov v súlade s ustanoveniami odsekov 1 a 2 článku 4 smernice 89/656/EHS.

Zamestnávateľ musí osobné ochranné prostriedky poskytovať bezplatne a zabezpečiť ich dobré prevádzkové a uspokojivé hygienické podmienky ich potrebnou údržbou, opravami a výmenou.

Členské štáty však môžu v súlade s vnútroštátnou praxou žiadať, aby pracovník prispel na náklady na určité osobné ochranné prostriedky za okolností, keď sa dané prostriedky nepoužívajú výhradne iba na pracovisku.

Zamestnávateľ musí najskôr informovať pracovníka o rizikách, pred ktorými ho nosenie osobných ochranných prostriedkov chráni.

Zamestnávateľ musí usporiadať školenie o osobných ochranných prostriedkoch a ak je to vhodné, zorganizuje ich ukážky ich nosenia.

Osobné ochranné prostriedky sa môžu používať iba na uvedené účely, okrem osobitných a výnimočných prípadov.

Musia sa používať v súlade s pokynmi.

Takéto pokyny musia byť pre pracovníkov zrozumiteľné.

S cieľom zabezpečiť uspokojivé uplatňovanie smernice 89/656/EHS prijala Komisia správu (89/C328/02) o uplatňovaní tejto smernice pokiaľ ide o výber a použitie OOP (Ú.v. EŠ C 328 z 30. decembra 1989, s. 3).

DEFINÍCIA OSOBNÝCH OCHRANNÝCH PROSTRIEDKOV (OOP) PROTI PÁDU Z VÝŠKY

Medzi OOP proti pádu z výšky patria systémy, ktoré:

- chránia pracovníkov pred rizikom pádu (pracovné zaistenie) a
- minimalizujú vzdialenosť pádu a následky pre pracovníkov, ktorí spadli (zastavenie pádu).

Umožňujú aj bezpečnú záchranu pracovníka.

OOP proti pádu z výšky sa používajú iba vtedy, keď použitie prostriedkov kolektívnej ochrany je technicky nemožné.

V každom prípade je však potrebné sa uistiť, že bezpečné pripojenie OOP proti pádu z výšky zaručuje primeraný kotviaci systém.

OOP proti pádu z výšky sa môžu používať:

- keď sa práca musí vykonať v blízkosti voľných okrajov rovných striech,
- na stĺpoch,
- počas zdvíhacích prác,
- v spojení s horolezeckým výstrojom (drapáky).

Práca, pri ktorej sa musia nosiť OOP, by nikdy nemala trvať dlho.

Na OOP sa vzťahuje smernica 89/686/EHS¹⁵, ktorou sa ustanovujú základné bezpečnostné požiadavky, ktoré musia OOP spĺňať, aby zabezpečili bezpečnosť a ochranu zdravia užívateľov. V prílohe II sa ustanovujú základné zdravotné a bezpečnostné požiadavky vzťahujúce sa na všetky OOP, pričom bod 3.1.2 sa týka konkrétne predchádzania pádom.

KEDY POUŽÍVAŤ OSOBNÉ OCHRANNÉ PROSTRIEDKY

Ak existuje riziko pádu a nie je možné uplatniť kolektívne ochranné opatrenia, vždy používajte:

- bezpečnostný pás,
- zariadenie zabraňujúce pádu alebo tlmič pádu.

15 Smernica Rady 89/686/EHS z 21. decembra 1989 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa osobných ochranných prostriedkov, Ú.v. EŠ L 399, 30.12.1989, s. 18.

Zaisťovacie zariadenie používajte iba vtedy, keď pracovníka musíte udržať v určitej pracovnej polohe alebo keď sa musí chrániť pred rizikom poškodenia.

Osobné ochranné prostriedky si nechajte pravidelne skontrolovať kvalifikovanými a odborne vyškolenými osobami.

Pred každým použitím vykonajte vizuálnu kontrolu.

Bod ukotvenia pripojte iba k pevnej konštrukcii a nad používateľa, ak je to možné.

Kotviace zariadenia musí namontovať vedúci pracovnej skupiny.

Karabínky musia mať bezpečnostné zariadenie, aby sa nemohli samovoľne otvoriť.

Upevňovacie zariadenia (laná/popruhy) musia byť napnuté. Nikdy ich neťahajte cez ostré okraje.

Nebezpečné látky ako horľavé materiály, výbušniny, kyseliny, alkalické rozpúšťadlá, čistiace prostriedky, prchavé prípravky a korozívne látky udržiavajte mimo dosahu OOP.

Ak dôjde k pádu, príslušné OOP opätovne nepoužívajte, kým ich neskontroluje kvalifikovaná osoba podľa pokynov od výrobcu.

OCHRANA PRED PÁDOM PRI PRÁCI NA STOŽIAROCH (ČASŤ 1)

Na základe posúdenia rizika musí zamestnávateľ informovať pracovníkov o rizikách spojených s týmto typom práce, poskytnúť im vhodné školenie a:

- zabezpečiť im osobné ochranné prostriedky proti pádom,
- osobitnú pozornosť venovať upevneniu bodov ukotvenia,
- namontovať zariadenia umožňujúce pracovníkom bezpečný prístup na vysokoúrovňové pracovné stanovišťa, aj keď nesú nástroje a pracovné prostriedky (napríklad zdvíhadlá),
- zabezpečiť účinný záchranný systém a uistiť sa, že všetky potrebné montáže sa vykonali.

DÔLEŽITÉ UPOZORNENIE TÝKAJÚCE SA NÚDZOVÝCH SITUÁCIÍ:

Pracovník, ktorý zostane visieť na popruhoch, môže byť vystavený vážnym zdravotným rizikám.

OCHRANA PRED PÁDOM PRI PRÁCI NA STOŽIAROCH (ČASŤ 2)

Zamestnávateľ musí pracovníkom poskytnúť informácie a školenie o používaní zariadení na ochranu pred pádom, a najmä ich upozorniť, že:

- OOP proti pádu si musia obliecť ešte predtým, ako vystúpia na stožiar,
- musia nosiť bezpečnostné popruhy, aby predišli riziku pádu, ak je to možné,
- musia používať zariadenia na úpravu dĺžky lana, ak laná musia zostať napnuté (napríklad na ramene stožiar),
- musia byť veľmi opatrní pri lezení na šikmý alebo šmyklavý stožiar, alebo pri práci na takomto stožiar,
- pri stúpaní musia mať obe ruky voľné a preto nemôžu so sebou nosiť nástroje alebo pracovné prostriedky, ktoré by im prekážali, a bránili by im bezpečne vyliezť na stožiar.

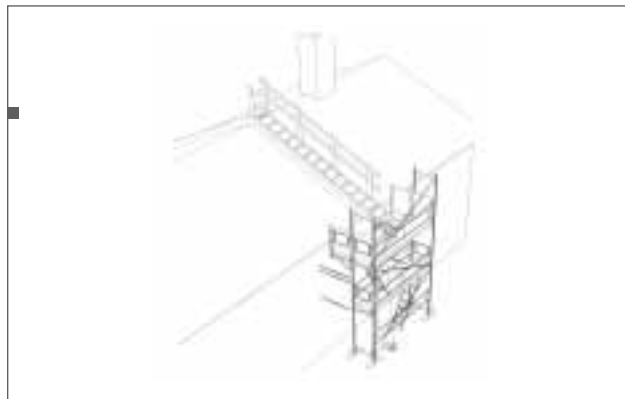
5.5 PRACOVNÉ PROSTRIEDKY PRE PRÁCU NA KREHKÝCH POVRCHOCH

PRÁCA NA KREHKÝCH POVRCHOCH

Strešné krytiny vyrobené z krehkých materiálov zahŕňajú sklenené átriá, strechy vyrobené z vlnitého plechu, sklenené strechy atď. Nezabúdajte, že aj pevné materiály môžu časom zostať krehké z dôvodu starnutia a vplyvov počasia.

Zamestnávateľ musí informovať a vyškoliť pracovníkov pre prácu na takýchto povrchoch v súlade s týmito ochrannými opatreniami:

- ako nájsť krokvy, spoľahlivé debnenie a pevné podpory pod zastrešením alebo pod zariadeniami odolnými proti korózii,
- ako označovať lávky, na ktorých sa pracovníci pohybujú a pracujú,
- používanie zariadení na ochranu pred pádom,
- montovanie sietí, ochranných krytov, pevných podpier atď.
- používanie zariadení na ochranu voľných okrajov a montovaného lešenia, ak dôjde k prekročeniu povolenej pracovnej výšky.

PRÍLOHY

I. EURÓPSKE PRÁVNE PREDPISY

SMERNICE EURÓPSKEJ ÚNIE

Smernica 2001/45/ES Európskeho parlamentu a Rady z 27. júna 2001, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 89/655/EHS o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pri používaní pracovných prostriedkov pracovníkmi pri práci (druhá samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS)
(Ú.v. ES L 195, 19.7.2001, s. 46)

Smernica Rady 89/391/EHS z 12. júna 1989 o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci.
(Ú.v. ES L 183, 29.6.1989, s. 1).

Smernica Rady 89/655/EHS z 30. novembra 1989 o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pri používaní pracovných prostriedkov pracovníkmi pri práci (druhá samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) (89/655/EHS).
(Ú.v. ES L 393, 30.12.1989, s. 13).

Smernica Rady 95/63/ES z 5. decembra 1995, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 89/655/EHS o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pri používaní pracovných prostriedkov pracovníkmi pri práci (druhá samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS).
(Ú.v. ES L 335, 30.12.1995, s. 28).

Smernica Rady 92/57/EHS z 24. júna 1992 o zavedení minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadaviek na dočasných alebo lokálne sa meniacich staveniskách (ôsma samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS).
(Ú.v. ES L 245, 26.8.1992, s. 6).

Smernica Rady 89/656/EHS z 30. novembra 1989 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na používanie osobných ochranných prostriedkov pracovníkmi na pracovisku (tretia samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS) (89/656/EHS).
(Ú.v. ES L 393, 30.12.1989, s. 18).

Smernica Rady 92/58/EHS z 24. júna 1992 o minimálnych požiadavkách na zaistenie bezpečnostných a/alebo zdravotných označení pri práci (deviata samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS).
(Ú.v. ES L 245, 26.8.1992, s. 23).

Oznámenie Komisie 89/C 328/02 v rámci implementácie smernice Rady 89/656/EHS z 30. novembra 1989 (1) o posudzovaní bezpečnostných požiadaviek osobných ochranných prostriedkov pokiaľ ide o ich výber a použitie (89/C 328/02).
(Ú.v. ES C 328, 30.12.1989, s. 3).

Smernica Rady 89/686/EHS z 21. decembra 1989 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa osobných ochranných prostriedkov.
(Ú.v. ES L 399, 30.12.1989, s. 18).

SMERNICA EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY 2001/45/ES

z 27. júna 2001,

ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 89/655/EHS o minimálnych požiadavkách na bezpečnosť a ochranu zdravia pri používaní pracovných prostriedkov pracovníkmi pri práci (druhá samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 smernice 89/391/EHS)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva a najmä na jej článok 137 ods. 2,

so zreteľom na návrh Komisie, predložený po porade s Poradným výborom pre bezpečnosť, hygienu a ochranu zdravia pri práci ⁽¹⁾,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,

po porade s Výborom regiónov,

konajúc v súlade s postupom uvedeným v článku 251 Zmluvy ⁽³⁾,

keďže:

- (1) Článok 137 ods. 2 Zmluvy ustanovuje, že Rada môže prijať prostredníctvom smerníc minimálne požiadavky na podporu zlepšovania najmä pracovného prostredia, aby sa zabezpečila vyššia úroveň ochrany zdravia a bezpečnosti pracovníkov.
- (2) V zmysle daného článku nesmú smernice ukladať žiadne správne, finančné a právne obmedzenia, ktoré by bránili zakladaniu a rozvoju malých a stredných podnikov.
- (3) Zlepšenie bezpečnosti, hygieny a zdravia pri práci je cieľom, ktorý nemôže byť podriadený čisto hospodárskym úvahám.
- (4) Dodržiavanie minimálnych požiadaviek na zaistenie vyššej úrovne bezpečnosti a ochrany zdravia pri používaní pracovných prostriedkov poskytnutých na dočasnú prácu vo výškach je nevyhnutné pre zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov.
- (5) Ustanovenia prijaté podľa článku 137 ods. 2 Zmluvy nebránia žiadnemu členskému štátu zachovať alebo zaviesť také prísnejšie opatrenia na ochranu pracovných podmienok, ktoré sú zlučiteľné so zmluvou.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 247 E, 31.8.1999, s. 23 a
Ú. v. ES C 62 E, 27.2.2001, s. 113.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 138, 18.5.1999, s. 30.

⁽³⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu z 21. septembra 2000 (Ú. v. ES C 146, 17.5.2001, s. 78), spoločná pozícia Rady z 23. marca 2001 (Ú. v. ES C 142, 15.5.2001, s. 16) a rozhodnutie Európskeho parlamentu zo 14. júna 2001.

(6) Práca vo výškach môže vystaviť pracovníkov osobitne vážnym rizikám ohrozenia ich zdravia a bezpečnosti, najmä riziku pádu z výšky a iným vážnym pracovným úrazom, ktoré tvoria veľkú časť všetkých úrazov, najmä smrteľných úrazov.

(7) Samostatne zárobkovo činné osoby a zamestnávateľia, keď sami vykonávajú pracovnú činnosť a osobne používajú pracovné prostriedky určené na vykonávanie dočasnej práce vo výškach, môžu ohroziť zdravie a bezpečnosť zamestnancov.

(8) Smernica Rady 92/57/EHS z 24. júna 1992 o zavedení minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadaviek na dočasných alebo lokalitne sa meniacich staveniskách (ôsma samostatná smernica v zmysle článku 16 ods. 1 Smernice 89/391/EHS ⁽⁴⁾) ukladá týmto kategóriám osôb povinnosť rešpektovať okrem iného článok 4 a prílohu 1 smernice 89/655/EHS ⁽⁵⁾.

(9) Každý zamestnávateľ, ktorý má v úmysle zadať vykonanie dočasnej práce vo výškach, musí vybrať prostriedky umožňujúce primeranú ochranu pred rizikom pádu z výšky.

(10) Vo všeobecnosti kolektívne ochranné opatrenia na zabránenie pádom ponúkajú lepšiu ochranu než opatrenia osobnej ochrany. Výber a použitie prostriedkov vhodných pre každé miesto práce na zabránenie a odstránenie rizík by mali byť sprevádzané osobitnou odbornou prípravou a doplnkovou kontrolou, ak je to vhodné.

(11) Rebríky, lešenia a laná sú prostriedky najčastejšie používané pri dočasných prácach vo výškach a bezpečnosť a ochrana zdravia pracovníkov zúčastňujúcich sa na tomto type práce preto závisí vo významnej miere od ich správneho použitia; preto sa musí stanoviť spôsob, akým môžu pracovníci čo najbezpečnejšie používať tieto prostriedky, preto sa vyžaduje primerané špecifické školenie pracovníkov.

(12) Táto smernica je najvhodnejším prostriedkom na dosiahnutie žiadanych cieľov a nejde nad rámec toho, čo je nevyhnutné pre tento účel.

(13) Táto smernica prakticky prispieva k vytvoreniu sociálneho rozmeru vnútorného trhu.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 245, 26.8.1992, s. 6.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 393, 30.12.1989, s. 1.

(14) Členské štáty by mali dostať príležitosť využiť prechodné obdobie, aby vzali do úvahy jednotlivé problémy, ktorým musia čeliť malé a stredné podniky,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Text uvedený v prílohe tejto smernice sa pripojí k prílohe II smernice 89/655/EHS.

Článok 2

1. Členské štáty prijímajú a uverejnia právne predpisy, nariadenia a administratívne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou najneskôr do 19. júla 2004. Okamžite o tom informujú Komisiu.

Členské štáty majú právo, pokiaľ ide o vykonávanie oddielu 4 prílohy, využiť prechodné obdobie v dĺžke najviac dvoch rokov od dátumu uvedeného v prvom pododseku, aby vzali do úvahy rôzne situácie, ktoré môžu vzniknúť pri praktickom vykonávaní tejto smernice, najmä v malých a stredných podnikoch.

2. Keď členské štáty prijímajú tieto opatrenia, budú tieto obsahovať odkaz na túto smernicu alebo budú doložené takýmto odkazom pri príležitosti ich úradného uverejnenia. Spôsob, ako vytvorí takýto odkaz, si určia členské štáty.

3. Členské štáty oznámia Komisii ustanovenia vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré už prijali alebo prijímajú v oblasti, na ktorú sa vzťahuje táto smernica.

Článok 3

Táto smernica nadobúda účinnosť v deň jej uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskych spoločností*.

Článok 4

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Luxemburgu 27. júna 2001

Za Európsky parlament

predseda

N. FONTAINE

Za Radu

predseda

A. BOURGEOIS

PRÍLOHA

„4 Ustanovenia týkajúce sa používania pracovných prostriedkov poskytnutých na dočasnú prácu vo výškach

4.1. Všeobecné ustanovenia

- 4.1.1. Ak podľa článku 6 smernice 89/391/EHS a článku 3 tejto smernice sa dočasná práca vo výškach nemôže vykonávať bezpečne a vo vhodných ergonomických podmienkach z vhodnej plochy, musia sa vybrať pracovné prostriedky najvhodnejšie na zaistenie a zachovanie bezpečných pracovných podmienok. Kolektívne ochranné opatrenia musia mať prednosť pred opatreniami na osobnú ochranu. Rozmery pracovných prostriedkov musia byť primerané povahe práce, ktorá sa má vykonať a predvídateľnému zaťaženiu a musia umožňovať prechod bez nebezpečenstva.

Najvhodnejší prostriedok na vstup na dočasnú pracovisko vo výške sa musí vybrať podľa frekvencie jeho používania, výšky, ktorá sa má dosiahnuť a doby používania. Zvolená možnosť musí umožňovať evakuáciu v prípade bezprostredného nebezpečenstva. Prechod v oboch smeroch medzi prístupovými prostriedkami a lešením, plošinami alebo lávkami nesmie viesť k vzniku žiadneho ďalšieho rizika pádu.

- 4.1.2. Rebríky sa môžu používať ako pracovné stanovišťa pre prácu vo výškach len za okolností, v ktorých, vzhľadom na bod 4.1.1, nie je odôvodnené používanie iných, bezpečnejších pracovných prostriedkov kvôli nízkej miere rizika a krátkej dobe používania alebo existujúcich charakteristík miesta, ktoré zamestnávateľ nemôže zmeniť.

- 4.1.3. Prístup na lane a polohovacia technika sa môžu používať len za okolností, keď z posúdenia rizika vyplýva, že daná práca sa môže vykonať bezpečne a keď nie je odôvodnené používanie iného, bezpečnejšieho pracovného prostriedku.

Berúc do úvahy posúdenie rizika a v závislosti, najmä od doby trvania práce a ergonomických obmedzení, musí sa zabezpečiť sedadlo s primeraným príslušenstvom.

- 4.1.4. V závislosti od typu pracovného prostriedku vybraného na základe predchádzajúceho, musia sa stanoviť primerané opatrenia na minimalizovanie rizík pre pracovníkov používajúcich tieto prostriedky. Ak je to potrebné, musí sa zabezpečiť namontovanie bezpečnostných zariadení, aby sa predišlo pádom z výšok. Takéto bezpečnostné zariadenia musia byť primerane usporiadané a dostatočne pevné, aby zabránili alebo aby zastavili pád z výšky a, pokiaľ je to možné, aby vopred zabránili zraneniam pracovníkov. Kolektívne bezpečnostné zariadenia na predchádzanie pádom sa môžu prerušiť len v miestach prístupu k rebríkom alebo ku schodištam.

- 4.1.5. Ak vykonanie špecifickej práce vyžaduje, aby sa dočasne odstránili kolektívne bezpečnostné zariadenia na predchádzanie pádom, musia sa prijať účinné kompenzačné bezpečnostné opatrenia. Práca sa nesmie vykonať, kým sa takéto opatrenia neprijmú. Keď sa daná úloha úplne alebo dočasne dokončí, kolektívne bezpečnostné zariadenia na predchádzanie pádom sa musia namontovať znovu.

- 4.1.6. Dočasná práca vo výškach sa môže vykonávať len vtedy, keď poveternostné podmienky neohrozujú bezpečnosť a zdravie pracovníkov.

4.2. Osobitné ustanovenia týkajúce sa používania rebríkov

- 4.2.1. Rebríky musia byť umiestnené tak, aby sa zabezpečila ich stabilita počas ich používania. Nohy prenosných rebríkov musia spočívať na stabilnom, pevnom, nepohyblivom podklade primeranej veľkosti tak, aby priečky rebríka boli vodorovné. Závesné rebríky sa musia priložiť bezpečným spôsobom a, s výnimkou lanových rebríkov, tak, aby sa nemohli posúvať alebo rozkolísať.

- 4.2.2. Musí sa zamedziť pošmyknutiu nôh prenosných rebríkov počas ich používania tým, že sa zaistia dolné alebo horné konce alebo blízko koncov postranníc akýmkoľvek protišmykovým prostriedkom alebo akýmkoľvek iným zabezpečením s rovnakým účinkom. Rebríky používané na prístup musia byť dosť dlhé na to, aby dostatočne vyčnievali nad prístupovú plošinu, pokiaľ sa neprijali iné opatrenia na zabezpečenie pevného zachytenia sa. Zložené rebríky a výškové rebríky sa musia používať tak, aby sa zabránilo pohybu jednotlivých častí. Pri mobilných rebríkoch sa musí predchádzať ich pohybu skôr, než na ne pracovník vstúpi.

- 4.2.3. Rebríky sa musia používať tak, aby pracovníci mohli kedykoľvek bezpečne stáť a bezpečne sa držať. Najmä, ak sa má na rukách vyniesť po rebríku náklad, nesmie sa zamedzovať bezpečnému pridržaniu sa rukami.

4.3. Osobitné ustanovenia týkajúce sa používania lešenia

- 4.3.1. Keď nie je k dispozícii záznam o výpočte/kalkulačný list pre vybrané lešenie alebo tento záznam/list neobsahuje uvažované štrukturálne úpravy, musia sa vykonať prepočty pevnosti a stability, pokiaľ nie je lešenie zmontované v zhode so všeobecne uznávanou štandardnou konfiguráciou.

- 4.3.2. V závislosti od zložitosti zvoleného lešenia, plán montáže, používania a demontáže musí pripraviť kompetentná osoba. Môže byť vo forme štandardného plánu doplneného o položky súvisiace so špeciálnymi podrobnosťami zmieneneho lešenia.
- 4.3.3. Musí sa predchádzať šmykaniu oporných častí lešenia buď tým, že sa pripevnia k nosnej ploche alebo sa zabezpečia protišmykovým prostriedkom alebo akýmkoľvek iným prostriedkom rovnakého účinku a zaťažená plocha musí mať dostatočnú nosnosť. Musí sa zabezpečiť stabilita lešenia. Vhodnými prostriedkami sa musí predchádzať náhodnému pohybu pojazdného lešenia počas práce vo výškach.
- 4.3.4. Rozmery, tvar a usporiadanie podlahy lešenia musia byť primerané povahe práce, ktorá sa má vykonať a prispôbené nákladu, ktorý má byť vnesený a musia umožňovať bezpečnú prácu a prechod. Podlahy lešenia sa musia montovať tak, aby sa ich časti nemohli hýbať pri normálnom používaní. Nesmú byť žiadne nebezpečné medzery medzi časťami podlahy a zvislými kolektívnymi bezpečnostnými zariadeniami, aby sa zabránilo pádom.
- 4.3.5. Ak určité časti lešenia nie sú pripravené na používanie, napríklad počas montáže, demontáže alebo úprav, musia sa označiť všeobecnými výstražnými značkami v súlade s vnútroštátnymi ustanoveniami transponujúcimi smernicu 92/58/EHS a musia sa primerane fyzicky ohraničiť, aby sa zabránilo vstupu do nebezpečnej zóny.
- 4.3.6. Lešenie sa môže montovať, demontovať alebo podstatne upravovať len pod dohľadom kompetentnej osoby a môžu to robiť len pracovníci, ktorí museli predtým prejsť primeraným a presne stanoveným školením týkajúcim sa takýchto prác a so zreteľom na špecifické riziká podľa článku 7, a to najmä:
- pochopenie plánu na montáž, demontáž alebo úpravu daného lešenia,
 - bezpečnosť počas montáže, demontáže alebo úpravy daného lešenia,
 - opatrenia na predchádzanie riziku pádu ľudí alebo predmetov,
 - bezpečnostné opatrenia v prípade zmeny poveternostných podmienok, ktoré by mohli nepriaznivo ovplyvniť bezpečnosť daného lešenia,
 - prípustné zaťaženie,
 - všetky ostatné riziká, ktoré môže so sebou prinášať montáž, demontáž alebo úprava.

Dohliadajúca osoba a pracovníci, ktorých sa to týka, musia mať k dispozícii plán montáže a demontáže uvádzaný v 4.3.2., vrátane akýchkoľvek pokynov, ktoré môže obsahovať.

4.4. Osobitné ustanovenia týkajúce sa používania prístupu po lane a nastavovacích techník

Používanie prístupu po lane a polohovacia technika musí vyhovovať týmto podmienkam:

- systém sa musí skladať najmenej z dvoch samostatne ukotvených lán, pričom jedno slúži na výstup, zostup a podporu (pracovné lano) a druhé ako zabezpečovací prostriedok (bezpečnostné lano);
- pracovníci musia dostať a používať vhodný bezpečnostný výstroj, prostredníctvom ktorého musia byť spojení s bezpečnostným lanom;
- pracovné lano musí byť vybavené bezpečnostnými prostriedkami na výstup a zostup a musí mať samouzamykací systém, aby sa predišlo pádu užívateľa, ak by stratil kontrolu nad svojimi pohybmi. Bezpečnostné lano musí byť vybavené mobilným systémom na predchádzanie pádom, ktorý sa prispôbuje pohybom pracovníka;
- nástroje a ostatné príslušenstvo nevyhnutné pre pracovníka musia byť pripevnené na bezpečnostný výstroj alebo sedadlo pracovníka alebo inými vhodnými prostriedkami;
- práca sa musí dôkladne napláňovať a treba na ňu náležite dohliadať, aby pracovník mohol byť okamžite zachránený v prípade mimoriadneho nebezpečenstva;
- v súlade s článkom 7 pracovníci, ktorých sa to týka, musia dostať primerané a osobitné školenie vzťahujúce sa na predpokladanú prácu, najmä na záchranné postupy.

Za výnimočných okolností, keď so zreteľom na posúdenie rizík, používanie druhého lana by ešte viac ohrozilo bezpečnosť pri práci, môže sa povoliť používanie jedného lana za predpokladu, že sa prijali vhodné opatrenia na zaistenie bezpečnosti v súlade s vnútroštátnymi právnymi predpismi, resp. praxou.“

SMERNICA RADY
z 12. júna 1989
o zavádzaní opatrení na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci

(89/391/EHS)

RADA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho hospodárskeho spoločenstva, najmä na jej článok 118a,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾ vypracovaný po porade s Poradným výborom pre bezpečnosť, hygienu a ochranu zdravia pri práci,

v spolupráci s Európskym parlamentom ⁽²⁾,

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽³⁾,

keďže článok 118a zmluvy ustanovuje, že Rada prijme prostredníctvom smerníc minimálne požiadavky na podporu zlepšovania, najmä pracovného prostredia, aby sa zaručila vyššia úroveň bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov;

keďže táto smernica neumožňuje žiadne zníženie úrovne ochrany, ktorú už jednotlivé členské štáty dosiahli, členský štát sa na základe tejto zmluvy zaväzuje podporovať zlepšovanie podmienok v tejto oblasti a zosúladať podmienky pri zachovaní už dosiahnutých zlepšení;

keďže je známe, že pracovníci môžu byť vystavení účinkom nebezpečných faktorov životného prostredia počas pôsobenia na pracovisku;

keďže v zmysle článku 118a zmluvy, takéto smernice musia vylúčiť ukladanie správnych, finančných a právnych obmedzení, ktoré by bránili vytváraniu a rozvoju malých a stredných podnikov;

keďže správa Komisie o jej programe pre bezpečnosť, hygienu a ochranu zdravia pri práci ⁽⁴⁾ ustanovuje prijatie smerníc určených na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov;

keďže Rada vo svojej rezolúcii z 21. decembra 1987 o bezpečnosti, hygiene a ochrane zdravia pri práci ⁽⁵⁾ vzala na vedomie zámer Komisie predložiť Rade v blízkej budúcnosti smernicu o organizácii bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov na pracovisku;

keďže vo februári 1988 prijal Európsky parlament štyri rozhodnutia na základe diskusie o vnútornom trhu a ochrane pracovníkov; keďže tieto rozhodnutia osobitne vyzvali Komisiu vypracovať návrh rámcovej smernice, ktorá má slúžiť ako základ pre špecifickejšie smernice vzťahujúce sa na všetky riziká spojené s bezpečnosťou a ochranou zdravia na pracovisku;

keďže členské štáty sú zodpovedné za podporu zlepšení v oblasti bezpečnosti a zdravia pracovníkov na ich území; keďže prijatie opatrení na ochranu zdravia a bezpečnosti pracovníkov pri práci tiež v niektorých prípadoch napomáha ochrane zdravia, a kde je to možné, bezpečnosti osôb, ktoré s nimi žijú v spoločnej domácnosti;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 141, 30.5.1988, s. 1.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 326, 19.12.1988, s. 102 a Ú. v. ES C 158, 26.6.1989.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 175, 4.7.1988, s. 22.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES C 28, 3.2.1988, s. 3.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES C 28, 3.2.1988, s. 1.

keďže sa právne systémy členských štátov, týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia na pracovisku, značne odlišujú a je potrebné ich zdokonaľiť; keďže vnútroštátne ustanovenia k danému predmetu, ktoré často zahŕňajú technické špecifikácie a/alebo samoregulačné normy, môžu viesť k rôznej úrovni bezpečnosti a ochrany zdravia a umožňujú konkurenciu na úkor bezpečnosti a zdravia;

keďže je ešte stále príliš vysoký výskyt pracovných úrazov a chorôb z povolania; keďže sa musia bezodkladne zaviesť alebo zlepšiť preventívne opatrenia na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov a zaistiť vyšší stupeň ochrany;

keďže, aby sa zabezpečil vyšší stupeň ochrany, pracovníci a/alebo ich zástupcovia musia byť informovaní o rizikách v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia a o opatreniach potrebných na zníženie alebo odstránenie týchto rizík, aby zabezpečili zlepšenú úroveň ochrany; keďže musia byť tiež v pozícii prispievať prostredníctvom vyváženej účasti v súlade s vnútroštátnym právom a/alebo praxou k tomu, aby sa prijímali potrebné ochranné opatrenia;

keďže prostredníctvom vhodných postupov a nástrojov v súlade s vnútroštátnym právom a/alebo praxou sa musí rozvíjať medzi zamestnávateľmi a pracovníkmi a/alebo ich zástupcami informovanie, dialóg a vyvážená účasť na bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci;

keďže zlepšenie bezpečnosti, hygieny a ochrany zdravia pracovníkov pri práci je cieľ, ktorý by nemal podliehať čisto hospodárskym úvahám;

keďže zamestnávatelia majú povinnosť byť stále informovaní o najnovšom pokroku v technológii a vedeckých objavoch týkajúcich sa návrhu pracoviska, majú brať do úvahy vlastné nebezpečenstvá v ich podniku a podľa toho informovať zástupcov pracovníkov; ktorí uplatňujú práva účasti v zmysle tejto smernice tak, aby boli schopní zaistiť vyššiu úroveň bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov;

keďže ustanovenia tejto smernice sa vzťahujú, rešpektujúc prísnejšie súčasné alebo budúce ustanovenia spoločenstva, na všetky riziká, najmä tie, ktoré vyplývajú z používania chemických, fyzikálnych a biologických faktorov pri práci obsiahnutých v smernici 80/1107/EHS⁽¹⁾ tak, ako bola naposledy doplnená smernicou 88/642/EHS⁽²⁾;

(¹) Ú. v. ES L 327, 3.12.1980, s. 8.

(²) Ú. v. ES L 356, 24.12.1988, s. 74.

keďže v zmysle rozhodnutia 74/325/EHS⁽³⁾ Komisia vedie porady s Poradným výborom pre bezpečnosť, hygienu a ochranu zdravia pri práci o vypracovaní návrhov v tejto oblasti;

keďže je potrebné zriadiť výbor zložený z členov nominovaných členskými štátmi, aby pomohol komisii pri uskutočňovaní technických prispôsobení samostatným smerniciam, ustanoveným v tejto smernici,

PRIJALA TÚTO SMERNICU:

ODDIEL I

VŠEOBECNÉ USTANOVENIA

Článok 1

Predmet

1. Predmetom tejto smernice je zaviesť opatrenia na podporu zlepšenia bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci.
2. Z tohto dôvodu smernica obsahuje všeobecné princípy týkajúce sa prevencie ohrozenia pri práci, bezpečnosti a ochrany zdravia, vylúčenia rizikových a úrazových faktorov, informovania, porád, vyváženej spolupráce v súlade s vnútroštátnym právom a/alebo praxou a školenia pracovníkov a ich zástupcov, ako aj všeobecných predpisov na vykonanie uvedených princíпов.
3. Táto smernica rešpektuje existujúce alebo budúce ustanovenia vnútroštátneho práva a spoločenstva, ktoré sú priaznivejšie pre bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov pri práci.

Článok 2

Rozsah

1. Táto smernica sa vzťahuje na všetky odvetvia činnosti, verejnú a súkromnú (priemysel, poľnohospodárstvo, obchod, administratívu, služby, vzdelávanie, kultúru, voľný čas atď.).
2. Táto smernica sa neuplatňuje tam, kde sú s ňou nevyhnutne v rozpore charakteristiky vlastné pre určité osobitné činnosti verejných služieb, ako sú napríklad ozbrojená sila, polícia alebo pre určité osobitné činnosti služieb civilnej ochrany.

V takom prípade sa bezpečnosť a ochrana zdravia pracovníkov, pokiaľ je to možné, musí zabezpečiť v zmysle cieľov tejto smernice.

(³) Ú. v. ES L 185, 9.7.1974, s. 15.

Článok 3

Definície

Na účely tejto smernice majú nasledujúce výrazy tieto významy:

- a) pracovník: akákoľvek osoba zamestnaná zamestnávateľom, vrátane praktikantov a učňov, okrem domáceho služobníctva;
- b) zamestnávateľ: akákoľvek fyzická alebo právnická osoba, ktorá má zamestnávateľský vzťah k pracovníkom a zodpovedá za podnik a/alebo prevádzku;
- c) zástupca pracovníkov s osobitnou zodpovednosťou za bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov: akákoľvek osoba zvolená, vybraná alebo určená v súlade s vnútroštátnym právom a/alebo praxou na účel zastupovania pracovníkov v prípadoch, keď vznikajú problémy týkajúce sa bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov pri práci;
- d) prevencia: všetky postupy alebo opatrenia vykonávané alebo plánované vo všetkých etapách práce v podniku, zamerané na predchádzanie ohrozeniu pri práci alebo na jeho obmedzenie.

Článok 4

1. Členské štáty vykonávajú opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby zamestnávateľa, pracovníci a zástupcovia pracovníkov podliehali právnym ustanoveniam potrebným na vykonie tejto smernice.
2. Členské štáty zabezpečia najmä primerané kontroly a dohľad.

ODDIEL II

POVINNOSTI ZAMESTNÁVATEĽOV

Článok 5

Všeobecné ustanovenia

1. Zamestnávateľ je povinný zaistiť bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov pri práci po všetkých stránkach.
2. V zmysle článku 7 ods. (3) tam, kde zamestnávateľ najíma kvalifikované externé služby alebo osoby, nezbavuje ho to zodpovednosti v tejto oblasti.
3. Povinnosti pracovníkov v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci neovplyvnia princíp zodpovednosti zamestnávateľa.
4. Táto smernica neobmedzuje možnosť členských štátov ustanoviť vylúčenie alebo obmedzenie zodpovednosti zamestnávateľov tam, kde sa vyskytujú nezvyčajné a nepredvídateľné okolnosti, na ktoré zamestnávateľia nemajú vplyv, alebo v prípade

výnimočných udalostí, ktorých následkom nemohli zabrániť napriek uplatňovaniu úplnej náležitej starostlivosti.

Členské štáty nemusia uplatniť voľbu uvedenú v prvom pododseku.

Článok 6

Všeobecné povinnosti zamestnávateľov

1. V rozsahu svojej zodpovednosti vykoná zamestnávateľ opatrenia potrebné na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov, vrátane prevencie ohrozenia pri práci a zabezpečovania informácií a školenia, ako aj zabezpečovania potrebnej organizácie a prostriedkov.

Zamestnávateľ musí potrebu prispôbiť tieto opatrenia vykonať tak, aby boli zohľadnené meniace sa okolnosti, s cieľom zlepšiť existujúcu situáciu.

2. Zamestnávateľ uskutočňuje opatrenia uvedené v prvom pododseku v odseku 1 na základe nasledujúcich všeobecných princípov prevencie:

- a) vylúčenie rizík;
 - b) vyhodnocovanie rizík, ktoré nie je možné vylúčiť;
 - c) odstránenie rizík pri zdroji;
 - d) prispôbenie práce jednotlivcovi, najmä pri navrhovaní pracovísk, výbere pracovných prostriedkov a výbere pracovných a výrobných metód, najmä z hľadiska zmiernenia jednotvárnej práce a vopred určenej úkolovej práce a z hľadiska znížovania ich vplyvu na zdravie;
 - e) prispôsobovanie sa technickému pokroku;
 - f) nahradzovanie nebezpečných situácií bezpečnými alebo menej nebezpečnými;
 - g) rozvíjanie celkovej súvislej preventívnej politiky, ktorá zahŕňa technológiu, organizáciu práce, pracovné podmienky, sociálne vzťahy a vplyv faktorov týkajúcich sa pracovného prostredia;
 - h) uprednostňovanie kolektívnych ochranných opatrení pred individuálnymi ochrannými opatreniami;
 - i) poskytovanie primeraných inštrukcií pracovníkom.
3. Rešpektujúc ostatné ustanovenia tejto smernice, berúc do úvahy charakter činností podniku a/alebo prevádzky zamestnávateľ:
- a) vyhodnocuje riziká týkajúce sa bezpečnosti a zdravia pracovníkov, medzi iným pri výbere používaných pracovných prostriedkov, chemických látok alebo prípravkov a vybavenia pracovísk.

Nadväzne na toto vyhodnocovanie, a ak je to potrebné, preventívne opatrenia a pracovné a výrobné metódy realizované zamestnávateľom musia:

- zabezpečiť zlepšenie úrovne ochrany poskytovanej pracovníkom, s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia,
- byť začlenené do všetkých činností podniku a/alebo prevádzky a na všetkých hierarchických úrovniach;

- b) tam, kde pracovníka poverí úlohami, berie ohľad na schopnosti pracovníka, so zreteľom na zdravie a bezpečnosť;
- c) zabezpečí, aby plánovanie a zavádzanie nových technológií bolo predmetom konzultácií s pracovníkmi a/alebo ich zástupcami, s ohľadom na následky výberu pracovných prostriedkov, pracovných podmienok a pracovného prostredia na bezpečnosť a zdravie pracovníkov;
- d) vykoná primerané opatrenia na zabezpečenie toho, aby do priestoru, kde sa vyskytuje vážne a osobitné nebezpečenstvo, mali prístup len pracovníci, ktorí boli primerane poučení.

4. Bez toho, aby boli dotknuté ustanovenia tejto smernice, tam, kde niekoľko podnikov pôsobí na tom istom pracovisku, zamestnávateľa spolupracujú pri realizovaní ustanovení o bezpečnosti, ochrane zdravia a hygiene práce, s ohľadom na druh činností, koordinujú svoje činnosti v záležitostiach ochrany a prevencie ohrozenia pri práci, informujú sa navzájom a informujú aj svojich príslušných pracovníkov a/alebo zástupcov pracovníkov o týchto rizikách.

5. Opatrenia týkajúce sa bezpečnosti, hygieny a ochrany zdravia pri práci za žiadnych okolností nemôžu byť zahrnuté do finančných nákladov pracovníkov.

Článok 7

Ochranné a preventívne služby

1. Bez toho, aby boli dotknuté povinnosti uvedené v článkoch 5 a 6, zamestnávateľ určí jedného alebo viacerých pracovníkov, aby vykonávali činnosti súvisiace s ochranou a prevenciou pred ohrozením pri práci v podniku a/alebo v prevádzke.

2. Určení pracovníci nemôžu byť žiadnym spôsobom znevýhodnení z dôvodu ich činností, ktoré súvisia s ochranou a prevenciou pred ohrozením pri práci.

Určeným pracovníkom sa povoľuje primeraná doba na umožnenie splnenia ich povinností vyplývajúcich z tejto smernice.

3. Ak sa tieto ochranné a preventívne opatrenia nemôžu zorganizovať z dôvodu nedostatku kvalifikovaného personálu v

podniku a/alebo v prevádzke, zamestnávateľ si najíma kvalifikované externé služby alebo osoby.

4. Ak si zamestnávateľ najíma tieto služby alebo osoby, informuje ich o faktoroch, o ktorých je známe, že ovplyvňujú, alebo u ktorých je predpoklad, že budú ovplyvňovať bezpečnosť a zdravie pracovníkov a títo musia mať prístup k informáciám uvedeným v článku 10 ods. (2).

5. Vo všetkých prípadoch:

- určení pracovníci musia mať potrebné schopnosti a potrebné prostriedky,
- externé služby alebo osoby, s ktorými sa konzultuje, musia mať potrebné spôsobilosti a potrebné osobné a profesionálne prostriedky,
- počet určených pracovníkov a externých služieb alebo osôb, s ktorými sa konzultuje, musí byť dostatočný

na zabezpečenie organizácie ochranných a preventívnych opatrení, s ohľadom na veľkosť podniku a/alebo prevádzky a/alebo s ohľadom na nebezpečenstvá, ktorým sú pracovníci vystavení a na ich rozloženie v celom podniku a/alebo prevádzke.

6. Za ochranu a prevenciu pred ohrozením bezpečnosti a zdravia, ktoré sú predmetom tohto článku, je zodpovedný jeden alebo viac pracovníkov, jedna služba alebo jednotlivé služby vo vnútri alebo mimo podniku a/alebo prevádzky.

Pracovník (pracovníci) a/alebo agentúra (agentúry) musia v prípade potreby spolupracovať.

7. Vzhľadom na charakter činností a veľkosť podnikov, môžu členské štáty definovať kategórie podnikov, v ktorých zamestnávateľ, za predpokladu, že je kvalifikovaný, môže osobne prevziať zodpovednosť za opatrenia uvedené v odseku 1.

8. Členské štáty definujú potrebné schopnosti a spôsobilosti uvedené v odseku 5.

Môžu určiť dostatočný počet uvedený v odseku 5.

Článok 8

Prvá pomoc, hasenie požiaru a evakuácia pracovníkov, vážne a bezprostredne hroziace nebezpečenstvo

1. Zamestnávateľ:

- vykonáva potrebné opatrenia na zabezpečenie prvej pomoci, hasenia požiaru a evakuácie pracovníkov, prispôbené druhu

činností a veľkosti podniku a/alebo prevádzky, s ohľadom na iné prítomné osoby,

- zabezpečuje všetky nevyhnutné kontakty s externými službami, najmä pokiaľ ide o prvú pomoc, rýchlu lekársku pomoc, záchranné práce a hasenie požiaru.

2. V zmysle odseku 1 zamestnávateľ, medzi iným, určí pracovníkov potrebných na realizáciu týchto opatrení — pre prvú pomoc, hasenie požiaru a evakuáciu pracovníkov.

Počet týchto pracovníkov, ich výškolenie a vybavenie, ktoré majú k dispozícii, je primerané veľkosti a/alebo osobitným rizikám podniku a/alebo prevádzky.

3. Zamestnávateľ:

- a) hneď, ako to je možné, informuje všetkých pracovníkov, ktorí sú alebo môžu byť vystavení vážnemu a bezprostredne hroziacemu nebezpečenstvu o tomto nebezpečenstve a o opatreniach, ktoré sú alebo majú byť vykonané s ohľadom na ochranu;
- b) vykoná opatrenia a poskytne inštrukcie, umožňujúce pracovníkom v prípade vážneho, bezprostredne hroziaceho a neodvratiteľného nebezpečenstva zastaviť prácu a/alebo okamžite opustiť pracovisko a odísť na bezpečné miesto;
- c) okrem výnimočných prípadov zo skutočne opodstatnených dôvodov, nevyžaduje od pracovníkov, aby pokračovali v práci v takej pracovnej situácii, kde pretrváva vážne a bezprostredne hroziace nebezpečenstvo.

4. Pracovníci, ktorí v prípade vážneho, bezprostredne hroziaceho a neodvratiteľného nebezpečenstva opustia svoje pracovisko a/alebo nebezpečný priestor, nemôžu byť za to žiadnym spôsobom znevýhodnení a musia byť chránení v súlade s vnútroštátnym právom a/alebo praxou pred akýmkoľvek škodlivými a neoprávnenými následkami.

5. Zamestnávateľ zabezpečí, aby všetci pracovníci, pokiaľ nemôžu kontaktovať priameho zodpovedného nadriadeného, boli schopní v prípade vážneho a bezprostredného ohrozenia ich vlastnej bezpečnosti a/alebo bezpečnosti iných osôb, podniknúť primerané opatrenia, s ohľadom na svoje vedomosti a technické prostriedky, ktoré majú k dispozícii, aby zabránili následkom takéhoto nebezpečenstva.

Za svoje konanie nemôžu byť žiadnym spôsobom znevýhodnení, pokiaľ nekonali neuvážene alebo sa nedopustili nedbanlivosti.

Článok 9

Rôzne povinnosti zamestnávateľov

1. Zamestnávateľ:

- a) vyhodnocuje riziká týkajúce sa bezpečnosti a zdravia pri práci, vrátane tých skupín pracovníkov, ktorí sú priamo vystavení osobitným rizikám;

- b) rozhoduje o ochranných opatreniach, ktoré sa majú vykonať, a ak je to potrebné, o ochranných prostriedkoch, ktoré sa majú použiť;

- c) vedie zoznam pracovných úrazov, ktoré majú za následok práceneschopnosť pracovníkov v rozsahu väčšom ako tri pracovné dni;

- d) v súlade s vnútroštátnym právom a/alebo praxou, vyhotovuje pre príslušné orgány správy o pracovných úrazoch, ktoré utrpeli jeho pracovníci.

2. Členské štáty, vzhľadom na charakter činností a veľkosť podnikov, definujú povinnosti pre rôzne kategórie podnikov, pokiaľ ide o vyhotovovanie dokumentov ustanovených v odseku 1 písm. a) a b) a prípravu dokumentov ustanovených v odseku 1 písm. c) a d).

Článok 10

Informovanie pracovníkov

1. Zamestnávateľ vykoná primerané opatrenia, aby pracovníci a/alebo ich zástupcovia v podniku a/alebo v prevádzke obdržali v súlade s vnútroštátnym právom a/alebo praxou, ktoré môžu zohľadniť, medzi iným veľkosť podniku a/alebo prevádzky, všetky potrebné informácie o:

- a) rizikách týkajúcich sa bezpečnosti a zdravia a o ochranných a preventívnych opatreniach a činnostiach, vzťahujúcich sa na podnik a/alebo prevádzku vo všeobecnosti, aj na každý typ pracoviska a/alebo práce;

- b) opatreniach vykonaných v zmysle článku 8 ods. (2).

2. Zamestnávateľ vykoná primerané opatrenia, aby zamestnávateľia pracovníkov z akýchkoľvek vonkajších podnikov a/alebo prevádzok zamestnaných v jeho podniku a/alebo prevádzke obdržali v súlade s vnútroštátnym právom a/alebo praxou primerané informácie, týkajúce sa bodov uvedených v odseku 1 písm. a) a b), ktoré sa majú poskytnúť dotknutým pracovníkom.

3. Zamestnávateľ vykoná primerané opatrenia, aby pracovníci s osobitnými funkciami v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov alebo zástupcovia pracovníkov s osobitnou zodpovednosťou za bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov mali pre vykonávanie ich funkcií a v súlade s vnútroštátnym právom a/alebo praxou prístup k:

- a) vyhodnocovaniu ohrozenia a ochranných opatrení uvedených v článku 9 ods. (1) písm. a) a b);

- b) zoznamu a správam uvedeným v článku 9 ods. (1) písm. c) a d);
- c) informáciám získaným prostredníctvom ochranných a preventívnych opatrení, od inšpekčných úradov a orgánov zodpovedných za bezpečnosť a ochranu zdravia.

Článok 11

Porady a účasť pracovníkov

1. Zamestnávateľa sa poradia s pracovníkmi a/alebo s ich zástupcami a umožňujú im zúčastňovať sa diskusií o všetkých otázkach týkajúcich sa bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Toto predpokladá:

- porady s pracovníkmi,
- právo pracovníkov a/alebo ich zástupcov podávať návrhy,
- vyváženú účasť v súlade s vnútroštátnym právom a/alebo praxou.

2. Pracovníci a/alebo zástupcovia pracovníkov s osobitnou zodpovednosťou za bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov sa zúčastňujú vyváženým spôsobom v súlade s vnútroštátnym právom a/alebo praxou na alebo včas a vopred sa radia so zamestnávateľom o:

- a) každom opatrení, ktoré môže podstatne ovplyvňovať bezpečnosť a ochranu zdravia;
- b) určení pracovníkov uvedených v článku 7 ods. (1) a 8 ods. (2) a činností uvedených v článku 7 ods. (1);
- c) informáciách uvedených v článku 9 ods. (1) a 10;
- d) získaní pomoci od kvalifikovaných služieb alebo osôb mimo podniku a/alebo prevádzky podľa článku 7 ods. (3) tam, kde je to vhodné;
- e) plánovaní a organizácii školenia uvedeného v článku 12.

3. Zástupcovia pracovníkov s osobitnou zodpovednosťou za bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov majú právo žiadať zamestnávateľa o vykonanie primeraných opatrení a predkladať mu návrhy na zmiernenie ohrozenia pracovníkov a/alebo odstránenie zdrojov nebezpečenstva.

4. Pracovníci, uvedení v odseku 2 a zástupcovia pracovníkov uvedení v odseku 2 a 3, sa nemôžu znevýhodniť za príslušnú činnosť uvedenú v odseku 2 a 3.

5. Zamestnávateľa musia umožniť zástupcom pracovníkov s osobitnou zodpovednosťou za bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov primerané pracovné voľno bez straty na mzde a poskytnúť im potrebné prostriedky na uplatnenie ich práv a funkcií vyplývajúcich z tejto smernice.

6. Pracovníci a/alebo ich zástupcovia sú v súlade s vnútroštátnym právom a/alebo praxou oprávnení odvolať sa na orgán zodpovedný za bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, ak považujú vykonané opatrenia a prostriedky poskytnuté zamestnávateľom za neprimerané na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci.

Zástupcovia pracovníkov musia mať možnosť predkladať svoje pripomienky počas inšpekčných návštev príslušného orgánu.

Článok 12

Školenie pracovníkov

1. Zamestnávateľ zabezpečí, aby každý pracovník bol primerane vyškolený o bezpečnosti a ochrane zdravia, najmä formou informácií a inštrukcií osobitných pre jeho pracovisko alebo prácu:

- pri nástupe do zamestnania,
- v prípade preloženia na iné pracovisko alebo zmeny jeho práce,
- v prípade zavedenia nových pracovných prostriedkov alebo zmeny prostriedkov,
- v prípade zavedenia akejkoľvek novej technológie.

Školenie je:

- prispôsobené tak, aby zohľadnilo nové alebo zmenené riziká a
- podľa potreby sa periodicky opakuje.

2. Zamestnávateľ zabezpečuje, aby pracovníci zvonku podnikov a/alebo prevádzok, pracujúci v jeho podniku a/alebo prevádzke počas trvania ich pracovnej činnosti v jeho podniku a/alebo prevádzke, naozaj dostali primerané inštrukcie týkajúce sa ohrozenia bezpečnosti a zdravia.

3. Zástupcovia pracovníkov s osobitnými úlohami v oblasti bezpečnosti a ochrany zdravia pracovníkov majú právo na primerané školenie.

4. Školenie uvedené v odseku 1 a 3 sa nemôže uskutočniť na náklady pracovníkov alebo zástupcov pracovníkov.

Školenie uvedené v odseku 1 sa musí konať počas pracovnej doby.

Školenie uvedené v odseku 3 sa musí konať v pracovnej dobe alebo v súlade s vnútroštátnou praxou buď v rámci, alebo mimo podniku a/alebo prevádzky.

ODDIEL III

POVINNOSTI PRACOVNÍKOV

Článok 13

1. Zodpovednosťou každého pracovníka je, podľa svojich možností, dbať o svoju vlastnú bezpečnosť a ochranu zdravia, ako aj o bezpečnosť a ochranu zdravia iných osôb dotknutých jeho konaním alebo povereniami v práci v súlade so školením a inštrukciami od zamestnávateľa, pokiaľ je to možné.

2. Na tento účel pracovníci v súlade s ich školením a inštrukciami od zamestnávateľa musia najmä:

- a) správne používať stroje, prístroje, nástroje, nebezpečné látky, dopravné vybavenie a iné výrobné prostriedky;
- b) správne používať pridelené osobné ochranné prostriedky a po použití ich vrátiť späť na určené miesto;
- c) sa vyvarovať svojvoľného vypínania, zmeny alebo premiestňovania bezpečnostného zariadenia nainštalovaného napríklad na strojoch, prístrojoch, nástrojoch, v dielni a na budovách a musia správne používať takéto bezpečnostné zariadenia;
- d) okamžite informovať zamestnávateľa a/alebo pracovníkov s osobitnou zodpovednosťou za bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov o akejkoľvek pracovnej situácii, ktorú odvodnene považujú za situáciu predstavujúcu vážne a bezprostredné ohrozenie bezpečnosti a zdravia a o akýchkoľvek nedostatkoch v systéme ochrany;
- e) v súlade s vnútroštátnou praxou spolupracovať so zamestnávateľom a/alebo s pracovníkmi s osobitnou zodpovednosťou za bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov tak dlho, ako je potrebné na uskutočnenie akýchkoľvek úloh alebo požiadaviek na bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov pri práci uložených príslušným orgánom;
- f) v súlade s vnútroštátnou praxou spolupracovať so zamestnávateľom a/alebo pracovníkmi s osobitnou zodpovednosťou za bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov tak dlho, ako je potrebné, aby zamestnávateľ zaistil, že pracovné prostredie a podmienky sú bezpečné a nepredstavujú žiadne riziko pre bezpečnosť a ochranu zdravia pracovníkov v oblasti ich činnosti.

ODDIEL IV

RÔZNE USTANOVENIA

Článok 14

Zdravotný dohľad

1. V súlade s vnútroštátnym právom a/alebo praxou sa zavedú opatrenia na zabezpečenie zdravotného dohľadu primeraného pre ohrozenie zdravia a bezpečnosti pri práci.

2. Opatrenia uvedené v odseku 1 majú byť také, aby každý pracovník, ak si to želá, mohol byť v pravidelných intervaloch pod zdravotným dohľadom.

3. Zdravotný dohľad sa môže poskytovať ako súčasť vnútroštátneho zdravotného systému.

Článok 15

Rizikové skupiny

Najmä citlivé rizikové skupiny musia byť chránené pred nebezpečenstvami, ktoré ich osobitne ovplyvňujú.

Článok 16

Samostatné smernice — zmeny a doplnky

Všeobecný rozsah tejto smernice

1. Rada na návrh Komisie podľa článku 118a zmluvy prijme samostatné smernice, *medzi iným*, v oblastiach uvedených v zozname v prílohe.

2. Táto smernica, bez toho, aby bol dotknutý postup uvedený v článku 17, ktorý sa týka technických úprav, a samostatné smernice sa môžu zmeniť a doplniť v súlade s postupom ustanoveným v článku 118a zmluvy.

3. Ustanovenia tejto smernice sa uplatňujú v plnom znení vo všetkých oblastiach, ktorých sa týkajú samostatné smernice, rešpektujúc prísnejšie a/alebo osobitné ustanovenia obsiahnuté v týchto samostatných smerniciach.

Článok 17

Výbor

1. Na čisto technické úpravy v samostatných smerniciach ustanovených v článku 16 ods. (1), ktoré majú brať do úvahy:

— prijatie smerníc v oblasti technickej harmonizácie a normalizácie a/alebo

— technický pokrok, zmeny v medzinárodných predpisoch alebo špecifikáciách a nové objavy,

Komisií pomáha výbor zložený zo zástupcov členských štátov, ktorému predsedá zástupca Komisie.

2. Zástupca Komisie predkladá výboru návrh opatrení, ktoré sa majú vykonať.

Výbor oznámi svoje stanovisko k návrhu v lehote, ktorú môže určiť predseda podľa naliehavosti veci.

Stanovisko prednesie väčšina v zmysle článku 148 ods. (2) zmluvy, v prípade tých rozhodnutí, pri ktorých je Rada, na návrh Komisie, požiadaná o ich prijatie.

Hlasy zástupcov členských štátov vo výbore sa vážia spôsobom uvedeným vo vyššie menovanom článku. Predseda nehlasuje.

3. Komisia prijíma plánované opatrenia, ak sú v súlade so stanoviskom výboru.

Ak plánované opatrenia nie sú v súlade so stanoviskom výboru, alebo ak nie je predložené žiadne stanovisko, Komisia bezodkladne predloží Rade návrh opatrení, ktoré sa majú vykonať. Rada sa uznáva kvalifikovanou väčšinou.

Ak sa Rada neuznesie do troch mesiacov od dátumu postúpenia, prijme navrhované opatrenia Komisia.

Článok 18

Záverečné ustanovenia

1. Členské štáty prijímú najneskôr do 31. decembra 1992 zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou.

Okamžite budú o tom informovať Komisiu.

2. Členské štáty oznámia Komisii text ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijali alebo prijímú v oblasti upravenej touto smernicou.

3. Členské štáty podávajú komisii každých päť rokov správu o praktickej realizácii ustanovení tejto smernice a uvedú stanoviská zamestnávateľov a pracovníkov.

Komisia informuje Európsky parlament, Radu, Hospodársky a sociálny výbor a Poradný výbor pre bezpečnosť, hygienu a ochranu zdravia pri práci.

4. Komisia, so zreteľom na odseky 1 až 3, predkladá pravidelne správu o vykonávaní tejto smernice Európskemu parlamentu, Rade a Hospodárskemu a sociálnemu výboru.

Článok 19

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Luxemburgu 12. júna 1989

Za Radu

Predseda

M. CHAVES GONZALES

PRÍLOHA

Zoznam oblastí, na ktoré sa vzťahuje článok 16 ods. (1)

- pracoviská
- pracovné prostriedky
- osobné ochranné prostriedky
- práca s obrazovkami
- manipulácia s ťažkými bremenami, ktorá zahŕňa riziko poškodenia chrbta
- prechodné alebo lokálne sa meniace staveniská
- rybné hospodárstvo a poľnohospodárstvo

II. EURÓPSKE NORMY

EN 074-1

Spojky, nastavovacie spojky a pätky na použitie v pracovných a podperných lešeniach. Časť 1: Rúrkové spojky. Požiadavky a skúšobné postupy

EN 131-1

Rebríky. Názvoslovie, typy, funkčné veľkosti

EN 131-2

Rebríky. Požiadavky, skúšanie, označovanie

EN 341

Osobné ochranné prostriedky proti pádu z výšky. Zlaňovacie zariadenia

EN 280:2001

Pojazdné zdvíhacie pracovné plošiny. Konštrukčné výpočty, kritériá stability, konštrukcia. Bezpečnosť, preskúšanie a skúšky

EN 353-1

Osobné ochranné prostriedky proti pádu z výšky. Časť 1: Záchytné zariadenia pohyblivého typu na pevnom kotviacom vedení

EN 353-2

Osobné ochranné prostriedky proti pádu z výšky. Časť 2: Záchytné zariadenia pohyblivého typu na pružnom kotviacom vedení

EN 354

Osobné ochranné prostriedky proti pádu z výšky. Záchytné laná

EN 355

Osobné ochranné prostriedky proti pádu z výšky. Tlmiče pádu

EN 358

Osobné ochranné prostriedky zabezpečujúce pracovnú polohu a zachytávajúce pád z výšky. Systémy na zabezpečenie pracovnej polohy

EN 360

Osobné ochranné prostriedky proti pádu z výšky. Zafixovacie zachytávače pádu

EN 361

Osobné ochranné prostriedky proti pádu z výšky. Nosné popruhy

EN 362

Osobné ochranné prostriedky proti pádu z výšky. Karabíny

EN 363

Osobné ochranné prostriedky proti pádu z výšky. Systémy na zastavenie pádu

EN 364

Osobné ochranné prostriedky proti pádu z výšky. Skúšobné metódy

EN 365

Osobné ochranné prostriedky proti pádu z výšky. Všeobecné požiadavky na návody na použitie, údržbu, periodické skúšanie, opravu, označovanie a balenie

EN 564

Horolezecké vybavenie. Pomocná šnúra. Bezpečnostné požiadavky a skúšobné metódy

EN 565

Horolezecké vybavenie. Popruh. Bezpečnostné požiadavky a skúšobné metódy

EN 601

Hliník a zliatiny hliníka. Odliatky. Chemické zloženie odliatkov používaných pri kontakte s jedlom

EN 795

Ochrana proti pádu z výšky. Kotviace zariadenia. Požiadavky a skúšanie

EN 813

Osobné ochranné prostriedky proti pádu z výšky. Sedacie výstroje

EN 1004

Pojazdné pracovné dielcové lešenia. Materiály, rozmery, navrhované zaťaženie a bezpečnostné požiadavky

EN 1065

Nastaviteľné výsuvné oceľové podpery. Požiadavky na výroby, konštrukcia a posudzovanie výpočtami a skúškami

EN 1088:1999

Bezpečnostné požiadavky na závesné plošiny. Konštrukčné výpočty, kritériá stability, konštrukcia. Skúšky

EN 1263-1

Záchytné siete. Časť 1: Bezpečnostné požiadavky, skúšobné metódy

EN 1263-2

Záchytné siete. Časť 2: Bezpečnostné požiadavky na umiestnenie záchytných sietí

EN 1891-A

Osobné ochranné prostriedky proti pádu z výšky. Nízko-prieťažné laná s jadrom a opletom

EN 12810-1

Fasádne dielcové lešenia. Časť 1: Požiadavky na výroby

EN 12810-2

Fasádne dielcové lešenia. Časť 2: Osobitné postupy pri navrhovaní konštrukcie

EN 12811-1

Dočasné stavebné konštrukcie. Časť 1: Pracovné lešenie. Požiadavky na prevedenie a všeobecný návrh

EN 12811-2

Dočasné stavebné konštrukcie. Časť 2: Požiadavky na materiál

EN 12811-3

Dočasné stavebné konštrukcie. Časť 3: Skúšky zaťaženia

EN 12812

Podperné lešenie. Požiadavky na prevedenie a všeobecný návrh

EN 12813

Dočasné stavebné konštrukcie. Podperné dielcové veže. Osobité postupy pri navrhovaní konštrukcie

EN 13331-1

Priečne systémy pre výkopy. Časť 1: Požiadavky na výroby

EN 13331-2 T

Priečne systémy pre výkopy. Časť 2: Posudzovanie výpočtami alebo skúškou

EN 13374

Systémy dočasnej ochrany voľného okraja. Požiadavky na výroby a skúšobné metódy

EN 13377

Priemyselne vyrábané drevené podperné nosníky. Požiadavky, klasifikácia a posudzovanie

EN 14653-1

Ručne ovládané hydraulické rozperné systémy pre výkopy. Časť 1: Požiadavky na výroby

EN 14653-2

Ručne ovládané hydraulické rozperné systémy pre výkopy. Časť 2: Posudzovanie výpočtom alebo skúškou

EN 1495:1997

Zdvíhacie plošiny. Stožiarové šplhacie pracovné plošiny

EN 1570:1998

Bezpečnostné požiadavky na zdvíhacie plošiny

III. BIBLIOGRAFIA

EURÓPSKA ÚNIA

Safe roofwork: FACTS 49/European Agency for Safety and Health at Work, Bilbao: European Agency for Safety and Health at Work, 2004, 2 pp.
ISSN 1681-2123

Guide of Best Practices on the Coordination of Health and Safety in the Construction Sector, Parts 1, 2 and 3. Applications and a look at the work site. Guide of Best Practices on the Coordination of Health and Safety, Directive 92/57/EEC on health and safety on temporary or mobile site. Legal Bases of Accident Prevention and Results of the European Social Dialogue by European Construction Industry Federation (FIEC), European Federation of Building and Woodworkers (EFBWW) and SEFMEP (April 2003).

Preventing Work-Related Slips, Trips and Falls: FACTS 14/European Agency for Safety and Health at Work, Bilbao: European Agency for Safety and Health at Work, 2001, 2 pp.

BELGIQUE / BELGIË (BELGICKO)

Chutes de hauteur. Applications pratiques, série Protections collectives, Comité national d'actions pour la sécurité et l'hygiène dans la construction (CNAC), Bruxelles, CNAC, juin 1997, 85 p.

De polyvalente bouwvakker, beroepsmonografie, Comité national d'actions pour la sécurité et l'hygiène dans la construction (CNAC), Bruxelles, CNAC, 199 p.

Échafaudages de service et de protection, série Travaux, Comité national d'actions pour la sécurité et l'hygiène dans la construction (CNAC), Bruxelles, CNAC, juin 1995, 31 p.

Échafaudages sur taquets d'échelles, P Construction n° 3, Comité national d'actions pour la sécurité et l'hygiène dans la construction (CNAC), Bruxelles, CNAC, 20 p.

Échelles, Fiche d'instruction n° 014, Prévention et intérim, Bruxelles, Prévention et intérim, août 2000, 6 p.

Échelles et escaliers de construction, série Équipements de travail, Comité national d'actions pour la sécurité et l'hygiène dans la construction (CNAC), Bruxelles, CNAC, septembre 1997, 70 p.

Plates-formes de travail se déplaçant le long de mât(s), P Construction n° 5, Comité national d'actions pour la sécurité et l'hygiène dans la construction (CNAC), Bruxelles, CNAC, 3 p.

Protection contre les chutes, série Équipements de protection individuelle, Comité national d'actions pour la sécurité et l'hygiène dans la construction (CNAC), Bruxelles, CNAC, décembre 1995, 71 p.

Travaux en hauteur, Comité national d'actions pour la sécurité et l'hygiène dans la construction (CNAC), Bruxelles, CNAC, juin 2002, 19 p.

Travaux en toiture, série Travaux, Comité national d'actions pour la sécurité et l'hygiène dans la construction (CNAC), Bruxelles, CNAC, décembre 1996, 22 p.

ČESKÁ REPUBLIKA

(Not available)

(CYPRUS)

Οι ακόλουθες εκδόσεις διατίθενται από το Κυβερνητικό Τυπογραφείο της Κύπρου σε έντυπη μορφή, ή/και στην ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας σε «pdf format» στη διεύθυνση: www.mlsi.gov.cy/dli.

Ασφάλεια και υγεία στις κατασκευές – Ερωτηματολόγιο εντοπισμού των επικίνδυνων καταστάσεων: Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας – Γ.Τ.Π. 56/1999

Ασφάλεια και υγεία στα κατασκευαστικά έργα – Προγραμματισμός, εκτέλεση έργου, κατεδάφιση: Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας, Σεπτέμβριος 2002 (διατίθεται μόνο στην ιστοσελίδα του Τμήματος Επιθεώρησης Εργασίας)

Οδηγίες ασφάλειας στις οικοδομές: Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας – Γ.Τ.Π. 40/2002

Οδηγός για το σχέδιο ασφάλειας και υγείας στα κατασκευαστικά έργα: Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας – Γ.Τ.Π. 253/2002

Η εκτίμηση του κινδύνου στον εργασιακό χώρο – Τα πέντε βήματα: Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας – Γ.Τ.Π. 48/2004

Ασφάλεια και υγεία στα κατασκευαστικά έργα – Βασικές πρόνοιες των περί ασφάλειας και υγείας (ελάχιστες προδιαγραφές για προσωρινά ή κινητά εργοτάξια) κανονισμών του 2002: Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας – Γ.Τ.Π. 251/2004

Ασφάλεια και υγεία στις κατασκευές – «Οχτώ ομάδες προτεραιοτήτων»: Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας – Γ.Τ.Π. 109/2005

Εργασία σε ύψος με ασφάλεια: Τμήμα Επιθεώρησης Εργασίας – Γ.Τ.Π. 166/2005

DANMARK (DÁNSKO)

Branchvejledning om opstilling og nedtagning af stilladser. Valby, Brancharbejdsrådet for Bygge & Anlæg, januar 2001, 61 s.
ISBN 87-7359-941-7

Branchvejledning om standardblade for stilladser. Valby, Brancharbejdsrådet for Bygge & Anlæg, maj 2001, 38 s.
ISBN 87-7952-006-5

DEUTSCHLAND (NEMECKO)

Verordnung über Sicherheit und Gesundheitsschutz bei der Bereitstellung von Arbeitsmitteln und deren Benutzung bei der Arbeit, über Sicherheit beim Betrieb überwachungsbedürftiger Anlagen und über die Organisation des betrieblichen Arbeitsschutzes (Betriebssicherheitsverordnung – BetrSichV), BGBl. I S. 3777, 27. September 2002.

AMD Spezial: Gesund im Beruf: Die Dachdecker; Arbeitsmedizinischer Dienst der Berufsgenossenschaften der Bauwirtschaft, Frankfurt am Main, 2001, 16 S.

AMD Spezial : Gesund im Beruf: Die Zimmerer, Arbeitsmedizinischer Dienst der Berufsgenossenschaften der Bauwirtschaft, Frankfurt am Main, 2001, 20 S.

Arbeitssicherheit bei Baumarbeiten, Kassel: Gartenbau-Berufsgenossenschaft Technische Abteilung, April 2001, 39 S.

Auf dem Holzweg: Aktion: Sicherer Auftritt, verteilt während der Schwerpunktaktion 2003/2004: Berufsgenossenschaften der Bauwirtschaft, 2 S.

Bauarbeiten: Aktuelles zu Sicherheit und Gesundheit, Kassel: Bundesverband der landwirtschaftlichen Berufsgenossenschaften (BLB), Hauptstelle für Sicherheit und Gesundheitsschutz, September 2000, 67 S.

Bausteine: Sicher arbeiten – gesund bleiben, Frankfurt am Main: Berufsgenossenschaft der Bauwirtschaft, ca. 480 S.

Benutzen von Leitern: Tipps für angehende Fachleute, Köln: Berufsgenossenschaft der Feinmechanik und Elektrotechnik (BGFE), 24 S.

Berufsgenossenschaftliche Informationen für Sicherheit und Gesundheit bei der Arbeit: Sicherheit von Seitenschutz, Randsicherungen und Dachschutzwänden als Absturzsicherungen bei Bauarbeiten, Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften, Fachausschuss „Bau“ der BGZ, Deutschland: Berufsgenossenschaften der Bauwirtschaft, Oktober 2002, 20 S.

Berufsgenossenschaftliche Informationen für Sicherheit und Gesundheit bei der Arbeit: Schutz gegen Absturz beim Bau und Betrieb von Oberleitungsanlagen, Köln: Berufsgenossenschaft der Feinmechanik und Elektrotechnik (BGFE), Oktober 1999, 14 S.

Berufsgenossenschaftliche Informationen für Sicherheit und Gesundheit bei der Arbeit: Persönliche Schutzausrüstungen gegen Absturz, Heidelberg: Berufsgenossenschaft der chemischen Industrie, Juni 1999, 48 S.

Berufsgenossenschaftliche Informationen für Sicherheit und Gesundheit bei der Arbeit: Schutz gegen Absturz – Aufgangssysteme sachkundig auswählen, anwenden und prüfen, Deutschland: Vereinigung der Metall-Berufsgenossenschaften, 2002.

Berufsgenossenschaftliche Regeln für Sicherheit und Gesundheit bei der Arbeit: Einsatz von Schutznetzen, Fachausschuss „Persönliche Schutzausrüstungen“ der BGZ, Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften, Deutschland: Berufsgenossenschaften der Bauwirtschaft, Ausgabe 7.2000, 25 S.

Berufsgenossenschaftliche Regeln für Sicherheit und Gesundheit bei der Arbeit: Einsatz von persönlichen Schutzausrüstungen gegen Absturz, Fachausschuss „Persönliche Schutzausrüstungen“ der BGZ, Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften, Deutschland: Berufsgenossenschaften der Bauwirtschaft, April 1998, 40 S.

Berufsgenossenschaftliche Regeln für Sicherheit und Gesundheit bei der Arbeit: Regeln für die Sicherheit von Treppen bei Bauarbeiten, Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften Fachausschuss „Bau“ der BGZ, Deutschland: Berufsgenossenschaften der Bauwirtschaft, Januar 1996, 14 S.

Berufsgenossenschaftliche Regeln für Sicherheit und Gesundheit bei der Arbeit: Sicherheitsregeln für Steigeisen und Steigeisengänge, Hauptverband der gewerblichen

Berufsgenossenschaften Fachausschuss „Bauliche Einrichtungen“ der BGZ, Deutschland: Berufsgenossenschaften der Bauwirtschaft, April 1994, 15 S.

Berufsgenossenschaftliche Regeln für Sicherheit und Gesundheit bei der Arbeit: Regeln für den Einsatz von persönlichen Schutzausrüstungen zum Halten und Retten, Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften, Fachausschuss „Persönliche Schutzausrüstung“ der BGZ, Deutschland: Berufsgenossenschaften der Bauwirtschaft, Oktober 1993, 17 S.

Berufsgenossenschaftliche Regeln für Sicherheit und Gesundheit bei der Arbeit: Schutz gegen Absturz beim Bau und Betrieb von Freileitungen, Fachausschuss „Elektrotechnik“ der BGZ, Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften, Deutschland: Berufsgenossenschaften der Bauwirtschaft, Juli 1998, 16 S., aktualisiert 2000.

Dächer – Hinweise für Planung und Ausschreibung sicherheitstechnischer Einrichtungen, Frankfurt am Main, München: Arbeitsgemeinschaft der Bau-Berufsgenossenschaften der Bauwirtschaft, 36 S.

Glas- und Fassadenreinigung – Hinweise für Planung und Ausschreibung von Baumaßnahmen, Frankfurt am Main, München: Arbeitsgemeinschaft der Bau-Berufsgenossenschaften der Bauwirtschaft, 24 S.

Goldene Regeln für das Arbeiten auf Bockgerüsten und an Absturzkanten: Echte Kerle bleiben oben, verteilt während der Schwerpunktaktion 2002: Berufsgenossenschaften der Bauwirtschaft, 4 S.

Handlungsanleitung für den Umgang mit Arbeits- und Schutzgerüsten, BGI 663, Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften, Ausgabe März 2005, 23 S. (auch als LASI-Veröffentlichung LV37 der obersten Arbeitschutzbehörden der Länder veröffentlicht)

Leitern (Merkblatt), Bonn: Berufsgenossenschaft für den Einzelhandel, 4 S.

Leitern sicher benutzen (Merkheft), Köln: Arbeitsgemeinschaft der Metall-Berufsgenossenschaften, Ausgabe 2000, 32 S.

Leitfäden zur Absturzsicherung, Deutschland, Zentrum für Sicherheitstechnik der Berufsgenossenschaft der Bauwirtschaft und Fachausschuss „Bau“, 2001.

Merkblatt für Podestleitern, Fachausschuss „Bauliche Einrichtungen“ der BGZ, Köln: Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften, April 1994, 12 S.

Merkblatt für Seilleitern, Fachausschuss „Bauliche Einrichtungen“ der BGZ, Köln: Hauptverband der gewerblichen Berufsgenossenschaften, April 1994, 12 S.

Mehrzweckleitern (Merkblatt M 31), Bonn: Berufsgenossenschaft für den Einzelhandel, Technischer Aufsichtsdienst, Ausgabe 02.2003, 12 S.

Montagearbeiten: Tipps für angehende Fachleute, Köln: Berufsgenossenschaft der Feinmechanik und Elektrotechnik (BGFE), 24 S.

Regeln für Sicherheit und Gesundheitsschutz bei Turm- und Schornsteinbauarbeiten, Köln: Berufsgenossenschaften der Bauwirtschaft, Juli 1997, 40 S.

Seilklettertechnik im Gartenbau, Kassel: Gartenbau-Berufsgenossenschaft Technische Abteilung, November 2002, 28 p.

Sicherheit im Obstbau, Kassel: Gartenbau-Berufsgenossenschaft, Technische Abteilung, November 2000, 31 S.

Gerhard Stehfest, *Leitern sicher benutzen*, BGI 521, Köln: Vereinigung der Metall-Berufsgenossenschaften, Ausgabe 2003, 32 S.

Stop dem Absturz, Frankfurt am Main: Berufsgenossenschaft der Bauwirtschaft, 4 S.

TIPPS — Arbeiten an Fahrleitungsanlagen (Fernbahn), Deutschland: Berufsgenossenschaft der Feinmechanik und Elektrotechnik (BGFE), November 1999, 12 S.

TIPPS — Benutzen von Leitern, Deutschland: Berufsgenossenschaft der Feinmechanik und Elektrotechnik (BGFE), 8 S.

Untersuchung von Absturzunfällen bei Hochbauarbeiten und Empfehlung von Maßnahmen zu deren Verhütung, T. Schuler, K.-D. Röbenack, R. Steinmetzger, Berlin: Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin (BAuA), 2001, 120 S.
ISBN 3-89701-696-6 ISSN 1433-2086

UUPs!: Information zur Sicherheit am Bau, Frankfurt am Main: Arbeitsgemeinschaft der Bau-Berufsgenossenschaften, 2002, 4 S.

Waldarbeit: Aktuelles zu Sicherheit und Gesundheit, Kassel: Bundesvorstand der landwirtschaftlichen Berufsgenossenschaften (BLB), Stand: November 1999, 67 S.

EIRE (ÍRSKO)

Code of practice for access and working scaffolds: Safe scaffolding/Health and Safety Authority (HSA), Dublin: HSA, 1 June 1999 – 52 pp.

Code of practice for access and working scaffolds: Safe scaffolding/Health and Safety Authority (HSA), Dublin: Stationery office, 1999 – 52 pp.
ISBN 0-7076-6770-4

General Access Scaffolds, Construction Summary Sheet C.S.S.1/National Irish Safety Organisation (NISO), Dublin: NISO – 2 pp.

Guidance on steps which should be taken by the responsible person to ensure the safe use of fall arrest protection equipment/Health and Safety Authority (HSA), Dublin: HAS, February 2002 – 9 pp.

Safe Housekeeping/National Irish Safety Organisation (NISO), Dublin: NISO – 2 pp.

Safe Use of Ladders/National Irish Safety Organisation (NISO), Dublin: NISO – 2 pp.

Safety in Excavations/National Irish Safety Organisation (NISO), Dublin: NISO – 2 pp.

Safety in Roofwork/National Irish Safety Organisation (NISO), Dublin: NISO – 2 pp.

The absolutely Essential Health and Safety Toolkit (for the smaller construction contractor)/Health and Safety

Authority (HSA), Construction Industry Federation (CIF), Dublin: HSA – 26 pp.

The Use of Nets: Information Bulletin 003-01/Health and Safety Authority (HSA), Dublin: HAS – 1 pp.

Tower Scaffolds/National Irish Safety Organisation (NISO), Dublin: NISO – 2 pp.

Unguarded Openings & Edges/ National Irish Safety Organisation (NISO), Dublin: NISO – 2 pp.

Working at Heights Construction Regulations 2001: Safety, Health and Welfare at Work (Construction) Regulations 2001 (SI 481 of 2001)/Minister for Enterprise, Trade & Employment, Dublin – 20 pp.
ISBN 0-7076-1011-7

Working at Heights/Construction Industry Federation (CIF), Dublin: 1997 – 13 pp.

EESTI (ESTÓNSKO)

(Not available)

ΕΛΛΑΔΑ (GRÉCKO)

Τεχνικά έργα: Βασικοί κίνδυνοι και μέτρα πρόληψης/Αντώνης Ταργουτζίδης, Νικόλαος Βαγιόκας – Ελλάδα: Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛΙΝΥΑΕ), 2004, 14 σ
ISBN 960-7678-49-4

Ασφάλεια στα εργοτάξια/Maria S. Dosi Siva – Ελλάδα: Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας (ΕΛΙΝΥΑΕ) (Co-funding with Bilbao Agency), 2004, 112 σ
ISBN 960-7678-48-6

Ό,τι πρέπει να ξέρετε για τις πτώσεις-ολισθήσεις/Τομέας Ασφάλειας Εργασίας/ΔΕΚΠ – ΔΕΗ – Ελλάδα: Τομέας Ασφάλειας Εργασίας/ΔΕΚΠ – ΔΕΗ, 1997, 15 σ

Από πτώσεις/Κλιμάκιο Υγιεινής και Ασφάλειας Εργασίας/Τ.ΥΠ.ΠΟ. – ΔΕΗ – Ελλάδα: Κλιμάκιο Υγιεινής και Ασφάλειας Εργασίας/Τ.ΥΠ.ΠΟ. – ΔΕΗ – 19 σ

Προστασία από πτώσεις/Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕΑΔΕΔΥ (INE) – Ελλάδα: Ινστιτούτο Εργασίας ΓΣΕΕΑΔΕΔΥ (INE), 2000

ESPAÑA (ŠPANIĚLSKO)

«Caída en altura». Serie Prevención riesgos: Cultura preventiva. Episodio Primero. Sección Sindical de CC.OO., Fundación para la Prevención de Riesgos Laborales. España

«Guía orientativa para la selección y utilización de EPI contra caídas de altura: Los EPI y su papel en la prevención: ¿Qué debo saber?», Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT). Madrid: INSHT. 11 pp.

«Guía para evitar las caídas de altura» (1ª parte). Diputación Provincial de Málaga. Junio de 2003. 4 pp.

«Guía para evitar las caídas de altura» (2ª parte). Diputación Provincial de Málaga. Julio de 2003. 4 pp.

«NTP 123: Barandillas». Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT). Madrid: INSHT. 5 pp.

«NTP 124: Redes de seguridad». Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT). Madrid: INSHT. 17 pp.

«NTP 202: Sobre el riesgo de caída de personas a distinto nivel». Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT). Madrid: INSHT. 11 pp.

«NTP 207: Plataformas eléctricas para trabajos en altura». Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT). Madrid: INSHT. 12 pp.

«NTP 301: Cinturones de seguridad: guías para la elección; uso y mantenimiento». Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT). Madrid: INSHT. 10 pp.

«NTP 448: Trabajos sobre cubiertas de materiales ligeros». Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT). Madrid: INSHT. 15 pp.

«NTP 95: Escombros y su evacuación desde plantas de pisos». Instituto Nacional de Seguridad e Higiene en el Trabajo (INSHT). Madrid: INSHT. 6 pp.

«Riesgo de caída de altura en la construcción: Enganche a la seguridad». Campaña Europea de Inspección de Trabajo. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales, 2003. 14 pp. NIPO 291-03-05-2

«Riesgo de caída de altura en la construcción: Guía para evitarlas». Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales. Madrid: Ministerio de Trabajo y Asuntos Sociales 2003. 20 pp. NIPO 201-03-103-6

FRANCE (FRANCÚZSKO)

Arrimage des charges sur les véhicules routiers, Institut national de recherche et de sécurité (INRS), Paris, INRS, 1992-2002, 79 p.
ISBN 2-7389-0203-0

Banches du génie civil (deuxième partie). Recommandations contre les chutes de personnes à partir de la banche, Fiche de sécurité D3 F 02 87, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBT), Boulogne-Billancourt, OPPBT, 1996, 4 p.

Certificat de qualification professionnelle monteur d'échafaudage, Syndicat français de l'échafaudage, du coffrage et de l'étalement, France, Syndicat français de l'échafaudage, du coffrage et de l'étalement, 2001, 13 p.

Conception des centres de tri des déchets, Déchets ménagers et assimilés issus de la collecte sélective, Institut national de recherche et de sécurité (INRS), Paris, INRS, 2003, 54 p.
ISBN 2-7389-1186-2

Conception des lieux de travail, Démarches, méthodes et connaissances techniques, Institut national de recherche et de sécurité (INRS), Paris, INRS, 2001-2003, 124 p.

Conception des usines d'épuration des eaux résiduaires, Institut national de recherche et de sécurité (INRS), Paris, INRS, 2002, 58 p.
ISBN 2-7389-1095-5

Couvreur, Guide de sécurité: artisans et petites entreprises, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBT), Boulogne-Billancourt, OPPBT, 1993, 51 p.
ISBN 2-7354-0214-2

Descriptif pour lot échafaudage de pied à l'attention des prescripteurs, Caisse régionale d'assurance maladie (CRAM), Alsace-Moselle, Strasbourg, CRAM, Alsace-Moselle, 4 p.

Développement et promotion des métiers sur cordes, Référentiel certificat de qualification professionnelle, SFETH SCAPHCO, CFDT, Paris, SEFTH SCAPHCO, CFDT, janvier 2003, 37 p.

Échafaudages et appareils élévateurs pour travaux en façade, Guide pratique, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBT), Boulogne-Billancourt, OPPBT, 1999, 56 p.
ISBN 2-7354-0318-1

Entrepôts magasins et parcs de stockage, Organisation et exploitation, Caisse nationale d'assurance maladie (CNAM), Paris, Institut national de recherche et de sécurité (INRS), 1988, 4 p.
ISSN 0373-1944

EPI contre les chutes de hauteur – Systèmes d'arrêt des chutes, Fiche de sécurité A2 F 06 99, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBT), Boulogne-Billancourt, OPPBT, 2001, 4 p.

Équipements des échafaudeurs, Document technique DT 14-1994, Caisse régionale d'assurance maladie (CRAM) du Sud-Est, Marseille, CRAM Sud-Est, 1994, 1 p.

Filets montés sur consoles, Caisse nationale d'assurance maladie (CNAM), Paris, Institut national de recherche et de sécurité (INRS), 1987, 3 p.

Guide de sécurité destiné aux nouveaux arrivants, Gros œuvre, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBT), Boulogne-Billancourt, OPPBT, 1997, 64 p.
ISBN 2-7354-0290-8

Guide de sécurité destiné aux nouveaux arrivants, Travaux d'étanchéité, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBT), Boulogne-Billancourt, OPPBT, deuxième trimestre 1999, 40 p.
ISBN 2-7354-0259-2

Guide de sécurité destiné aux nouveaux arrivants, Charpentiers couvreurs, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBT), Boulogne-Billancourt, OPPBT, 2001, 60 p.
ISBN 2-7354-0333-5

Guide de sécurité destiné aux personnels des entreprises de gros œuvre, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBT), Boulogne-Billancourt, OPPBT, 2003, 65 p.
ISBN 2-7354-0345-9

La protection individuelle contre les chutes, Cahier des comités de prévention du BTP, n° 5/96, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBT), Boulogne-Billancourt, OPPBT, 1997, 9 p.

La sécurité du monteur dans les chantiers de réseaux et télécommunication, Lignes aériennes, canalisations souterraines, téléphonie mobile, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBT), Boulogne-Billancourt, OPPBT, 1999, 80 p.
ISBN 2-7354-0324-6

Les interventions en toiture, Pratique, Caisse régionale d'assurance maladie (CRAM) d'Aquitaine, Bordeaux, CRAM Aquitaine, janvier 2000, 2 p.

Lignes de vie, systèmes d'arrêt de chute, dispositifs d'ancrage, et autres systèmes d'assurage à demeure pour les protections individuelles contre les chutes de hauteur, Caisse régionale d'assurance maladie (CRAM) d'Aquitaine, Bordeaux, CRAM Aquitaine, 2000, 6 p.

Livret sécurité couverture, plomberie, chauffage, Guide pratique, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBTB), Boulogne-Billancourt, OPPBTB, 1999, 40 p. ISBN 2-7354-0316-5

Livret sécurité couverture, plomberie, chauffage, La sécurité des hommes, première richesse de l'entreprise, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBTB), Boulogne-Billancourt, OPPBTB, 1999, 40 p. ISBN 2-7354-0316-5

Maisons individuelles (Gros œuvre), Protection contre les chutes, Vidéo, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBTB), Boulogne-Billancourt, OPPBTB, 2003

Mémo-pratique, Travaux d'étanchéité des toitures-terrasses – Gardes-corps périphériques, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBTB), Boulogne-Billancourt, OPPBTB, 1998, 2 p.

Méthodes et sûreté des travaux acrobatiques, Analyse des risques, Institut national de recherche et de sécurité (INRS), Paris, INRS, 1996, 10 p. ISBN 2-7389-0520-X ISSN 0007-9952

Montage-levage des constructions métalliques, Caisse nationale d'assurance maladie (CNAM), Paris, Maury Malesherbes - INRS, 1987, 2 p. ISSN 0373-1944

Plates-formes de travail pour travaux de faible hauteur, Fiche pratique de sécurité ED 75, Institut national de recherche et de sécurité (INRS), Paris, Maury Malesherbes, INRS, juin 1998, 4 p. ISSN 0373-1944

Plates-formes élévatrices mobiles du personnel, Institut national de recherche et de sécurité (INRS), Paris, INRS, 2000-mai 2003, 60 p. ISBN 2-7389-0359-2

Pose de charpente, Guide pratique, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBTB), Boulogne-Billancourt, OPPBTB, 1996, 32 p. ISBN 2-7354-0263-0

Prévention des risques lors de l'installation et de la maintenance d'antennes pour téléphones mobiles, Note technique CRAMIF n° 19, Caisse régionale d'assurance maladie d'Île de France (CRAMIF), Paris, CRAMIF, 2003, 18 p.

Protections collectives contre les chutes de hauteur, Manuel pratique de prévention n° 16, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBTB), Boulogne-Billancourt, OPPBTB, 1999, 15 p. ISBN 2-7354-0269-X

Protections collectives pour empêcher les chutes de hauteur dans le bâtiment et les travaux publics, Fiche de sécurité B1 F 01 01, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBTB), Boulogne-Billancourt, OPPBTB, juin 2001, 4 p.

Protections contre les chutes depuis les escaliers et les paliers pendant les travaux, Mémo pratique B1 M 10 97, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBTB), Boulogne-Billancourt, OPPBTB, 1997, 2 p.

Travaux de couverture en matériaux fragiles, Protection contre les chutes, Fiche de sécurité F1 F 02 96, Organisme professionnel de prévention du bâtiment et des travaux publics (OPPBTB), Boulogne-Billancourt, OPPBTB, 1996, 7 p.

Travaux et interventions sur toitures - Prévention des risques de chute de hauteur, Recommandations CRAMIF n° 20, Caisse régionale d'assurance maladie d'Île-de-France (CRAMIF), Paris, CRAMIF, 2002, 16 p.

Aide-mémoire BPT, Prévention des accidents du travail et des maladies professionnelles dans le bâtiment et les travaux publics, ED 790, Institut national de recherche et de sécurité (INRS), Paris, INRS, mars 2004, 131 p. ISBN 2-7389-1202-8

Maintenance et prévention des risques professionnels dans les projets de bâtiment, ED 829, Institut national de recherche et de sécurité (INRS), Paris, INRS, avril 2004, 54 p. ISBN 2-7389-1205-2

Nacelles élévatrices de personnel, tudes des schémas de commande n° 171, ND 2079, Institut national de recherche et de sécurité (INRS), Paris, INRS, deuxième trimestre 1998. ISBN 2-7389-0736-9 ISSN 0007-9952

ITALIA (ITALIANSKO)

ITALIA (ITALY)

Linea guida per la scelta, l'uso e la manutenzione delle scale portatili, D.LGS. 8 luglio 2003, n. 235. Attuazione della direttiva 2001/45/CE relativa ai requisiti minimi di sicurezza e di salute per l'uso delle attrezzature di lavoro da parte dei lavoratori, ministero del Lavoro e delle politiche Sociali, ministero della Salute, ISPELS, Roma: ministero del Lavoro e delle politiche sociali, ministero della Salute, ISPELS, settembre 2004, 70 pagg. ISBN 88-89415-02-9

Linea guida per la scelta, l'uso e la manutenzione di dispositivi di protezione individuale contro le cadute dall'alto: sistemi di arresto caduta, ministero del Lavoro e delle politiche sociali, ministero della Salute, ISPELS, Roma: ministero del Lavoro e delle politiche sociali, ministero della Salute, ISPELS, settembre 2004, 78 pagg. ISBN 88-89415-03-7

Linea guida per l'esecuzione di lavori temporanei in quota con l'impiego di sistemi di accesso e posizionamento mediante funi, D.LGS. 8 luglio 2003, n. 235, Attuazione della direttiva 2001/45/CE relativa ai requisiti minimi di sicurezza e di salute per l'uso delle attrezzature di lavoro da parte dei lavoratori, ministero del Lavoro e delle politiche sociali, ministero della Salute, ISPELS, Roma: ministero del Lavoro e delle politiche sociali, ministero della Salute, ISPELS, settembre 2003, 55 pagg.

Linea guida per l'esecuzione di lavori temporanei in quota con l'impiego di sistemi di accesso e posizionamento mediante ponteggi metallici fissi di facciata, montaggio, smontaggio, trasformazione ponteggi, ministero del Lavoro e delle politiche sociali, ISPELS, Roma: ministero del Lavoro

e delle politiche sociali, ISPELS, ottobre 2004, 83 pagg. ISBN 88-89415-04-5

Linee guida sulla valutazione dei rischi nei cantieri temporanei e mobili nei quali è previsto l'utilizzo di elicotteri, Coordinamento tecnico interregionale della prevenzione nei luoghi di lavoro, Roma: Istituto superiore per la prevenzione e la sicurezza del lavoro (ISPELS), settembre 2004, 101 pagg.

Ponteggi metallici fissi: prontuario aggiornato con tutti i riferimenti normativi di settore, tutte le ditte autorizzate alla costruzione dei ponteggi metallici fissi con i relativi marchi, tutti gli estremi delle autorizzazioni ministeriali rilasciate dall'emanazione del D.P.R. n. 164/56 Michele Candreva, Roma: EPC LIBRI, settembre 2004, 237 pagg. ISBN 88-8184-342-0

LATVIJA (LOTYŠSKO)

(Not available)

LIETUVA (LITVA)

(Not available)

LUXEMBOURG (LUXEMBURSKO)

Conseils de sécurité, Bâtiment et travaux publics, Association d'assurance contre les accidents, Luxembourg, Association d'assurance contre les accidents, janvier 1993, 68 p.

Prescription de prévention des accidents, Édition complète, Association d'assurance contre les accidents, Luxembourg, Association d'assurance contre les accidents, 2000, 391 p.

MAGYARORSZAG (MAĐARSKO)

(Not available)

MALTA

(Not available)

NEDERLAND (HOLANDSKO)

Hoog en droog – Werken op hoogte: ARBO WIJZER 25/FNV BOUW Woerden, FNV BOUW, 2002, 17 blz.

Leidraad „Veilig werken op hoogte: keuze van het juiste arbeidsmiddel“, Overwegingen bij het beperken van de ladder als werkplek. Verbond van Nederlandse Ondernemingen – Nederlands Christelijk Werkgeversverbond (Vereniging VNO-NCW), Den Haag, VNO-NCW, 01/2003, 17 blz.

ÖSTERREICH (RAKÚSKO)

Arbeiten auf Bäumen, M 520 Sicherheit kompakt, Allgemeine Unfallversicherungsanstalt (AUVA), Wien: AUVA, 12 S.

Arbeiten auf Dächern, M 222 Sicherheit kompakt, Allgemeine Unfallversicherungsanstalt (AUVA), Wien: AUVA, 19 S.

Arbeits- und Schützgeüste, M 262 Sicherheit kompakt, Allgemeine Unfallversicherungsanstalt (AUVA), Wien: AUVA, 27 S.

Bockgerüste, M 264 Sicherheit kompakt, Allgemeine Unfallversicherungsanstalt (AUVA), Wien: AUVA, 8 S.

Seile und Gurte gegen Absturz, M 750 Sicherheit kompakt, Allgemeine Unfallversicherungsanstalt (AUVA), Wien: AUVA, 23 S.

POLSKA (POLSKO)

(Not available)

PORTUGAL (PORTUGALSKO)

Construção Civil, Manual de Segurança no Estaleiro, Associação de Empresas de Construção e Obras Públicas (AECOPS), Instituto de Desenvolvimento e Inspeção das Condições de Trabalho (IDICT), Luís Fontes Machado, Lisboa, 1996.

O Risco — Segurança e Saúde na Construção Civil e Obras Públicas (CDROM), Instituto de Soldadura e Qualidade (ISQ), Associação de Empresas de Construção e Obras Públicas (AECOPS), Associação Portuguesa da Indústria de Refrigeração e Ar Condicionado (APIRAC), Lisboa, 2004.

Manual de Segurança, Construção, Conservação e Restauro de Edifícios, Edições Sílabo, Abel Pinto, Lisboa, 2004.

SLOVENIJA (SLOVINSKO)

(Not available)

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

(Not available)

SUOMI (FINSKO)

Kaatuessaan vaaraa aiheuttavat rakenteet, Petteri Kaski, Kimmo Virolainen, Tapio Leino & Lasse Mörönen, Valtion Teknillinen Tutkimuskeskus (VTT), 1998, 52 s. ISBN 951-38-5407-8 ISSN 1235-0605

Putoamis vaaratekiöiden poistaminen rakennushankkeen toteutuksessa, Margus Tint, Jorma Lappalainen & Simo Sauni, Tapaturmavakuutuslaitosten liitto (VAKES), Sosiaali- ja terveystieteiden tutkimuskeskus, Rakennusteollisuus RT ry, 2003, 17 s.

Rakennushankkeen turvallisuusjohtaminen: Korkea rakennuskohde, Jari Lehtinen, Tampere: VTT Rakennustekniikka, Syyskuu 2000, 93 s.

ISBN 951-38-5695-X ISBN 951-38-5696-8 (pdf)
ISSN 1235-0605 ISSN 1455-0865 (pdf)

Rakentamisen putoamistapaturmat - turvallisuuskulttuuri ja turvallisuustilanne, Margus Tint, Jorma Lappalainen, Kalle Koivula & Pertti Palukka, Tampere, Tampereen teknillinen yliopisto, 2003, 98 s.
ISBN 952-15-1074-9 ISSN 1459-5281

SVERIGE (ŠVÉDSKO)

Byggnadsställningar: Hantering, användning, föreskrifter och råd, Byggförlaget, Stockholm: Byggförlaget, 1993, 80 s.
ISBN 91-7988-057-6

Byggnadsställningar, Arbetsmiljöverket Publikationsservice, Solna: Arbetsmiljöverket Publikationsservice, 2003, 2 s.

Fallskyddshandboken: Metoder, utrustning och råd, Per-Olof Axlsson, Rolf Löfström, Stockholm: Byggförlaget, 1997, 79 s.
ISBN 91-7988-115-7

Rätt ställning: Byggnadsställning vid plåtslageriarbete på tak, Plåtslageribranschens Centrala Arbetsmiljökomité, Sverige: Plåtslageriernas Riksförbund, Januari 2002, 9 s.

Säkrare bygg och anläggningsarbete, Arbetsmiljöverket, Solna: Arbetsmiljöverket Publikationsservice, 2003, 16 s.

Skyddsnätshandboken, Per-Olof Axlsson, Christer Eneroth, Lars-Erik Hallgren, Stockholm: Byggförlaget, 2001, 95 s.
ISBN 91-7988-161-0

Stegar, Arbetsmiljöverket Publikationsservice, Solna: Arbetsmiljöverket Publikationsservice, 2002, 2 s.

UNITED KINGDOM (SPOJENÉ KRÁLOVSTVO)

FASET (Fall Arrest Safety Equipment Training): Scheme for the Certification of Competence Safety Net Riggers, Construction Industry Training Board (CITB), Norfolk: CITB, 2000, 12 pp.

First Aid at work: Your questions answered, Health & Safety Executive (HSE), Suffolk: HSE Books, April 2002, 8 pp.

Five steps to risk assessment, Health & Safety Executive (HSE), Suffolk: HSE Books, July 2003, 11 pp.

General Access Scaffolds and ladders: Construction information sheet No 49, Health & Safety Executive (HSE), Suffolk: HSE Books, February 2003, 2 pp.

Health & Safety in Roofwork, Health & Safety Executive (HSE), Norwich: HSE Books, 1998, 90 pp.
ISBN 0-7176-1425-5

Height Safe: Absolutely essential health and safety information for people who work at height, Health & Safety Executive (HSE), Suffolk: HSE Books, June 2003, 39 pp.

Inspecting fall arrest equipment made from webbing or rope, Health & Safety Executive (HSE), Suffolk: HSE Books, February 2003, 17 pp.
ISBN 0-7176-2552-4

Preventing falls from fragile roofs in agriculture: Agriculture information sheet No 32/ Health & Safety Executive (HSE), Suffolk: HSE Books, May 2002, 3 pp.

Preventing falls from height in the food and drink industries: Food Information Sheet No 30/ Health & Safety Executive (HSE), Suffolk: HSE Books, July 2001, 4 pp.

Proposals for work at height regulations: Consultative document, Health and Safety Commission, Suffolk: HSE Books, 2003, 166 pp.

Recidivist risk takers who work at height: Research report 201/ Health & Safety Executive (HSE), Suffolk: HSE Books, 2004, 195 pp.
ISBN 0-7176-2815-9

Safe erection, use and dismantling of falsework: Construction information sheet No 56/Health & Safety Executive (HSE), Suffolk: HSE Books, June 2003, 3 pp.

Safe Start (GE 707): Safety Handbook, An Introduction to Health and Safety on Construction Sites, Construction Industry Training Board (CITB), Norfolk: CITB, August 1996, 102 pp.

Safe working on glasshouse roofs: Agriculture information sheet No 12, Health & Safety Executive (HSE), Suffolk: HSE Books, May 2002, 2 pp.

Safety in window cleaning using portable ladders: HSE information sheet MISC613, Health & Safety Executive (HSE), Suffolk: HSE Books, September 2003, 6 pp.

Safety in window cleaning using rope access techniques: HSE information sheet MISC612, Health & Safety Executive (HSE), Suffolk: HSE Books, September 2003, 6 pp.

The Absolutely Essential Health and Safety Toolkit (for the smaller construction contractor), Health & Safety Executive (HSE), Suffolk: HSE Books, August 2002, 27 pp.
ISBN 0-7176-2103-0

The High 5: Five ways to reduce risk on site, Health & Safety Executive (HSE), Suffolk: HSE Books, September 2003, 2 pp.

Why fall for it? Preventing falls in agriculture, Health & Safety Executive (HSE), Suffolk: HSE Books, november 2002, 15 pp.

Working on roofs, Health & Safety Executive (HSE), Suffolk: HSE Books, June 2002, 7 pp.

IV. VNÚTROŠTÁTNE PRÁVNE PREDPISY ČLENSKÝCH ŠTÁTOV EÚ, KTORÝMI SA TRANSPONUJE SMERNICA 2001/45/ES

(k 28. septembru 2006)

BELGIQUE / BELGIË (BELGICKO)

Arrêté royal relatif à l'utilisation des équipements de travail pour des travaux temporaires en hauteur.
Moniteur Belge du 15.9.2005

ČESKÁ REPUBLIKA

Nařízení vlády č. 173/1997 Sb., kterým se stanoví vybrané výrobky k posuzování shody.

Sbírka zákonů ČR ze dne 4.8.1997

Nařízení vlády č. 329/2002 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 173/1997 Sb., kterým se stanoví vybrané výrobky k posuzování shody, ve znění pozdějších předpisů.

Sbírka zákonů ČR ze dne 19.7.2002

Nařízení vlády č. 378/2001 Sb., kterým se stanoví bližší požadavky na bezpečný provoz a používání strojů, technických zařízení, přístrojů a nářadí.

Sbírka zákonů ČR ze dne 6.11.2001

Vyhláška českého úřadu bezpečnosti práce a českého báňského úřadu č. 324/1990 Sb., o bezpečnosti práce a technických zařízení při stavebních pracích.

Sbírka zákonů ČR ze dne 10.8.1990

Vyhláška českého úřadu bezpečnosti práce, kterou se stanoví základní požadavky k zajištění bezpečnosti práce a technických zařízení.

Sbírka zákonů ČR ze dne 6.5.1982

Zákon č. 155/2000 Sb., kterým se mění zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony.

Sbírka zákonů ČR ze dne 21.6.2000

Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce.

Sbírka zákonů ČR ze dne 30.6.1965

Nařízení vlády č. 362/2005 Sb., o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky.

Sbírka zákonů ČR ze dne 19.9.2005

ΚΥΠΡΟΣ (Cyprus)

Οι περί ελαχίστων προδιαγραφών ασφάλειας και υγείας (χρησιμοποίηση κατά την εργασία εξοπλισμού εργασίας) (τροποποιητικοί) κανονισμοί του 2004.

Κ.Δ.Π. 497/2004

Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας της 30ής Απριλίου 2004

DANMARK (DÁNSKO)

Bekendtgørelse nr. 727 af 29. juni 2004 om ændring af bekendtgørelse om anvendelsen af tekniske hjælpemidler.
Lovtidende A af 13.7.2003

Meddelelser fra Søfartsstyrelsen A af 1. juli 2004 om arbejdsmiljø i skibe. Bekendtgørelse af 19.7.2004

DEUTSCHLAND (NEMECKO)

Verordnung zur Rechtsvereinfachung im Bereich der Sicherheit und des Gesundheitsschutzes bei der Bereitstellung von Arbeitsmitteln und deren Benutzung bei der Arbeit, der Sicherheit beim Betrieb überwachungsbedürftiger Anlagen und der Organisation des betrieblichen Arbeitsschutzes.
Bundesgesetzblatt Teil 1 (BGB 1), 2.10.2002

EIRE (ÍRSKO)

Safety, Health and Welfare at Work (Work at Height) Regulations 2006.

Iris Oifigiúl of 30.06.2006

EESTI (ESTÓNSKO)

Töövahendi kasutamise töötervishoiu ja tööohutuse nõuded.

Elektroniline Riigi Teataja, 29.12.2003

ΕΛΛΑΔΑ (GRÉCKO)

Τροποποίηση του Π.Δ. 395/1994.

Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ) (Τεύχος Α) της 5ης Ιουλίου 2004

ESPAÑA (ŠPANIELSKO)

Real Decreto 2177/2004, de 12 de noviembre, por el que se modifica el Real Decreto 1215/1997, de 18 de julio, por el que se establecen las disposiciones mínimas de seguridad y salud para la utilización por los trabajadores de los equipos de trabajo, en materia de trabajos temporales en altura.

Boletín Oficial del Estado (BOE) n° 274 del 13 de noviembre de 2004, p. 37486

FRANCE (FRANCÚZSKO)

Décret n° 2004-924 du 1er septembre 2004 relatif à l'utilisation des équipements de travail mis à disposition pour des travaux temporaires en hauteur et modifiant le code du travail (deuxième partie: décrets en Conseil d'État) et le décret n° 65-48 du 8 janvier 1965.

Journal officiel de la République française (JORF) du 3.9.2004, p.15636

Arrêté du 21.12.2004 relatif aux vérifications des échafaudages et modifiant l'annexe de l'arrêté du 22.12.2000 relatif aux conditions et modalités d'agrément des organismes pour la vérification de conformité des équipements de travail.

Journal officiel de la République française (JORF) du 31.12.2004, p. 1

Arrêté du 4.8.2005 relatif à la prévention des risques de chutes liés aux travaux réalisés dans les arbres au moyen de cordes.

Journal officiel de la République française (JORF) du 30.8.2005, p. 1

ITALIA (TALIANSKO)

Decreto legislativo 8 luglio 2003, n. 235 - Attuazione della direttiva 2001/45/CE relativa ai requisiti minimi di sicurezza e di salute per l'uso delle attrezzature di lavoro da parte dei lavoratori GURI.
Gazzetta ufficiale della Repubblica Italiana, Serie generale n. 198, del 27.8.2003, del 27.08.2003, pag. 5.

LATVIJA (LOTYŠSKO)

Ministru kabineta noteikumi nr. 526 "Darba aizsardzības prasības, lietojot darba aprīkojumu un strādājot augstumā" Latvijas Vstnesis 12/12/2002, Nr. 526

LIETUVA (LITVA)

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymas Nr. 108 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 1999 m. gruodžio 22 d. įsakymo Nr. 102 „Dėl darbo įrenginių naudojimo bendruju nuostatu patvirtinimo“ Valstybės žinios, 2002 09 13, Nr. 90

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrės įsakymas Nr. 102 „Dėl darbo įrenginių naudojimo bendruju nuostatu patvirtinimo“ Valstybės žinios, 2000 01 12, Nr. 3

LUXEMBOURG (LUXEMBURSKO)

Règlement grand-ducal du 12 mars 2004 modifiant le règlement grand-ducal modifié du 4 novembre 1994 concernant les prescriptions minimales de sécurité et de santé pour l'utilisation par les travailleurs au travail d'équipements de travail tel que modifié par le règlement grand-ducal du 17 août 1997.

Mémorial luxembourgeois A du 25.3.2004, n°40, p. 619

MAGYARORSZAG (MAĎARSKO)

10/2002. (XII. 23.) FMM rendelet a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről szóló 8/1998. (III. 31.) MüM rendelet módosításáról

Magyar Közlöny, 2002/12/23, 161. sz., 9430 o.

4/2002. (II. 20.) SzCsM-EüM együttes rendelet az építési munkahelyeken és az építési folyamatok során megvalósítandó minimális munkavédelmi követelményekről

Magyar Közlöny, 2002/02/20, 24. sz., 1381 o.

8/1998. (III. 31.) MüM rendelet a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről

Magyar Közlöny, 1998/03/31, 27. sz., 2371 o.

1993. évi XCIII. tv. a munkavédelemről

Magyar Közlöny, 1993/11/03, 160. sz., 9942 o.

A foglalkoztatáspolitikai és munkaügyi miniszter 14/2004. (IV. 19.) FMM rendelete a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről

Magyar Közlöny, 2004/04/19, 49. sz., 4396 o.

MALTA

Occupational health & safety authority Act (CAP 424) Work Equipment (Minimum Safety & Health Requirements) Regulations, 2004.

Malta government gazette of: 14/05/2004, no 17,584, p.04951

NEDERLAND (HOLANDSKO)

Besluit van 8 juni 2004 tot wijziging van het arbeidsomstandighedenbesluit (voorschriften inzake veiligheid en gezondheid bij het gebruik door werknemers van arbeidsmiddelen voor tijdelijke werkzaamheden op de arbeidsplaats op hoogte)

Staatsblad nr. 279 van 29.6.2004, blz. 1

ÖSTERREICH (RAKÚSKO)

Gesetz vom 2.7.2003 über den Schutz der Bediensteten in den Dienststellen des Landes Tirol, der Gemeinden und der Gemeindeverbände (Tiroler Bedienstetenschutzgesetz 2003 – TBSG 2003)

LGBl. Tirol Nr. 75 vom 2.9.2003, S. 27503

Land- und forstwirtschaftliche Sicherheits- und Gesundheitsschutzverordnung

LGBl. Nr. 96, vom 13.11.2001, S. 461

Verordnung der Kärntner Landesregierung vom 13.1.2004, ZI 14-SV_3304/29/03 über den Schutz der Dienstnehmer in der Land- und Forstwirtschaft bei der Benutzung von Arbeitsmitteln (K-AM-VO)

LGBl. für Kärnten Nr. 4 vom 6.2.2004, S. 9

Verordnung der Salzburger Landesregierung – Schutzvorschriften bei der Benutzung von Arbeitsmitteln (Arbeitsmittel-Verordnung-AMV)

LGBl. Salzburg Nr. 45 vom 30.5.2003, S. 199

Verordnung über den Schutz der Dienstnehmer bei der Benutzung von Arbeitsmitteln in der Land- und Forstwirtschaft (NO LWF AM-VO)

LGBl. Für NÖ Nr. 9020/12-0 vom 21.11.2003

Verordnung des Bundesministers für soziale Verwaltung vom 11. März 1983 über allgemeine Vorschriften zum Schutz des Lebens, der Gesundheit und der Sittlichkeit der Arbeitnehmer (Allgemeine Arbeitnehmerschutzverordnung – AAV) Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich (BGBl.) Nr. 218

Verordnung der Salzburger Landesregierung – Schutz von Dienstnehmerinnen und Dienstnehmern vor Gefährdungen durch explosionsfähige Atmosphären

Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 46 vom 15.7.2004, S. 11

Landesverfassungsgesetz und Gesetz vom 18. November 2004, mit dem die Kärntner Landesverfassung geändert wird und ein Gesetz über die Sicherheit und den Gesundheitsschutz der in den Dienststellen des Landes, der Gemeinden und Gemeindeverbände beschäftigten Bediensteten (Kärntner Bedienstetenschutzgesetz 2005 – K-BSG) erlassen wird

Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 7/2005 vom 3.2.2005

Verordnung des Bundesministers für Wirtschaft und Arbeit, mit der die Bauarbeiterschutzverordnung geändert wird Bundesgesetzblatt für die Republik Österreich (BGBl.)

Nr. 17/2005 vom 21.1.2005

NÖ Landarbeitsordnung 1973
Landesgesetzblatt (LGBl.) vom 17.2.2005, S. 9020

Verordnung der Steiermärkischen Landesregierung vom 17. November 2003 über Vorschriften zum Schutz des Lebens, der Gesundheit und der Sittlichkeit der ArbeitnehmerInnen bei der Ausführung von Bauarbeiten in der Land- und Forstwirtschaft (Bauarbeiterschutzverordnung – BauVOLuFw)
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 99 vom 23.12.2003

Verordnung der Steiermärkischen Landesregierung vom 17. November 2003 über den Schutz der ArbeitnehmerInnen bei der Benutzung von Arbeitsmitteln in der Land- und Forstwirtschaft (Arbeitsmittelverordnung – AMVOLuFw)
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 98 vom 23.12.2003

Verordnung der Wiener Landesregierung über den Schutz der Dienstnehmer in land- und forstwirtschaftlichen Betrieben bei der Benutzung von Arbeitsmitteln (Wiener Arbeitsmittelverordnung in der Land- und Forstwirtschaft – Wr. AM-VO Land- und Forstwirtschaft)
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 16 vom 1.4.2005

Verordnung der Oö. Landesregierung, mit der die Oö. Arbeitsmittelverordnung (Oö. AmV), die Oö. Landes-Bauarbeiterschutzverordnung (Oö. LBauV) und die Oö. Gesundheitsüberwachungsverordnung (Oö. GÜV) geändert werden (Oö. Landesbedienstetenschutz-Anpassungsverordnung 2004)
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 18 vom 31.3.2005

Verordnung der Steiermärkischen Landesregierung vom 18. April 2005, mit der die Verordnung über die Durchführung des Bedienstetenschutzes im Bereich der Dienststellen des Landes geändert wird
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 34 vom 29.4.2005

Oberösterreichisches Dienstrechtsänderungsgesetz 2005
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 49 vom 6.5.2005

Oö. Gemeinde-Dienstrechtsänderungsgesetz 2005
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 54 vom 27.5.2005

Verordnung der Wiener Landesregierung, mit der die Verordnung der Wiener Landesregierung über den Schutz der in Dienststellen der Gemeinde Wien beschäftigten Bediensteten bei der Benutzung von Arbeitsmitteln geändert wird
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 28 vom 13.6.2005

Landes- und Gemeindebediensteten-Schutzgesetz (Vorarlberg)
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 14 vom 8.4.1999

Land- und Forstarbeitsgesetz, Änderung (Vorarlberg)
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 26 vom 26.6.2000

Verordnung der Landesregierung über den Schutz der Landes- und Gemeindebediensteten (Landes-Arbeitsmittelverordnung) (Vorarlberg)
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 21 vom 16.6.2005

Verordnung der Agrarbezirksbehörde über den Schutz der land- und forstwirtschaftlichen Dienstnehmer bei der Benutzung von Arbeitsmitteln (Vorarlberg)
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 24 vom 18.6.2005

Verordnung, mit der die Land- und forstwirtschaftliche Sicherheits- und Gesundheitsschutz-Verordnung geändert wird
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 62 vom 15.8.2005

Gesetz, mit dem die Landarbeitsordnung 2000 geändert wird
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 61 vom 11.5.2005

Gesetz der Steiermärkischen Landesregierung vom 5. Juli 2005, mit dem die Steiermärkische Landarbeitsordnung 2001 (STLAO 2001) geändert wird
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 102 vom 18.10.2005

Gesetz vom 14. Dezember 2005, mit dem die Salzburger Landarbeitsordnung 1995 geändert wird
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 21 vom 16.2.2006

Gesetz, mit dem die Wiener Landarbeitsordnung 1990 geändert wird
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 11 vom 14.2.2006

Verordnung der Steiermärkischen Landesregierung vom 30. Jänner 2006, mit der die Verordnung über die Durchführung des Bedienstetenschutzes im Bereich der Dienststellen des Landes geändert wird
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 26 vom 15.2.2006

Gesetz vom 14. Februar 2006, mit dem die Steiermärkische Landarbeitsordnung 2001 (STLAO 2001) geändert wird
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 55 vom 14.2.2006

NÖ-Bediensteten-Schutzverordnung 2003 (NÖ BSVO 2003)
Landesgesetzblatt (LGBl.) Nr. 2015/1-1 vom 22.5.2006

POLSKA (POLSKO)

Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy.
Dziennik Ustaw z dnia 18.11.2002

Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 30 września 2003 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie minimalnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w zakresie użytkowania maszyn przez pracowników podczas pracy.
Dziennik Ustaw z dnia 16.10.2003

Ustawa z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy.
Dziennik Ustaw z dnia 16.2.1998

PORTUGAL (PORTUGALSKO)

Transpõe para a ordem jurídica interna a Directiva n.º 2001/45/CE, do Parlamento Europeu e do Conselho, de 27 de Junho, relativa às prescrições mínimas de segurança e de saúde para a utilização pelos trabalhadores de equipamentos de trabalho, e revoga o Decreto-Lei n.º 82/99, de 16 de Março
Diário da República I, n.º 40 de 25.2.2005

SLOVENIJA (SLOVINSKO)

Pravilnik o varnosti in zdravju pri uporabi delovne opreme.
Uradni list RS z dne 17.9.2004, št 101/2004, str.12161–12173.

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 159/2001 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov.

Zbierka zákonov SR z 1.5.2001 č. 67 s. 1763-1769

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 470/2003 Z. z., ktorým sa mení a dopa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 159/2001 Zz. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov.

Zbierka zákonov SR z 27.11.2003 č. 202 s. 3743-3745

Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 392/2006 Z. z. o minimálnych bezpečnostných a zdravotných požiadavkách pri používaní pracovných prostriedkov.

Zbierka zákonov SR z 10.6.2006 č. 140

SUOMI (FINSKO)

Valtioneuvoston asetus työssä käytettävien koneiden ja muiden työvälineiden hankinnasta, turvallisuudesta käytöstä ja tarkastamisesta annetun valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta, annettu 18.3.2004

Suomen säädöskokoelma, N:o185/2004

Valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta annetun valtioneuvoston päätöksen muuttamisesta, annettu 19.5.2004

Suomen säädöskokoelma N:o 426/2004

SVERIGE (ŠVÉDSKO)

(Not available)

UNITED KINGDOM (SPOJENÉ KRÁLOVSTVO)

The Work at Height Regulations 2005
Her Majesty's Stationery Office (HMSO)
S.I. No 735 of 16.3.2005

The Work at Height Regulations (Northern Ireland) 2005
Her Majesty's Stationery Office (HMSO) of 2005 –
Statutory Rules of Northern Ireland
SR No 279 of 11.7.2005

Factories (work at heights) regulations 2006
Gibraltar Gazette No 3530 of 27.4.2006

V. ODBORNÍCI, KTORÍ SA PODIEĽALI NA PRÍPRAVE TEJTO PRÍRUČKY

PRACOVNÁ SKUPINA AD HOC „POUŽÍVANIE PRACOVNÝCH PROSTRIEDKOV POSKYTNUTÝCH NA DOČASNÚ PRÁCU VO VÝŠKE“

p. André PELEGRIN (Chairman)

Fédération générale des entrepreneurs généraux de construction
Rue du Lombard 42
B-1000 Brussels
Tel. (32-2) 511 65 95
Fax (32-2) 514 18 75
E-mail: fegc-faba@confederationconstruction.be

p. Stefano BOY

TUTB
ITUH Building
Bd du Roi Albert II 5, bte 5
B-1210 Brussels
Tel. (32-2) 224 05 69
Fax (32-2) 224 05 61
E-mail: sboy@etui-rehs.org

p. Gwyneth DEAKINS

Health and Safety Executive
HTPD3
5th Floor, North Wing
Rose Court, 2 Southwark Bridge Road
GB-London SE1 9HS
Tel. (44-207) 717 69 95
Fax (44-207) 717 66 80
E-mail: gwyneth.deakins@hse.gsi.gov.uk

p. Luis FONTES MACHADO

Rua Duque de Palmela, n.º 20
P-1250-098 Lisboa
Tel. +351 213 110 200
Fax +351 213 554 810

p. Manuel FORCAT I BALCELLS

ANETVA
c/ Urgell, 96-98, entresuelo 1.º
E-08011 Barcelona
Tel. (34) 93 3 23 69 48
Fax (34) 63 9 72 78 91
E-mail: mforcat@anetva.org

p. Véronique FOUILLEROUX

Fédération française du bâtiment
7/9, rue La Pérouse
F-75784 Paris Cedex 16
Tel. (33) 140 69 51 85
Fax (33) 140 69 58 06
E-mail: FouillerouxV@national.ffbatiment.fr

p. Enrico GIBELLIERI

Centro Sviluppo Materiali SPA
Viale Brin, 218
I-05100 Terni
Tel. (39) 07 44 48 72 16
Fax (39) 07 44 48 72 60
E-mail: gibbs@tin.it

p. Ian GREENWOOD

Health and Safety Executive
Rose Court, 2 Southwark Bridge Road
GB-London SE1 9HS
Tel. (44-207) 717 69 83
Fax (44)
E-mail: ian.greenwood@hse.gsi.gov.uk

p. Jim HEFFERNAN

Health and Safety Authority
10 Hogan Place
Dublin 2
Tel. (353-1) 614 70 64
Fax (353-1) 614 71 53
Email: jim@hsa.ie

p. Regine HOFERT

Bundesanstalt für Arbeitsschutz und Arbeitsmedizin
Proschhübelstraße
D-01099 Dresden
Tel. (49 351) 56 39 54 53
Fax (49 351) 56 39 52 10
Email: hofert.regine@baua.bund.de

p. Evangelista Tsoulofta KAKOUTA

Labour Inspection officer
Department of Labour Inspection
Ministry of Labour and Social Insurance of Cyprus
CY-1493 Nicosia
Tel. +357 22 40 56 16
Fax +357 22 66 37 88
Email: etsoulofta@dli.mlsi.gov.cy

p. CANDREVA Michele

Ministero Del Lavoro
D.G. "Tutela Condizioni Di Lavoro" Div.VII
Via Fornovo, 8
I-00192 Roma
Tel. (39) 63 67 54 0 12
Fax (39) 63 67 54 8 86
Email: mcandрева@welfare.gov.it

p. Andreas PATAY

Swedish Work Environment Authority
SE-17184 Solna
Tel. +46 873 094 01
Fax +46 873 504 85
Email: andreas.patay@av.se

p. Raili PERIMÄKI-DIETRICH

Työympäristöasiantuntija
SAK ry, Hakaniemenranta 1 A, PL 157
FIN-00531 Helsinki
Tel. +358 9 77 21 317
Fax +358 9 77 21 411
Sähköposti: raili.perimaki@sak.fi

p. Vicente SANCHEZ JIMENEZ

Federación de la Construcción y de la Madera de
CC.OO.
Plaza Cristino Martos, 4
E-28015 Madrid
Tel. (34) 91 5 40 92 16
Fax (34) 91 5 48 18 90
E-mail: vsanchez@fecoma.ccoo.es

p. Achim SIEKIER

Bundesministerium für Arbeit und Soziales
Referat III B 7
Rochusstr. 1
D-53123 Bonn
Tel. (49 228) 527 55 24 21
Fax (49 228) 527 55 27 45
Email: achim.sieker@bmas.bund.de

p. Eric SLIJM

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Afdeling Werk en omgeving
Postbus 93356
Nederland 2509 AJ Den Haag
Tel. +31 70 33 35 489
Fax +31 70 33 34 062
E-mail: ZSLIJM@minszw.nl

p. Ulrik SPANNOV

BAT-Kartellet
Kampmannsgade 4, PO Box 392
DK-1790 Copenhagen
Tel. (45) 88 92 11 11
Fax (45) 88 92 11 29
E-mail: ulrik.spannow@batkartellet.dk

p. Michele TRITTO

ANCE
Via Guattani, 16
I-00161 Roma
Tel. (39) 06 84 56 73 66
Fax
E-mail: trittom@ance.it

p. Matthias VAHLBRUCH

Bundesministerium für Arbeit und Soziales
c/o Berufsgenossenschaft der Bauwirtschaft
Hildesheimer Str. 309
D-30519 Hannover
Tel. (49-511) 98 72 51 5
Fax (49-511) 98 72 54 5
Email: matthias.vahlbruch@bgbau.de

KONZULTANTI

p. Marie-Amélie BUFFET

Project manager
Eurogip
55, rue de la Fédération
F-75015 Paris
Tel. (33) 1 40 56 30 40
Fax (33) 1 40 56 36 66
E-mail: buffet.eurogip@inrs.fr

p. Philippe BALZER

Eurogip
55, rue de la Fédération
F-75015 Paris
Tel. (33) 140 56 30 40
Fax (33) 140 56 36 66
E-mail: balzer.eurogip@inrs.fr

EURÓPSKA KOMISIA

Angel FUENTE MARTIN

DG Employment, Social Affairs and Equal Opportunities
Unit EMPL F/4 "Health, Safety and Hygiene at Work"
Euroforum Building
Office EUFO 2/2176
L-2920 Luxembourg
Tel. (352) 43 01-32739
Fax (352) 43 01-34259
E-mail: angel.fuente-martin@ec.europa.eu

Európska komisia

Nezáväzná príručka osvedčených postupov na vykonávanie smernice 2001/45/ES (Práca vo výškach)

Luxemburg: Úrad pre vydávanie úradných publikácií Európskych spoločenstiev.

2008 — 86 s. — 21 x 29,7 cm

ISBN 978-92-79-06526-2

Spôsob objednávania publikácií EÚ

Publikácie určené na predaj, ktoré vydal Úrad pre publikácie, si môžete objednať na stránke elektronického kníhkupectva EU Bookshop <http://bookshop.europa.eu>.

O adresár predajných miest na celom svete môžete požiadať faxom na čísle: (352) 2929 42758.

Zaujali vás **publikácie** Generálneho riaditeľstva pre zamestnanosť,
sociálne záležitosti a rovnosť príležitostí?

ôžete si ich stiahnuť z internetu na adrese:

http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/publications/index_en.cfm

alebo si ich online objednať :

http://ec.europa.eu/employment_social/sagapLink/dspSubscribe.do?lang=en

ESmail je elektronické informačné periodikum Generálneho riaditeľstva pre
zamestnanosť, sociálne záležitosti a rovnosť príležitostí.

Objednať si ho môžete priamo na internetovej adrese:

http://ec.europa.eu/employment_social/emplweb/news/esmail_en.cfm

http://ec.europa.eu/employment_social/index_en.html

